De Hjemløse

Fortællinger af unge
uden tag over hovedet

De Hjemlose 02.indd 1 11.07.2022 18.48

De Hjemløse
Fortællinger af unge uden tag over hovedet

© 2022 Første udgave

Udgiver: Ungdomsbureauet
Ansvarshavende redaktion: Christian Bay
Projektledelse: Markus Kleinbeck
Redaktion: Johanne Stilling, Victoria Dahl Understrup, Alberte Bennedsen og Markus Kleinbeck
Oplag: 3.000 og netversion: www.de-serien.dk
Omslag: Nikola Wulf-Andersen (nwadesign.dk)
Layout: Amalie Friis-Andersen (@amalieffrimann)
Illustrationer: Peyton Hunter (peytonhunter.dk), Kamilla Herskind og Katya Støve-Rasmussen
Korrektur: Tina Møller og Annie Stenderup
Trykkeri: Specialtrykkeriet Arco
ISBN: 978-87-997405-5-0

Finansieret af: Lauritzen Fonden

LauritzenFonden

Samarbejdspartner: Hjem til Alle alliancen

Hjem til alle alliancen

De Hjemløse – Fortællinger af unge uden tag over hovedet

UNGDOMSBUREAUET

Ungdomsbureauet er en nonprofitorganisation, der laver pop-up initiativer, som understøtter unges deltagelse i samfundet i forsøget på at skabe danmarkshistoriens mest samfundsengagerede ungdom.

De Hjemløse er 7. bog i Ungdomsbureauets *De-serie*, som giver ordet til stigmatiserede grupper af unge, der er underrepræsenterede i den offentlige debat. At sige "de" er et udtryk for den måde, vi kategoriserer unge på uden hensyntagen til den forskellighed og nuancerigdom, der gemmer sig bag. *De-serien* er en kritik af den kategorisering.

Tidligere udgivelser i *De-serien*: *De Anbragte, De Kronisk Syge, De Frafaldne, De Flygtede, De Engagerede og De Pengepressede*. Læs mere på www.de-serien.dk.

De Hjemlose 02.indd 3 11.07.2022 18.48

De Hjemlose 02.indd 4 11.07.2022 18.48

Advarsel - Eksplicit indhold

Denne bog indeholder eksplicitte beskrivelser af selvskade og selvmordsforsøg. Vi opfordrer dig til at kontakte nedenstående, hvis bogens fortællinger giver anledning til selvskade eller selvmordstanker.

Kontakt Landsforeningen mod spiseforstyrrelser og selvskade på tlf. 70 10 18 18, hvis du gør dig tanker om at gøre skade på dig selv.

Kontakt Livslinien på tlf. 70 201 201,
hvis du har selvmordstanker.

De Hjemlose 02.indd 5 11.07.2022 18.48

Indholdsfortegnelse

De usynlige **08**
Forord af Markus Kleinbeck,
projektleder og redaktør i De Hjemløse

Blodrøde skyer **11**
Andreas Nielsen. *Skrivemakker: Frederik Scheuer*

Det her er ikke en historie om stoffer **23**
Jenni Maria Nielsen. *Skrivemakker: Nikoline Lundquist Madsen*

Min Eastpak - min følgesvend **31**
Simon Sørensen. *Skrivemakker: Naomi Lupan*

Husvild **41**
Christine Abrahamsen. *Skrivemakker: Cecilie Kjær Larsson*

Efter kaos **59**
Daniel Arnholtz. *Skrivemakker: Cæcilie Poulsen*

Opråb: 4 behov for unge i hjemløshed **66**
Hajar Zantout og Jonas Laursen,
hhv. engageret i Hjem til Alle alliancen
og næstformand i SAND

Illustrationer **72**
Katya Støve-Rasmussen

I en anden skildpaddes skjold **77**
Daniel Willis. S*krivemakker: Kirstine Pahuus Lassen*

Og så kom Frederik **85**
Sara Søs Aanæs. *Skrivemakker: Emilie Fiirgaard*

Min hund, mit ansvar, mit liv **93**
Jonas Balsløv. *Skrivemakker: Kamilla Herskind*

Syv måneder tog det **101**
Silke-Sif Petersen. *Skrivemakker: Kirstine Pahuus Lassen*

Jeg mangler bare et sted at sove **109**
Adam. *Skrivemakker: Celine Mathilde Vendel Hansen*

Det var som at have to liv **117**
Gry Moberg. S*krivemakker: Karoline Schwartz Hvingelby*

Hjemløshed er konsekvensen af en omverden, der ikke har lyttet og grebet ind **122**
Efterord af Astrid Krag, social- og ældreminister

Bag om bogen **125**

Taksigelser **127**

De Hjemlose 02.indd 7 11.07.2022 18.48

Forord af Markus Kleinbeck,
projektleder og redaktør i De Hjemløse

De usynlige

Hvorfor er det relevant at opdele hjemløse i alder, som vi har gjort i denne bog, ved udelukkende at give ordet til unge? Skal hjemløshed ikke bekæmpes, uanset hvilken alder man har?

Selvfølgelig skal den det. Men når vi alligevel vælger at give ordet til unge specifikt, så skyldes det, at vi har at gøre med en overvældende og undervurderet ungdomsproblematik, der afspejler sig i den skræmmende – og for nogle nok overraskende – statistik, at hver tredje hjemløs i Danmark er under 30 år.

Og det er da også svært at tro på. Det stemmer ikke overens med den hjemløse person, vi møder på bænken og foran Netto. Men den er god nok. De er derude. Typisk opholder de sig bare ikke på gaden. Faktisk er det kun ca. hver 10. ung i hjemløshed, der gør det. I stedet sover de på venners sofaer, på ungeherberger og i campingvogne. Det vil du også opleve her i bogen.

Noget andet, du vil opleve, er, at mange af forfatterne ikke har opfattet sig selv som hjemløse, mens de var hjemløse. De har haft de samme forestillinger, om hvordan en hjemløs person ser ud, som alle os andre. Billedet af "manden på gaden" er så stærkt indprentet, ikke bare i den almene befolkning, men også i unge selv, at man ikke opfatter sig selv som hjemløs, hvis ikke man sidder på bænken.

Fortællingerne i De Hjemløse udfordrer ikke billedet af "manden på gaden"; de supplerer det og gør dermed opmærksom på, at der er mange måder at være hjemløs på, når man er ung. De åbner dine øjne for en side af ungdommen, du måske ikke var bekendt med, ikke kendte omfanget af, eller hvis spor du ikke har bidt mærke i før. Forhåbentlig vil du have nemmere ved at tyde tegnene, når du har læst bogens fortællinger.

Det lyder rigtigt og godt, at bøger som denne skal være med til at nuancere forestillinger om hjemløshed. Men det er ikke derfor, at vi siger det. Vi siger det, fordi det kan hjælpe unge med at række ud tidligere, og fordi det kan hjælpe pårørende og professionelle med hurtigere og bedre at forstå unges situation, så de kan tilbyde den rette hjælp.

Redaktionens billede af hjemløshed blandt unge er også blevet gevaldigt udfordret i skabelsen af bogen. Ungdomsbureauet har udgivet bøger siden 2014, og jeg kan uden

De Hjemlose 02.indd 8 11.07.2022 18.48

tøven sige, at De Hjemløse er den mest udfordrende bog, vi nogensinde har produceret. Siden projektets begyndelse er over halvdelen af de unge, der oprindeligt tilmeldte sig, nemlig sprunget fra. Når jeg nævner det her, er det, fordi frafaldet har gjort stort indtryk på os, og fordi vi gerne vil give dem, der faldt fra, en stemme til trods.

Så hvad er der sket? Og hvordan skal vi som organisation forholde os til dem, der er faldet fra? Lidt groft skitseret kan vi nu i bagklogskabens klare lys kategorisere frafaldet i to.

I den ene gruppe er der dem, der føler, at deres liv i hjemløshed er kommet så meget i baggrunden af det liv, de lever nu, eller at de har fortalt deres historie så mange gange, at det ikke 'giver dem noget' at fortælle deres historie. Det gælder f.eks. Hajar Zantout og Jonas Laursen, som begge, forskudt af hinanden, har sagt, at de hellere vil fortælle om deres holdning til hjemløshedsproblematikker snarere end deres historie. I redaktionen har vi taget dem på ordet; derfor bidrager de ikke med deres personlige historie, men med et opråb om de behov, som de mener, at de fleste unge i hjemløshed har. Det gælder også Katya Støve-Rasmussen, som i stedet bidrager til bogen igennem hendes illustrationer. I modsætning til de øvrige illustrationer i bogen, er Katyas illustrationer trykt i farve, så de vises på den måde, som Katya har tænkt.

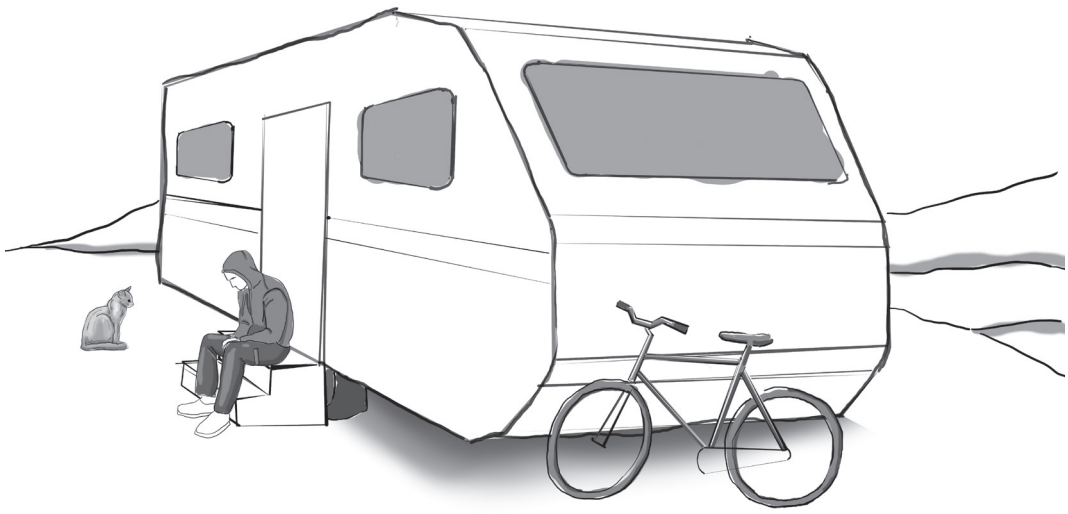
I den anden gruppe finder vi dem, som stadig har hjemløsheden tæt på, eller som står med andre udfordringer i livet, som gør det svært at finde overskud til at medvirke i et frivilligt projekt som dette. Dem, der, lidt poetisk sagt, stadig fortæller deres historie i nutid. De historier kommer du ikke til at få et indblik i. I hvert fald ikke i denne bog.

Der kan ikke være to meninger om, at de unge, der har det allersværest, skal have den hjælp, de har brug for. Og måske er det at deltage i et frivilligt projekt og fortælle sin historie ikke den rette løsning på det rigtige tidspunkt – man skal trods alt føle sig klar til at fortælle. Men omvendt må vi som organisation spørge os selv, hvilke perspektiver vi misser, når de platforme, vi tilbyder unge til at tage ordet, ikke er rummelige og mangfoldige nok? Eller formuleret på et større plan: Hvilken form for demokrati har vi i Danmark, når unge, der gerne vil fortælle, men som ikke har ressourcerne til det, udelukkes fra den offentlige samtale – ikke direkte af retten til at ytre sig, men indirekte af manglen på de ressourcer, det kræver at deltage i den?

Det er spørgsmål som disse, som arbejdet med De Hjemløse har fået os til at stille. Både som organisation og som redaktion. For stiller vi ikke de spørgsmål og ser på vores egen platform med nye og kritiske øjne, går vi - os, der ikke er unge i hjemløshed - glip af dyrebar viden om, hvordan vi bedst understøtter unge i hjemløshed.

Så med de ord håber jeg, at du vil fordybe dig i De Hjemløses fortællinger og lade dem vise dig det, som de har vist os: at ungdommen er umulig at få greb om i al dens mangfoldighed, og at det er lige netop det, der gør den så fantastisk!

De Hjemlose 02.indd 9 11.07.2022 18.48

Andreas Nielsen

Blodrøde skyer

Første del:
Jeg slår øjnene op og stirrer mod loftet. Her er sort af mørke. Mine tænder klaprer, og maven spænder. Jeg ligger sammenfoldet som en bænkebidder, udmattet og sulten.

Jeg blinker og kan stadig ikke tro, at jeg vågner i en campingvogn. Det river i lungerne, hver gang jeg trækker vejret, og meningen med mit liv føles som et æseløre i en bog, jeg ikke kan finde.

Når jeg rømmer mig, kan jeg ikke mærke mine muskler. Soveposen holder mig fast, mit eneste sted med varme om morgenen, mens mørkets fugle kredser over mit hoved og skriger til mit ansigt, at jeg skal rejse mig. Jeg kan ikke. Jeg kan ikke. Min indre stemme siger, at der ikke er grund til at stille sig rankrygget. Der er ingen udsigter til, at dagen i dag er anderledes end de forrige. Jeg spoler mine tanker baglæns.

*

I efteråret 2019 flyttede jeg med min kæreste til Herning i en større lejlighed ved siden af naboer, der gik rundt i træsko og Hummeltræningssæt, og som ikke forstod, hvorfor vi var kommet til byen. Det var kun omegnens beboere, der flyttede hertil, mente de. Vi er jo et par fra Vordingbog, sagde de med en tyk jysk accent.

Vi flyttede til Herning, fordi jobmulighederne var gode. Min kæreste studerede, og jeg havde både arbejde i Aarhus og

De Hjemlose 02.indd 11 11.07.2022 18.48

København, som jeg pendlede til for at arrangere koncerter, teaterforestillinger og festivaler. Løn tikkede ind på kontoen, og befordringsfradraget blev højere, desto mere jeg rejste rundt i landet. Som en slags opsparingsboks.

Jeg sad i togene og så ud på landskabet; rapsmarker og konturer af kvæg, skibe der sejlede ind i havneområder. Jeg levede et liv med alt, jeg havde drømt om: En kæreste jeg holdt af, et hjem jeg kunne kalde mit, økonomisk frihed og ikke mindst et arbejdsliv, der bød på et solidt sammenhold blandt mine kollegaer, med plads til forskellighed og udfoldelse af egne kreative evner. Alt var godt. Det var en virkelighed, som jeg aldrig havde troet ville være min.

Hele vejen hjem igen fra Købehavn hang blodrøde skyer efter togene, og jeg glædede mig over alt dét, som var mit.

I marts 2020 kom corona med apokalyptisk fart og skubbede eventbranchen ned i en dybsort brønd. Det betød, at jeg blev arbejdsløs, og at planerne om at flytte til København med min kæreste smuldrede.

Langsomt som månederne gik, og nedlukningen af samfundet blev holdt i et jerngreb, var uvisheden om, hvornår jobmuligheder ville dukke op som en lænke om foden. Jeg var fanget. Dagene lignede hinanden og flød sammen i en endeløs strøm af usikkerhed og afmagt. Jeg havde intet job. Fremtiden hang i en tynd tråd, og jeg begyndte at søge offentlige ydelser, der heldigvis var nok til dagen og vejen.

I slutningen af juni flyttede min kæreste hjem til sine forældre i Vordingborg med alle vores ting. Det vil sige de ting, jeg ikke havde solgt. Jeg blev tilbage i den tomme lejlighed i Herning. Mine fodtrin rungede i alle rum, når jeg bevægede mig rundt. Jeg var alene, sov på en oppustelig madras, spildte dagene væk med videospil og nedrullede persienner.

*

Det har sneet i nat. Et blåt morgenlys trænger ind gennem campingvognens tilfrosne ruder. Jeg drejer hovedet. Det aflange campingrum er tomt og forladt, ligesom min krop, der ryster af kulde. Den er afkræftet på en måde, jeg ikke har følt det før. Kilo er rislet af. Jeg er skind og ben, og mine ribben er ømme.

Intuitivt begynder jeg at lave halve mavebøjninger i soveposen. Jeg holder om knæene i et stykke tid og hiver efter vejret, som er synligt som røg. En edderkop hænger i en tynd tråd i hjørnet og hejser sig selv halvt op mod loftet.

De Hjemlose 02.indd 12 11.07.2022 18.48

Jeg smider kroppen tilbage i madrassen. Mit hoved summer som kølediske. Jeg befinder mig i Hundige på en campingplads. Det er januar. Det er 2021.

Med soveposen trukket rundt om mig som en puppe, rejser jeg mig og går hen og tænder gasblusset i det lille tekøkken. Finder stearinlys frem. Det er førsteprioritet, når jeg vågner; at få varme. Derefter åbner jeg skabslågen nedenunder. Hiver brød ud og lægger en klat smør ovenpå. Madprodukter som jeg har købt for den pant, jeg har stjålet på campingpladsen.

Jeg sætter mig hen ved det udfoldede klapbord, tygger og kigger rundt. Alting er så småt herinde. Væggene er presset mod hinanden, og det er, som om jeg er statist i et legetøjshus. Jeg vender mit blik mod den blanke bordoverflade. Ser mit ansigt. Håret uglet og skægget langt. Øjnene, blanke og brugte. Øjenposerne, tykke og dybe. Huden er tør af frost, som om ansigtet er ved at krakelere. Jeg piller hudflager af og lægger dem på bordet. Madikkehvidt tapetssmulder.

Jeg kigger hen mod den lukkede campingdør. Fortaber mig i billeder fra fortiden.

*

”Så er der serveret,” sagde min stedmor. Tyk sovs og kartofler. Altid kød og en sjældent gang overkogte grøntsager. Det var måltiderne, jeg fik serveret som barn. Min stedmor og far kæderøg, mens tonerne gik højt for sig med jokes og overfladisk hverdagssnak omkring skole, arbejde og fritid, med den altid samme rutine og de samme spørgsmål, uden at spørge dybere ind til hinanden omkring oplevelserne. Samtalerne blev afsluttet med et nik og et fint, og så var det den næste i rækken til at fortælle om sin dag. Det var grænseoverskridende, hvis man åbnede sig op. Ikke en eneste gang blev jeg spurgt ind til, hvordan jeg gik og havde det.

Jeg har ikke mange lykkelige minder fra min barndom. Min mor og min far gik fra hinanden, da jeg var halvandet. Efterfølgende blev min mor indlagt med en psykose, og under hele min opvækst boede jeg med min far, stedmor og to søskende i Præstø. Jeg voksede op med, at man måtte løbe smerten væk og ofte undskylde for sine fodtrin gennem stuen, når min far og stedmor henslængte lå i sofaen med en ølflaske og så ind i den flimrende kasse. Det var sådan, støvet lagde sig på alle listerne i huset, og fnuller samlede sig i alle hjørnerne som små halmballer.

De Hjemlose 02.indd 13 11.07.2022 18.48

Spillereglerne i hjemmet ændrede sig fra time til time, og jeg var nødt til at lyve for at komme igennem dagene. Jeg vidste aldrig, hvem de voksne i huset var. Jeg vidste aldrig, hvordan deres humør var, når jeg kom hjem fra skole. De lugtede af sprit og røg. Jeg ville ønske, at de lugtede af ferskner.

Så mens jeg stirrede på vores vægmaleri af et synkende skib på det åbne hav, fik jeg følelsen af, at jeg var overladt til mig selv. Køleskabet var fyldt, men som regel med gamle madrester og øl.

Det var sådan, jeg lærte at tage ansvar. Det var sådan, jeg blev voksen som barn. Jeg måtte simpelthen bare "mande mig op", min fars ord, som cirkulerede som gift i mine tanker.

*

Tilbage fra min døs. En time senere har kroppen varme nok til, at jeg kan trække soveposen af mig. Jeg ruller og folder den sammen på madrassen. Min påklædning: træningsbukser, jeans og arbejdsbukser, fire T-shirts og en hoodie, som er krøllet efter nattens vendinger. Jeg sover som regel ikke. Jeg kan ikke finde ro. Jeg vågner i løbet af natten og spjætter. Mareridt vælter indover mig, en sandet krop, der kæmper sig ud af kviksand, fylder mine drømme om natten. Glæden er sivet ud gennem revnen i rundsiddegruppen i den forreste del af campingvognen. Jeg kan ikke finde den. Glæden. Det er som at kigge ned i en sø uden sigtbarhed og lede efter ingenting.

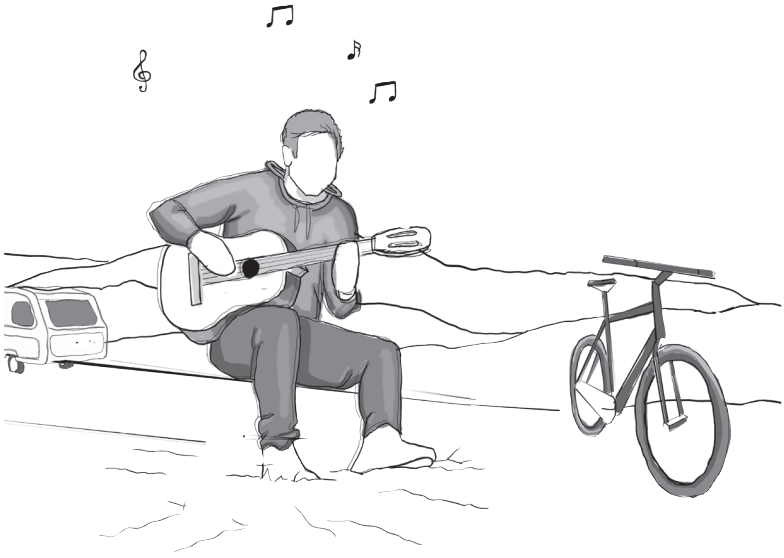
Når jeg sidder her og stirrer, synker jeg ned i stolesædets hårde overflade og bliver langsomt opløst som smør på en stegepande. Minut for minut bliver afstanden til verden længere. Jeg ser jordkloden. Lidt endnu. Den forsvinder. Det bliver mørkt. Jeg er afskåret. Alene. Jeg kæmper for ikke at synke dybere. Mine hænder. De fumler. Mine fingre er slappe guitarstrenge. Jeg tager min guitar. Spiller. Det lyder fandme dårligt. Jeg river i mine kinder. Piller død hud ud af munden. Slikker om mine sprukne læber og smager jern. Blod. Fuck, hvor er de? Hovedtelefonerne. Hvor er de? Jeg er selvstyret. Styret af min krops indre koalition mod det, jeg ikke kender. Er det dommedag? Nej. Solstrålerne løber gennem ruderne og lander på bordet. Tager fat i en klud. Begynder at hive den fra hinanden. Jeg tager mig til hovedet, hiver i mit hår. Skærer tænder. Det flår mig i stykker. Tankerne. Jeg må finde dem. Hovedtelefonerne. Under bordet. På madrassen. Min krop ved ikke, hvad kroppen er. Jeg ved ikke, hvem jeg er.

De Hjemlose 02.indd 14 11.07.2022 18.48

Jeg finder hovedtelefonerne i håndvasken. Trykker play og forsvinder i tunge, psykedeliske toner fra Tool. Det er sådan, jeg overlever.

*

Musikken flød i mine blodåre helt tilbage fra barndommens vugge. Far og mine søskende sang dagen lang, og vi kunne altid høre hinandens stemmer. Jeg forelskede mig i rytmer og lyde og lærte hurtigt at spille på forskellige instrumenter. Jeg øvede mig, når muligheden bød sig. Jeg hørte musik, når muligheden bød sig, indtil min far eller min stedmor kom hjem og sagde slut.

I mine sene teenageår fandt jeg et fællesskab i ungdomshuset Birdhouse. Det var en gammel brandstation, som jeg sammen med andre unge omdannede til et spillested.

Vi byggede en skatepark og skatede, spillede musik og urbaniserede et undergrundsmiljø med graffiti på væggene og plads til alle. Senere etablerede vi koncerter og arrangementer med henblik på at skabe et musikalsk fællesskab. I ungdomshuset kunne jeg være et ungt menneske med drømme, som strømmede ud af sorte grungehøjtalere. Scenen var af paller. Vi skaffede et molton scenetæppe, og så var festen iscenesat. Weekender med supersonisk skønhed. Farver og røgkanoner. Ungdom og vildskab.

De Hjemlose 02.indd 15 11.07.2022 18.48

Det var mine drugs, aftenerne og nætterne, som jeg havde været med til at producere. Det var her, jeg kunne være mig selv, blive hørt og accepteret. Jeg udlevede min drøm ved at planlægge events.

Jeg fandt mig selv og opdagede, at jeg også kunne blive betalt for det arbejde, som jeg arrangerede i Birdhouse. Jeg kastede mønten. Krone. Jeg stoppede mit studie og lod mønten guide mig. Jeg satsede alt på eventbranchen og blev hurtigt et kendt ansigt i kredsene.

*

Jeg tømmer resten af kaffen og hælder kaffegrumset ud på madrassen. Fuck, hvorfor gør jeg det? Koffein i hjernen. Jeg fjerner det med det samme, aner ikke, hvordan jeg fjerner det og stiller derefter koppen i håndvasken. Jeg krænger en ekstra jakke over mig og åbner campingdøren. Den binder. Jeg skubber hårdere. Is lander på trappen og splintrer. Et gul-grønligt skær flimrer foran mit synsfelt. Jeg lægger mine hænder på lårene, indånder den iskolde luft og kigger rundt. Hvide campingvogne og blå telte. Mine naboer. Håndværkere og pensionister. De sidder sikkert indenfor og spiser morgenbrød og drikker kaffe.
Den grå kat, som ingen tilhørsforhold har til nogen i området, tumler rundt i sneen. Hvilke bekymringer har en kat?

Jeg går over den tomme landevej og mod strandene. Frosten ligger og skinner i asfalten. Mine øjne gør så ondt, når jeg kniber dem sammen for at dæmpe genskæret. Så jeg standser og lytter. Total stilhed. Sne der knitrer. Vinden river i min udtørrede hud. Langsomt åbner jeg øjnene og ser efter mine spor ned af en lille grussti, der fører ud mod vandet. Langs med strækningen glimter tilsneede rækværker. Jeg vender mig og går videre. Ser ud mod havet, der fylder mit blik, koncentrerer mig om at se. En badebro skyder ud af strandbredden. Istapper hænger fra brædderne og skærer havoverfladen. Tang har samlet sig i vandkanten som frosne slanger. Vinterlandskabet slænger sig ad kystens kilometerlange linje.

Tankerne flyder ind over mig som bølger, og hvad får jeg ud af dem? Tankerne skyller mig ned i ingenting, et meningsløst hul. Havet skvulper foran mig, men det eneste, jeg kan tænke på, er, hvordan jeg skal skubbe min krop tilbage til campingvognen. Tilbage til campingpladsen hvor de eneste samtaler med naboerne handler om vejrprognoser, og hvad den grå kat har lavet i løbet dagen.

De Hjemlose 02.indd 16 11.07.2022 18.48

Jeg tager en dyb indånding og puster frost ud. Jeg skal tilbage og rationere mad til ugens dage. Høre på mine egne skridt i vognen.

*

Det var juni, og sommeren 2020 bød på et livsomvæltende retningsskift. Lejligheden i Herning stod tom. Jeg havde hørt mine egne fodtrin så meget, at jeg også hørte dem i nætterne. Jeg havde boet alene i alt for lang tid, var blevet skør og desperat.

Jeg gav nøglerne til viceværten, og så var jeg boligløs. I to uger boede jeg hos en chef. Arbejdede, men længslen efter at være sammen med min kæreste var stor.

Jeg sagde jobbet op og sofasurferede i København hos venner og bekendte. Jeg havde min cykel, og det var det. Et telt på bagagebagæret. Stor rygsæk på ryggen, og så cyklede jeg rundt i Københavns parker for at finde teltpladser, hvor jeg kunne overnatte. Min kæreste boede stadig hos sine forældre i Vordingborg, og jeg kunne ikke bo hos dem.

Så for at være tættere på hende, var jeg derfor på boligjagt i København. Men udvalget var dyrt og ventelisterne for lange.

Efteråret nærmede sig, og jeg købte en campingvogn, flyttede den til Hundige. Desperat eller ej. Det var den billigste løsning. Jeg havde ikke råd til andet.

*

Anden del

Det første forår springer ud af vintergækkerne på campingpladserne. Jeg går hvileløs rundt mellem vogne og samler pantflasker. Bliver glad, hvis jeg finder en flaske med pantmærket C.

Skægget er groet tæt, og håret er vokset sig langt. Min krop reagerer underligt på den varmere luft. Kroppen har vænnet sig til kulden. Nu titter solen mere frem. Som et håb jeg ikke kan tage imod. Jeg har de sidste dage tænkt på at søge om hjælp, men tankerne om at kapitulere og være en belastning for andre kan jeg ikke overvinde. Så slemt har jeg det vel ikke? Det kan være, der er andre, som har mere behov for hjælpen.

Tilbage ved campingvogn står jeg og falder i staver. Rust har samlet sig i undervognen. Strømmen er gået. Jeg har ingen penge. Jeg er afskåret, som et æbleskrog kun de sorte skader gider at hakke i. Jeg har mistet kontakten til omverdenen, og jeg føler, at

De Hjemlose 02.indd 17 11.07.2022 18.48

verdenen udenfor har mistet kontakten til mig. Er der nogen, der forstår, hvordan jeg har det? Hvilket liv jeg har levet? Hvilket liv jeg lever nu? Måske har jeg behov for hjælp? Andreas, har du behov for hjælp? Jeg spørger mig selv og svarer - jeg ved det ikke. Du er jo blevet så tynd og usoigneret. Er jeg? Ja, det er du. Hvem er du? Din indre stemme, siger min indre stemme. Om jeg frygter manden med leen? Nej, hvorfor skulle jeg gøre det?

Jeg kan ikke få mig selv til at tage ansvar for min overlevelse og ringer efter hjælp. Jeg kan ikke. Straks snører halsen sig sammen. Luftvejene bremses, og jeg begynder at ryste. Ude foran forteltet er to poser anbragt med pant. Ovenover hænger de blodrøde skyer tidligt på eftermiddagen. Jeg putter tre nye flasker i affaldssækkene. Jeg trækker vejret. Lugt af madaffald buldrer i den svage vind. Jeg puster ud. Tager fat i poserne og hanker dem op. Så går jeg mod Netto og hele vejen tænker jeg på, hvilke varer jeg skal købe.

*

De dage, jeg følte, jeg havde kræfter til det, cyklede jeg til Christianshavn for at besøge min kæreste, som var flyttet fra sine forældre igen. Hele vejen fra Hundige langs kysten kiggede jeg ud over havet og tænkte på, hvor skønt det ville være, når vi igen kunne flytte sammen. Det var hos hende, at jeg tog bade, skrubbede campingresterne af mig og lukkede øjnene, mens det varme vand rislede ud af brusehovedet. Jeg var træt af at være isoleret, og jeg savnede hende hele tiden.

Alligevel var det hos hende, at der på en eller anden måde udspillede sig, i mine øjne, et svigt. Min kæreste skiftede mig ud med sin australske roomie både fysisk og følelsesmæssigt. Jeg knækkede sammen. Det var det sidste himmelstykke, der pressede sig ned over mig og min krop. Jeg var ikke længere en person, nærmere en tilstand. Ødelagt og knust.

Dagene gik. Jeg cyklede ikke til Christianshavn længere, og jeg sank dybere ned i campingvognens klaustrofobiske forbandelse. Mit Stockholm syndrom, der på mange måder føltes som det Stockholmske blodbad i mine arterier. Jeg levede af ét måltid om dagen. Det bestod altid af det samme. Pasta, brød eller kartofler. Det var de madvare, jeg fik mest for, for den pant jeg stjal ved campingpladsen.

*

De Hjemlose 02.indd 18 11.07.2022 18.48

Danmark skifter til sommertid, og jeg ringer til et herberg, der ligger i København. En mand i den anden ende af røret besvarer opkaldet med en neutral stemme. Min egen, skinger og usikker.

Jeg spørger ham om mine muligheder for at komme på herberg og forklarer ham min situation. Corona. Campingvogn. Kulde. Han siger, at der ikke er ledige værelser på nuværende tidspunkt, men at jeg skal blive ved med at ringe, fordi min tilværelse er kritisk.

En uge senere ringer jeg igen, og en kvindelig medarbejder fra herberget fortæller, at jeg kan blive indlogeret; at der er plads til mig. Hun finder min situationen meget alvorlig, og det overrasker mig, hvor alvorlig, hun mener, min situation er. Jeg hører kun hendes stemme, kan ikke danne hendes ord til sætninger. Hører spørgsmål omkring, hvordan jeg har kunne klare mig, hvordan jeg kunne holde til det. Hvordan jeg må have det nu.

Dagen efter presser jeg tøj sammen, ruller soveposen og folder den ned i rygsækken. Jeg cykler til herberget. Indretter mig på et syv kvadratmetersværelse, der lugter af gammelt vand.

De første dage sover jeg udenfor under åben himmel, fordi jeg ikke kan finde ro, men reglerne på herberget er: 1) Jeg skal være boligsøgende, 2) jeg skal arbejde, så min gæld forsvinder, og jeg viser, at jeg har en stabil indkomst, og 3) jeg skal opholde mig på herberget om aftenen.

Men jeg føler mig civiliseret igen. Så jeg anstrenger mig for at blive på værelset. Åbner vinduet så en kølig brise siver ind i mit ansigt, og langsomt vænner jeg mig til at kunne lukke øjnene, selvom tunge drømmerier holder mig vågen i løbet af nætterne.

Kort tid efter får jeg job i Telia Parken. Jeg er altmuligtmand og sætter skilte og plakater op, vejspærringer og kører truck. Trækker kabler. Jeg er ledig alle døgnets timer, og jeg arbejder hensynsløst før, under og efter EM-slutrunden. Jeg bliver besat. Jeg skal arbejde hele tiden.

Efter sommeren 2021 bor jeg på herberget i seks måneder. Jeg bliver ansat som regionschef i et scenemedarbejderfirma. Jeg arbejder, betaler min gæld, tjener penge og sparer op.

Men midt i novemberkulden får jeg afslag fra kommunen om at søge akutbolig. Presset stiger fra herberget, og jeg skal finde et nyt sted at opholde mig med det samme. Det er sådan, systemet fungerer; bureakratiet slipper grebet, så snart jeg viser tegn på overskud. Det tager ikke højde for, hvor svært det er for mig at fastholde det. Uroen over at havne i samme situation, som jeg har prøvet at kæmpe mig ud af i et halvandet år, samler sig som et sitrende hærværk af stress i min hjerne.

De Hjemlose 02.indd 19 11.07.2022 18.48

Impulsdrevet køber jeg en båd sammen med en kammerat. Jeg når ikke at tænke mig om. Jeg er nødt til at finde tag over mig, for jeg skal ikke igennem endnu en vinter i kulde. Båden bliver en løsning på, hvad man vil kalde en desperat handling, men hvad kan jeg gøre? ... Jeg presses fra alle kanter.

Båden trænger til vedligeholdelse og har havneplads i Skæskær. Og jeg tænker fuck. Heldigvis som en gul mælkebøtteplet, der kan nå at vaskes væk på en hvid bluse, lejer en ven et værelse ud i Nordvest København, og jeg kan bo hos hende, så jeg kan flytte ned i vores båd, når foråret kommer.

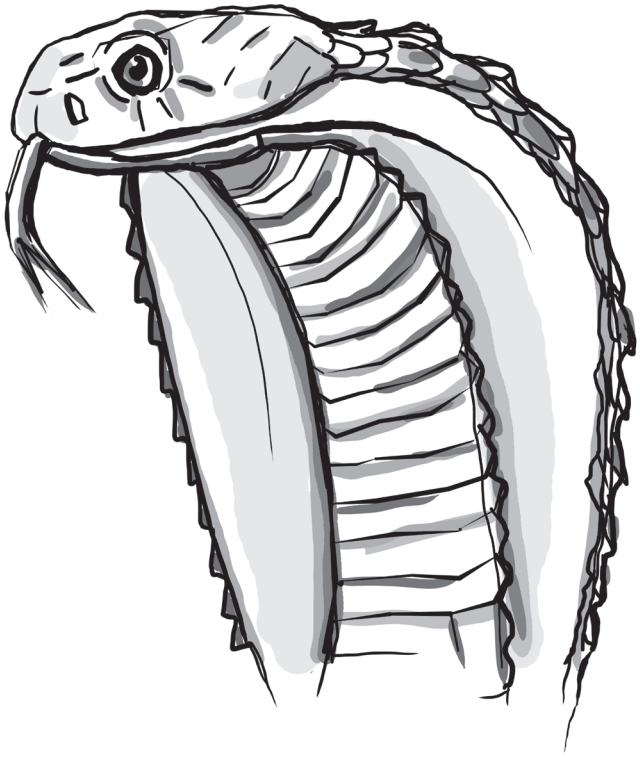
*

Og det er så her, jeg sidder og skriver og tænker. Væk fra campingvognen - med en lukket dør inde på værelset, i en kurvestol og reflekterer over de ting, der er sket. Der findes mennesker, hvis sjæle farer i helvede. Der findes mennesker, der ikke fatter det. Åben dagene, siger de, og aldrig har dagene været mere lukkede for et ønske om at slette sine spor og betræde nogle nye. For mens solen langsomt går op hver dag, går det op for mig, at selvom jeg aldrig kan vende mig væk fra datid, må jeg prøve at se mit liv i nutid. Uanset hvad der sker, så er jeg tættest på mit hjerte, og jeg kan mærke, at det slår. Jeg vil brede vingerne og flyve ind i mit næste liv. Men hvordan? For kroppen har vænnet sig til lidelser og gjort smerterne afhængige – kulde, svigt, håbløshed. De sidder som knive i nakkehvirvlerne og gør det svært for mig at dreje væk fra dem. Jeg er først lige begyndt på at skabe mig et overblik. At sætte ord på, hvor ondt jeg har.

Skrivemakker: Frederik Scheuer

De Hjemlose 02.indd 20 11.07.2022 18.48

De Hjemlose 02.indd 21 11.07.2022 18.48

Jenni Maria Nielsen

Det her er ikke en historie om stoffer

Mine hænder dirrer, da jeg er på vej ind i opgangen til det grønne højhus. Elevatorturen op til 6. etage har aldrig føltes længere. Det velkendte pling fra elevatoren runger, og jeg træder ud på den korte gang. Jeg åbner døren til lejligheden, hvor luften er tyk af røg.

Der kører et program om fuglelivet langs Islands kyster på den nye fladskræm. I den splinternye grå sofa sidder min far med en Harboe Classic i den ene hånd og en joint i den anden. Askebægeret på bordet foran ham er fyldt til kanten med cigaretskodder. Igen mærker jeg den lille rysten i mine hænder og i mine knæ. Jeg har lovet mig selv ikke at sige noget. Jeg har lovet Karolines mor, at jeg ikke ville sige noget til ham. Ikke i dag. Ikke endnu.

Og det går godt; jeg har været hjemme i flere timer uden at sige noget. Det er først, da jeg hører en misfornøjet mumlen fra den grå sofa, at filmen knækker. "Hvad?" spørger jeg ham, men jeg ved præcis, hvad han mumler. Han taler om penge. Igen.
Jeg står og kigger på min fordrukne, arbejdsløse far i sin spritnye sofa foran sit funklende nye fjernsyn og hører ham brokke sig over, at jeg ikke betaler husleje, nu når han ikke længere får børnepenge. Blodet bruser op til mine ører og kinder, og vreden forvandler sig til tårer i øjenkrogen. Dét, jeg har lovet ikke at sige i aften, snor sig som en giftig slange helt nede fra maven, op gennem halsen og ligger nu lige på tungen. Dét, jeg ikke må sige, er det eneste, jeg kan sige.

De Hjemlose 02.indd 23 11.07.2022 18.48

For jeg ved, hvordan han har købt alle de nye ting. Jeg ved, at han har misbrugt mit kort.

Jeg ved, at det har lykkedes ham at bruge alt, jeg havde, på kun tre måneder.

Det vælter ud af mig, og det eneste, jeg kan huske, er ham, der siger: "Det er mine penge," og mig der svarer: "Og du er ikke min far." Idet jeg siger det højt, ville jeg ønske, at det var sandheden. Det er nemmere at lade, som om han ikke er min far, end det er at acceptere, at han bare ikke opfører sig som én. Vi græder begge to, men han rykker sig ikke. Han bliver sidende i den nye sofa, mens jeg stormer rundt og pakker mine ting. Han prøver ikke at stoppe mig og siger ingenting, før jeg har smækket hoveddøren bag mig.

Jeg kan ikke huske, at jeg har ringet til Karoline, men det må jeg have gjort, for hendes mor holder og venter på mig, da jeg kommer ned på vejen. Det var hende, Karos mor, der opdagede, at der var noget galt på min bankkonto. Hun har været som en mor for mig, siden Karoline og jeg blev kærester; hjulpet mig med alt fra uddannelse til kontakt med socialrådgivere. Og hun skulle bare hjælpe mig med at få styr på noget i min netbank, præcis som hun plejer, da hun pludselig opdagede, at noget var galt. Jeg havde modtaget 164.000 kr. i livserstatning for min mors død, men da jeg opdagede pengene, var de allerede brugt.

De næste seks måneder følte jeg mig ikke hjemløs, for jeg boede hos Karo og hendes mor. Karo var min første store kærlighed, men alligevel var jeg hende utro. Fuckede hende op, præcis som jeg har gjort med alle mine andre kærester. Men selvom jeg var dårlig for Karo, tog hendes familie sig altid af mig. Hendes mor betalte mine regninger og tog med mig til møder. Hun tog et ansvar for mig, som jeg ikke har oplevet voksne gøre før. Jeg er Karos mor evigt taknemmelig for at træde til, som den mor jeg altid har haft brug for.

Mit forhold til min egen mor har altid været tumultarisk. Hendes hjem var fyldt med stoffer, utilregnelighed og en voldelig kæreste. Hver gang vi var der, var det den samme rutine; hendes kæreste tæskede min storebror, vi stak af, flygtede gennem Kastrups gader, politiet fandt os midt om natten og kørte os tilbage til huset. Repeat.

Det sidste minde, jeg har med min mor, er, fra da jeg var otte år gammel. Vi skulle møde hende på Ryparken Station for at udveksle julegaver. Da min far, bror og jeg ankommer, er der ikke noget spor af hende. Pludselig ser vi en panisk skikkelse ude i det fjerne. En kvinde der løber, mens hun slår om sig med armene. Min mor. Da hun kommer tættere på, kan jeg se, hvordan håret klistrer sig

De Hjemlose 02.indd 24 11.07.2022 18.48

til hendes svedige pande, og hun kan dårligt få vejret. Hun har en ven med, en mand jeg aldrig har set før. Mine forældre når ikke at snakke meget længere end et par minutter, før stemningen føles giftig. Jeg ved ikke, hvad problemet er, men et eller andet er galt. Hun opfører sig manisk, og min bror når hurtigt at række hende de julegaver, vi har lavet i SFO'en, før min far bliver vred og beslutter, at vi skal gå. Vi er kun lige nået over på den anden side af Lyngbyvej, før lydene får os til at kigge os over skulderen. Vi står alle tre forstummet og ser til, mens hun smadrer julegaverne på den anden side af vejen. Én efter én, river hun vores kreationer i småstumper og kaster dem mod jorden.

Da vi kommer tilbage til gården ved det store lejlighedskompleks, hvor vi boede med min far, sidder hun der. Jeg tror dårligt mine egne øjne, da jeg ser min mor sidde i toppen af legestativet omringet af betjente. Hun ligner stjernen på juletræet, mens betjentene danser rundt og rundt og rundt. Det var dog alt andet end julefreden, der sænkede sig, da hun skreg, at hun elskede mig, før betjentene tvang hende væk fra os.

Seks måneder senere kastede hun sig selv ud foran en taxa. Det var dagen efter min brors 10-års fødselsdag. På den måde var hun borte fra den ene dag til den anden. Forduftet fra jordens overflade. Lige indtil hun kom spøgende tilbage i mit liv i form af en forsvunden livserstatning og blev anledning til opgøret med min far.

Og sådan blev jeg hjemløs; ikke fordi jeg, som fordomme ellers kan lyde, var for dum til at tage en uddannelse, for doven til at tage et job eller for dårlig til at undvige et stofmisbrug. Men fordi jeg har fået tildelt en offerrolle, fra jeg var helt lille. Fordi jeg, uden at skulle lyde alt for selvmedlidende, har fuld bankoplade i en dårlig start på livet.

Som 18-årig trådte jeg for første gang ind på ungdomsherberget Nøjsomhedsvej. Da det gik op for mig, at jeg skulle flytte på herberg, sortnede det for mig. Jeg forestillede mig et snusket, slidt sted, hvor alt blev stjålet, og alle handlede stoffer i hjørnerne. Selvfølgelig ville hjemløse være skumle mænd, der havde monteret en Elefant-øl, hvor deres højre hånd burde være. Måske kunne jeg lige så godt droppe ud af SOPU-uddannelsen med det samme og synke hen i et hjørne i stedet. Til min store overraskelse trådte jeg ind i et roligt hus på Østerbro, hvor alle var lige så forskellige, som du og jeg. Unge mennesker, der alle har hver deres grund til at være der. Og for første gang i mit liv stod jeg i et hjem, hvor jeg følte mig tryg. For første gang skulle jeg ikke frygte, hvilket humør der mødte

De Hjemlose 02.indd 25 11.07.2022 18.48

mig, når jeg trådte ind ad døren. Jeg skulle ikke prøve at gennemskue stemningen ude fra entreen ved at gætte, hvor mange øl der var drukket, baseret på hvor tyk og røget luften var. De voksne ville mig kun det bedste, og det var en helt anden stabilitet, end min far nogensinde havde kunne tilbyde.

Det ramte mig alligevel hårdt, da han døde. Jeg var lige fyldt 20, da det lykkedes ham at drikke sig selv ihjel; et projekt han ellers havde arbejdet dedikeret på i mange år (jeg plejer at sige, at hans stædighed tog ham i graven). Hans død satte mig helt ud af kurs. I starten lagde jeg min energi i at tage mig af min bror, som var mere sorgtynget, end jeg selv var. Men mit hoved snurrede ud af kontrol, og jeg kunne kun sove hver anden nat. I mellemtiden var det lykkedes Karo og jeg at finde sammen igen, men lige efter min fars død gik vi fra hinanden. Jeg gravede mig selv ned i et hul, der blev dybere og dybere, og jeg fik det dårligere og dårligere. Til sidst blev jeg sygemeldt fra skole, og det ramte mig pludseligt, at sorgen over at miste Karo fyldte mere end sorgen over at miste min far. Jeg begyndte at sove endnu mindre og feste flere gange om ugen. Festerne var min måde at flygte fra problemerne, præcis som jeg altid har set mine forældre bruge stoffer som en flugt fra hverdagen.

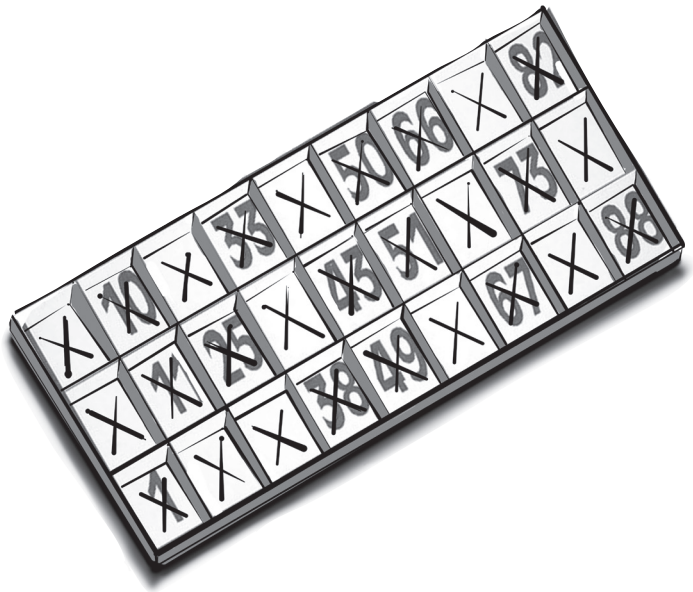
Jeg er altid nervøs, når jeg kommer til den del af min historie, hvor jeg fortæller, at jeg har stiftet bekendtskab med stoffer. Man kan rent faktisk se lettelsen på folks ansigter, når jeg når til stofferne. Som om de endelig kan slappe af, fordi de kan putte mig i den kasse, der passer til deres forestilling om en hjemløs. Aha-oplevelsen viser sig på deres ansigter og lyser hele rummet op. "Aha, du er jo misbruger!" Måske fordi det er svært at proppe en ung, kvindelig studerende ned i hjemløseforestillingen, ligegyldigt hvor meget man prøver at mase. "Der må jo være noget selvforskyldt!" Og selvfølgelig er der i enhver historie en masse, der er selvforskyldt, og jeg er fyldt med fejl – men de fleste har intet med stoffer at gøre. Alligevel er det, som om stofferne altid kommer til undsætning og stjæler hele showet. Med mærkatet misbruger er min historie mere spiselig. Så kan alle slappe af. Og selvom jeg aldrig har taget stoffer med ind i hverdagen, føler jeg ofte, at jeg sidder tilbage med en titel som misbruger, blot for at give nogle andre en pause fra følelsen af meningsløshed.

Men ligegyldigt hvor behageligt det end måtte være at give mig den titel, holder jeg fast i, at jeg aldrig har været misbruger. Jo, stoffer blev en del af min måde at feste på, og festerne blev der også for mange af, men stofferne har aldrig sneget sig med ind i min hverdag eller påvirket min skole. Jeg var uden tvivl på vej ud på et

De Hjemlose 02.indd 26 11.07.2022 18.48

skråplan, hånd i hånd med stoffer og fester, men heldigvis nåede det aldrig så vidt, og jeg fandt kontrollen, før jeg nåede til et misbrug. Men selv hvis jeg havde et misbrug, ser jeg ingen grund til, at det er den del, der skulle blive omdrejningspunktet for min historie. Denne her gang vil jeg selv kontrollere min historie.

For heldigvis slutter min historie ikke i et mørkt hul med fester og sygemelding. Tiden gik, sorgen blev mindre, og jeg begyndte at træne. Træningen er i dag blevet en uundværlig del af mit liv. Det er en fantastisk måde at bruge min energi på, og det holder mig disciplineret som aldrig før. Og derudover har jeg mødt Sofie. En fantastisk kvinde, som jeg er blevet stormende forelsket i. Den slags

forelskelse, der bare bliver ved og ved med at give et sug i maven. Den 27. december 2020 trådte jeg ind ad en tilfældig dør og blev mødt af synet af det smukkeste hår, jeg nogensinde har set. De lange, røde lokker snoede sig ned over hendes smalle skuldre og nærmest omfavnede hendes hals. Hun vendte sig om og kiggede på mig med det smukkeste smil, jeg nogensinde har set. At være sammen med Sofie udfordrer mig og holder min udvikling i gang hver eneste dag, og jeg er ikke i tvivl om, at hun er den, jeg skal være sammen med for evigt. Jeg har i den proces lært, at jeg har det bedst, når jeg er i et forhold. At være i et forhold giver mig et helt andet overskud, for så skal jeg ikke passe på mig selv for min

De Hjemlose 02.indd 27 11.07.2022 18.48

egen skyld, men for en andens. Jeg er stadig ved at lære, hvordan jeg holder hovedet oven vande, kun for min egen skyld.

Jeg har boet hos nogle forskellige kærester, siden første gang jeg flyttede på ungdomsherberget, men i dag er jeg tilbage i mit hjem på Nøjsomhedsvej. Og det er dét, som Nøjsomhedsvej er for mig; et hjem. Derfor har jeg det også altid svært med mærkatet hjemløs. For jeg er ikke hjemløs. Eller teknisk set er jeg, men jeg har aldrig set mig selv som hjemløs. Nøjsomhedsvej kunne i mine øjne lige så godt være et kollegie som et herberg. Selvom jeg er glad for at bo her, kan man ikke blive boende på et herberg for evigt, så jeg venter lige nu på at få tildelt en lejlighed.

Derudover er jeg begyndt at læse til socialpædagog. Jeg ved om nogen, hvor stor en forskel det kan gøre at møde et dygtigt og dedikeret personale. Jeg tør ikke at tænke på, hvor jeg var endt, hvis ikke jeg havde mødt personale, der så deres arbejde med unge som mere end et job. De kontaktpersoner, der tilføjer stabilitet i et liv af kaos, kan gøre forskellen mellem liv og død, når man er på kanten. Og det er på tide, at jeg bruger mine erfaringer til noget godt. Derfor arbejder jeg også for Hjem til Alle; en organisation, der arbejder på at stoppe hjemløshed blandt unge. Med Hjem til Alle rejser jeg rundt og fortæller min historie i håb om, at det kan være til trøst eller inspiration for andre, der kan genkende sig selv i min historie.

For selvom min barndom ikke har været under optimale vilkår, og jeg ofte er blevet overvældet af mødet med modgang, er jeg aldrig stoppet med at drømme. Jeg har altid troet på, at jeg ville tage en uddannelse og få det bedste ud af mit liv. Og nu skal det ikke lyde, som om alt er sukkersødt og lyserødt i dag. Det kan stadigvæk skride til tider, og festerne kan tage sit indtog. Min succes er fyldt med fiaskoer, men jeg er sikker på, at det ender lykkeligt, selvom jeg nogle gange tager tre skridt i den forkerte retning. For ligegyldigt hvor sort det hele ser ud, er jeg fast besluttet på, at offerrollen ikke skal følge mig resten af livet.

Skrivemakker: Nikoline Lundquist Madsen

De Hjemlose 02.indd 28 11.07.2022 18.48

De Hjemlose 02.indd 29 11.07.2022 18.48

Simon Sørensen

Min Eastpak – min følgesvend

"De er ved at rydde vores lejlighed?"

"Hva'? Hvem?"

"Kongens foged og politiet. Skynd dig at komme hjem!"

"Hva' mener... "

"Skynd dig nu bare hjem!" sagde min roomie og lagde på. Med et bankende hjerte og et "Jeg er nødt til at ordne noget derhjemme" til chefen, løb jeg ned til bussen. Vejen hjem, som jeg havde kørt så mange gange, føltes uendelig lang, og tankerne kørte rundt i hovedet på mig.

Kunne det virkelig være rigtigt? Vi havde jo boet der i halvandet år. Men hvorfor skulle han ellers sige det? Hvad skal vi gøre nu? Hvor skal jeg så sove i nat? Kunne den bus ikke køre lidt hurtigere? Skal den stoppe hver eneste gang?

Da jeg endelig nåede hjem, fandt jeg ud af, at det var rigtigt nok. Min roomie stod ude foran lejligheden med to poser. De vigtigste af mine og sine egne ting, han nåede at få med.

Han havde haft et kvarter til at pakke det ned.

Det var en meget lille lejlighed, faktisk en etværelses i to etager. Jeg boede nederst lige ved siden af tekøkkenet, og min roomie boede øverst, hvor badeværelset også var. Vi hyggede os alligevel sammen og blev gode til at rumme hinanden.

De Hjemlose 02.indd 31 11.07.2022 18.48

Det viste sig, at vores udlejer havde brugt vores husleje på stoffer, og han også havde misbrugt min roomies cpr-nr. til at købe mobiler på afbetaling i hans navn.

Jeg er glad for orden og struktur, så min roomie kunne fremvise en mappe med alle kvitteringer for fogeden, hvor han kunne se, at vi altså havde betalt huslejen. Men vi havde ingen rettigheder, for vores lejekontrakt viste sig også at være ulovlig.

Udlejeren havde tømt vores postkasse for alle de advarsler, fogeden havde sendt.

Så der stod vi. Uden lejlighed og uden tøj, oplader, medicin eller bare en tandbørste.

Hvor skulle vi tage hen for at spørge om hjælp? Jeg havde ikke lyst til at sige det til min plejefamilie, fordi jeg følte, at det var et nederlag. Jeg havde været vildt stolt af, at jeg uden hjælp havde fundet lejligheden til at starte med, og jeg ville gerne klare mig selv. Det var ikke en mulighed for mig at bo hos min biologiske mor.

For ressourcestærk til en bolig

Vi anede ikke, hvad vi skulle gøre, eller hvor vi skulle tage hen for at bede om hjælp. I desperation foreslog jeg, at vi kunne tage ind til et jobcenter, der på det tidspunkt lå inde ved Dybbølsbro. Der tog vi hen, for vi vidste, at kommunen har rådighed over nogle boliger i forskellige foreninger. Vi håbede, at de om ikke andet kunne hjælpe os videre.

Jeg kom ind til en sagsbehandler på et kontor og satte mig over for hende ved et skrivebord. Jeg forklarede det hele. Men det gik hurtigt op for mig, at der var nogle meget rigide regler for, hvem der kunne få hjælp.

"Er du kriminel?"

"Hvad? Nej! Jeg er studerende og har et arbejde."

"Har du et stofmisbrug?"

"Nej."

"Jeg kan ikke hjælpe dig. Du er for ressourcestærk. Du kan bare gå igen. Mændenes Hjem ligger ikke så langt væk."

Jeg gik helt i stå. Jeg kiggede på hende, hun kiggede ind i skærmen. Det gik op for mig, hvad det betød. Jeg samlede alt mit mod, og pludselig kom det hele ud på én gang. Jeg stirrede ud i luften og sagde: "Kan det virkelig passe, at jeg ikke kan få hjælp til en bolig? Jeg har et job, som trykker og er under uddannelse som grafisk tekniker på Teknisk Skole. Jeg gør alt det, som samfundet har bedt mig om. Altså hvor skal jeg tage hen?" Mit hjerte bankede. Hun kiggede på mig, nikkede og sagde: "Det var da skrækkeligt, men…" og talte igen om reglerne.

De Hjemlose 02.indd 32 11.07.2022 18.48

Jeg kunne simpelthen kun få hjælp, hvis jeg var kriminel eller misbruger. Det ville jo være grotesk som tidligere plejebarn at gå den vej. Hele mit liv har jeg kæmpet for, at jeg ikke vil ende ud som den mand, der var skyld i, at jeg endte i pleje.

Min respekt for velfærdssamfundet, som jeg ellers altid er blevet opdraget til at kunne stole på, led et knæk den dag. Jeg er vokset op i en skøn plejefamilie, som ser mig som deres egen søn og lillebror, og de har sørget for, at jeg blev et godt menneske. Min plejefar arbejdede for Dansk Røde Kors, og hele min plejefamilie, som består af mine plejeforældre og seks søskende, har altid engageret os i nødhjælp og medmenneskelighed. Da han var i live, boede vi i Afrika i tre år, og vi samlede ind stort set hvert år.

Sagsbehandleren holdt fast i, at hun altså desværre ikke kunne hjælpe mig med en bolig. Min roomie havde fået samme besked.

Mit liv i en rygsæk

Hvor skulle vi så tage hen?

Det var ved at blive sen eftermiddag, og vi trængte til at sidde lidt ned og samle tankerne. Vi startede på Hovedbanegården, købte en sixpack og satte os til at ringe til vores venner.

Første nat sov vi hos en, vi kalder Mikkel. Det var rimelig tæt. Vi sov tre mænd i en etværelses lejlighed på tyve kvadratmeter. En på sofaen, en på gulvet med håndklæder, tæpper, og hvad han ellers lige havde, og Mikkel i sin seng.

Vi var rimelig meget hos ham, og ellers tog vi til fester, hvor vi blev til den lyse morgen, så det blev naturligt at spørge, om vi kunne blive og overnatte. Så havde Mikkel også noget mere plads til sig selv.

Min roomie og jeg rendte meget rundt sammen og mødtes, når jeg havde fri for at finde ud af, hvor vi skulle sove og spise.

Jeg købte min Eastpak-rygsæk, hvor jeg kunne have min computer, mit pas og lidt tøj. Jakken havde jeg tit på. Også når det var varmt.

Hele mit liv var i den rygsæk, så jeg havde den hele tiden i baghovedet og slæbte den med mig rundt, hvor end jeg gik.

Det var en lettelse, når Mikkel en gang imellem lånte mig sin ekstranøgle, når jeg havde sovet der, for så kunne jeg lade min Eastpak blive i hans lejlighed, mens jeg var på arbejde, eller hvis jeg havde en aftale.

En nat var der brand i en grillbar, der lå ved siden af Mikkels lejlighed, og brandvæsnet bankede på og bad os om at komme ud med det samme. Jeg var blevet så vant til hele tiden at passe på den rygsæk, at jeg løb ind efter den og smed den på ryggen.

De Hjemlose 02.indd 33 11.07.2022 18.48

En dag fortalte jeg en kvindelig kollega, at jeg havde mistet min lejlighed. Jeg havde vist været ukoncentreret og uden at tænke over det haft det samme tøj på nogle dage i træk. Så da hun spurgte mig, om alt var okay, røg det bare ud af mig.

Jeg kiggede hende i øjnene og sagde til hende, at hun virkelig ikke måtte fortælle det til nogen af de andre på arbejdet. Det lovede hun mig. Dagen efter havde hun taget en pose af sin søns tøj med.

Efter et stykke tid kunne min roomie flytte tilbage til sine forældre, som boede langt væk fra København. Nu var det bare mig. Jeg var glad på hans vegne, men samtidig stak det i maven.

Vi kendte jo hinanden så godt, og det var trygt at have én at dele hverdagen med. Men jeg må indrømme, at det også havde sine fordele. Det var nemmere at blive og sove i vennernes små lejligheder, når det kun var mig. Samtidig krævede det meget af min energi at tænke på, om min makker nu havde det godt, og vi skulle være enige om, hvor vi tog hen. Det var lettere bare at fokusere på mig selv og min egen svære situation.

Jeg skrev mig op gennem diverse boligsider. På grund af min oplevelse med privat udlejning ville jeg ikke det igen. Jeg så derfor heller ikke et kollektiv eller et værelse hos andre som en mulighed for mig.

Lejligheden skulle være igennem et boligselskab. Studiebolig gav ikke mening, fordi jeg snart ville være færdig som studerende, og jeg ville før eller siden stå i samme situation.

Jeg var afhængig af, at jeg kunne komme relativt nemt til København, men jeg havde bestemt ikke holdningen, at boligen skulle være i brokvarterne eller på Frederiksberg. Hillerød, Køge og Frederikssund var også med på listen, for jeg kunne jo tage S-toget.

Men uanset, hvor jeg kiggede, var der mange års ventetid, fordi jeg ikke havde nogen anciennitet.

Jeg mødte op på alle mulige boligkontorer for at tale om muligheden for at komme på akutlisten. Der måtte da være en eller anden måde, hvor jeg kunne komme op ad listen, når jeg decideret stod bolig løs. Men nej. Regler var regler, og der var ingen hjælp at hente.

Som tidligere plejebarn var jeg i efterværn i en anden kommune. At være i efterværn betyder, at man får støtte og hjælp til voksenlivet.

Man bliver tilknyttet en sagsbehandler, som blandt andet skal hjælpe med ungdomsuddannelse, bank og bolig. Når det fungerer, er tilbuddet rigtig godt, men i mit tilfælde fik jeg en ny sagsbehandler så mange gange, at de aldrig rigtig lærte mig at kende.

Da jeg tog derop, var det igen en ny sagsbehandler.

De Hjemlose 02.indd 34 11.07.2022 18.48

Han mente, at min plejefamilie skulle have skrevet mig op til boliger. Der var heller ingen hjælp at hente der. Igen var reglerne rigide og ovenikøbet i et tilbud, der er sat i verden for at støtte unge som mig.

Ikke alene var det fysisk og mentalt hårdt at stå boligløs. De mange afslag begyndte også at slide på mig, og jeg brugte al min energi på at prøve at lade være med at vende det indad.

Jeg var meget afhængig af, hvad der passede mine venner. Jeg havde min faste, on-and-off-aftale med Mikkel om at være hos ham. Men nogle dage, når jeg kunne mærke på både mig selv og ham, at jeg havde været der meget, tog jeg min Eastpak på ryggen og spurgte andre venner, om jeg kunne være der.

Jeg søgte indimellem også ud på Christiania. Der var som regel nogle mennesker på alle tidspunkter af døgnet, jeg kunne snakke lidt med. Så glemte jeg min svære situation og kunne tænke på noget andet i en stund. Der var et sammenhold derude, som jeg ikke oplevede i systemet. En enkelt gang var der en mand derude, der ikke ville lade mig betale for en pandekage og en kop kaffe.

Dagene flød meget sammen og gik med mange af de samme ting som alle andre – skole og arbejde. Men jeg havde også hele tiden i baghovedet, hvor jeg skulle sove den nat, om jeg mon med lidt held kunne få et bad og låne en vaskemaskine. Eller om der mon var en fest, hvor jeg kunne være med, så jeg kunne sove på sofaen. Om jeg kunne besøge plejefamilien eller nogle venner. Sådan gik dagene.

Min egen lejlighed

En dag fortalte jeg min plejemor om situationen. Jeg havde været lidt nervøs for at sige det og tænkte over, hvordan jeg skulle fortælle det hele – hvor mange detaljer, og hvordan hun mon ville tage det, at jeg ikke havde sagt det før. Men da jeg havde fortalt hende det hele, lettede det enormt meget.

En dag sagde jeg det også til et par af mine kollegaer, som jeg talte ret godt med. Vi var i enerum, og jeg sagde, at hvis jeg havde virket træt, eller som om jeg ikke rigtig havde lyst til at tale i et stykke tid, så var det, fordi jeg stod uden bolig.

Heldigvis gjorde jeg det, for faktisk kendte en af dem til en boligforening, jeg ikke havde hørt om før. Han foreslog, at jeg prøvede at tale med dem.

Min plejemor og jeg tog derop.

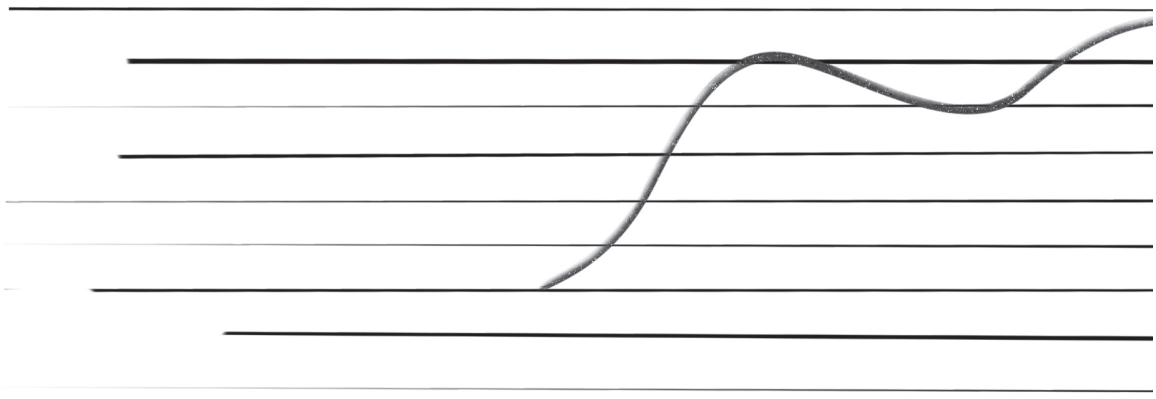
Vi forklarede min situation, og de kunne ikke forstå, at jeg ikke havde fået hjælp tidligere.

De Hjemlose 02.indd 35 11.07.2022 18.48

De ville gerne hjælpe og havde faktisk en lejlighed ledig, som jeg kunne leje. Min plejemor hjalp med depositummet, og to dage senere stod jeg med nøglerne i hånden til min lejlighed, hvor min kæreste og jeg stadig bor i dag.

Da jeg fik nøglerne, var det første, jeg gjorde at låse døren og sætte mig ned og græde. Det var ikke til at forstå, at den var min.

Det var godt nok en enorm slidt lejlighed. Gulvbrædderne var ved at falde af, og linoleummet var ved at slippe gulvet op i køkkenet. Den var uden komfur og køleskab, og de ekstremt gule vægge farvet af nikotin fulgte også med. Men det var lige meget, for

kampen for tag over hovedet var endelig slut.
Jeg kunne stå på egne ben, og jeg var ikke længere nødt til at holde en facade oppe eller afhængig af, om en anden ville have mig boende. Jeg kunne begynde at fokusere på, hvem jeg er, og hvad jeg egentlig godt kan lide at lave.

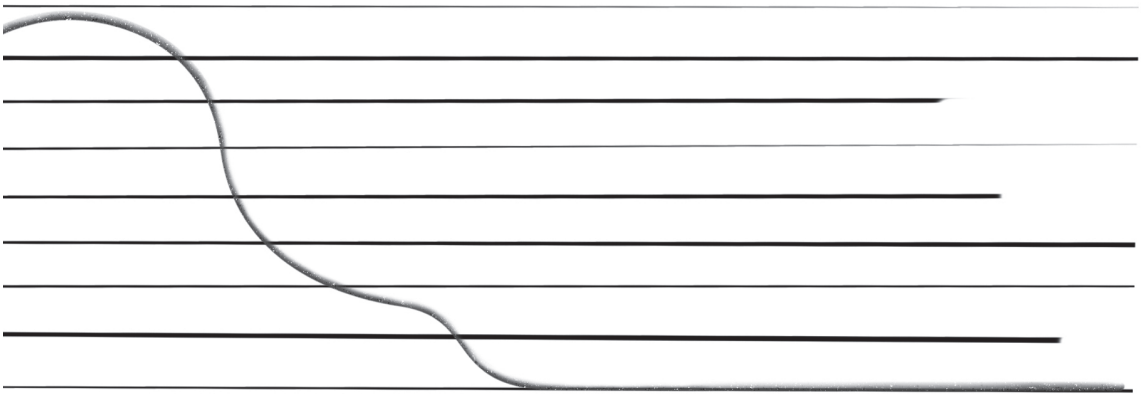
Jeg følte, at jeg havde fået noget, jeg kunne bygge videre på.

De Hjemlose 02.indd 36 11.07.2022 18.48

Den nye start

Det tog faktisk lidt tid at finde mig til rette i min nye lejlighed, selvom jeg var ovenud taknemmelig for den. Mine oplevelser på gaden sad stadig i mig, og oveni det var der dårlig ledelse på mit tidligere arbejde. Jeg havde været rigtig glad for min tidligere chef, men da han gik på pension, fik jeg en ny chef. Han var skyld i et ekstremt dårligt arbejdsmiljø, hvor hver dag var en dårlig dag, og jeg blev bange for at møde op.

Min tid som boligløs havde lært mig vigtigheden i at række ud til andre. Jeg tog til min læge, som sygemeldte mig, og jeg fik hjælp

fra min fagforening til at komme væk fra firmaet.

Efter lidt tid fik jeg det bedre, og i dag arbejder jeg et andet sted.

En dag blev jeg spurgt, om jeg ville være med i et projekt, der hed "Ung mellem anbringelse og eget hjem", som var et samarbejde mellem SUS og Bikubenfonden.

De Hjemlose 02.indd 37 11.07.2022 18.48

Vi, der medvirkede, var alle sammen tidligere anbragte og tidligere hjemløse, og vi havde oplevet, at systemet havde svigtet os.
Jeg sagde ja til at være med. Det var vigtigt at få min historie ud, og jeg blev lyttet til.

Det føltes meningsfuldt i første projekt, så jeg var også med i et andet projekt, der hed "#STOPHJEMLØSHED – Unges erfaring med hjemløshed".

Vi var 16 personer, der alle sammen har oplevet hjemløshed. Vi fik lov til at få ordet og tale om vores erfaringer og viden: Hvad vi gjorde for at få ly, hvordan vi kom ud af hjemløsheden, og hvad vi følte, at vi kunne have brugt af systemet.

Vi havde allesammen forskellige baggrunde. Nogen var tidligere anbragte i barndommen som mig selv, og andre kom fra både familier med og uden sociale problemer.

Senere medvirkede jeg med to andre i en kronik i Politiken. Jeg har blandt andet fortalt min historie i Go' Aften Live til ansatte hos Social- og Ældreministeriet og i et interview på Folkemødet på Bornholm og mange andre steder.

Jeg vil bryde tabuet

Vi har nogle fantastiske organisationer, som sætter fokus på hjemløshed i Danmark. Men jeg lærte først at kende til dem, efter jeg fik en bolig. Det håber jeg, at min historie kan være med til at lave om på for andre i den situation, jeg stod i.

I oktober 2021 var jeg sammen med nogle af de andre unge fra Hjem til Alle-alliancen med til at fejre regeringens boligudspil "Alle skal have et hjem – en vej ud af hjemløshed".

I det nye udspil afsætter regeringen penge til boliger efter Housing First-princippet, som er blevet indført med stor succes i Finland.

Det er en ære at få lov at være en del af disse projekter og være en stemme for andre unge, som har oplevet hjemløshed, eller som er på vej ud i det. Egentlig er jeg ret introvert. Jeg foretrækker ofte en fredag aften hjemme på sofaen end på en bar, og jeg nyder det mere stille liv med faste rutiner.

Det passer måske ikke på billedet af, at jeg tager rundt i hele landet og fortæller min historie. Det kommer aldrig til at falde naturligt for mig at stille mig op foran mange mennesker foran et kamera eller at tale med højtstående politikere. Men jeg gør det, fordi det er vigtigt. Jeg lader heller ikke min ordblindhed stoppe mig fra at fortælle min historie her.

De Hjemlose 02.indd 38 11.07.2022 18.48

Mine oplevelser har formet mig som menneske, og i dag står jeg ved min historie. For det var ikke mig, der fejlede, men systemet, der svigtede mig, da jeg havde allermest brug for det.

Det sidder stadig i mig, at jeg har oplevet hjemløshed. Jeg har siden smidt min Eastpak ud, men har købt en ny, der står pakket i mit skab med de vigtigste ting: lidt tøj, et tæppe og mit pas. Den er nødt til at være der.

Jeg håber på, at Housing First-princippet også bliver praksis fra nu af herhjemme i Danmark, så folk, der virkelig har brug for det og står uden nogle andre muligheder, kan blive tilbudt en bolig. Tænk, hvis sagsbehandleren på jobcentret dengang havde sagt til mig "Vi har en bolig, du kan flytte ind i med det samme".

Skrivemakker: Naomi Lupan

De Hjemlose 02.indd 39 11.07.2022 18.48

Christine Abrahamsen

Husvild

Juni 2003: Hjemme hos mor

Jeg sad sammenkrøbet på gulvet bag min lukkede dør. De eneste lyde, jeg kunne høre i huset, var min egen ukontrollerede vejrtrækning og klasket, når min håndflade ramte min kind. Jeg var omkring ni år gammel. Vi havde skændtes igen, min mor og jeg. Jeg rystede over hele kroppen; angsten gennemstrømmede stadig mit system. Jeg havde svært ved at huske, hvad der præcis var sket, og hvad vi egentlig havde skændtes om, men det var blevet meget ophedet. Igen. Sådan havde jeg det ofte, efter min mor og jeg havde skændtes. Tingene flød sammen i én stor mareridtsagtig pærevælling af råben og angst. Jeg havde ikke evnen til at bøje mig som et siv i stormen, så jeg råbte tilbage, når jeg følte mig uretfærdigt behandlet, selvom jeg var rædselsslagen i disse situationer.

Jeg gav mig selv endnu en lussing på den ene side af ansigtet. Så den anden side. Igen og igen. Det var et desperat reaktionsmønster, jeg udviklede i en tidlig alder. En impuls som jeg kan stadig ikke kan forklare, hvor kom fra, andet end jeg mere end noget andet hungrede efter at mærke mig selv fysisk, frem for den ubærlige følelsesmæssige smerte ved ikke at føle sig elsket. Jeg havde erfaret, at ingen lagde mærke til mærkerne på mine knoer. Så jeg bed så hårdt i dem, jeg kunne, for at holde mit afmagtsskrig inde. Måske ingen tænkte over det, fordi jeg var et barn og nogle gange legede vildt. Jeg anede ikke dengang, at der var noget, der hed selvskade. Jeg

De Hjemlose 02.indd 41 11.07.2022 18.48

handlede blot ud fra instinkt. Min krop hyperventilerede. Jeg havde igen mistet kontrollen over noget så basalt som at trække vejret. Følelsen af opgivenhed fyldte alt i mig, når jeg sad der med tårerne trillende og hikstede bag døren med benene trukket op under mig.

Jeg kunne ikke mere. Hver eneste aften, når jeg lå i min seng, bad jeg til en gud, jeg overhoved ikke var overbevist om fandtes. Jeg lå og stirrede op i loftet og bad inderligt om ikke at vågne igen. Selv i de perioder hvor det i det mindste ikke var mig, min mor var sur på. For det var en ringe trøst. Men også søvnen var min fjende, med mine evindelige mareridt. Så tænkte jeg, at det trods alt ville være bedre blot at sove for evigt og slippe for den knusende følelse af ikke at være værdsat for den, man er. Kun at blive elsket, når man går på æggeskaller. Altid forsøge at træde varsomt for ikke at komme til at bryde en regel, jeg ikke var blevet gjort opmærksom på, pludselig gjaldt.

Tankerne om at afslutte livet havde været der, så længe jeg kunne huske. Jeg vidste bare ikke dengang, at det hed selvmordstanker.

Jeg plejede at "udfordre" døden på forskellig vis for at se, hvad der egentlig skulle til. Hvad min krop kunne tåle. Før jeg vel og mærke målrettet begyndte at forsøge at gøre en ende på mit alt for korte liv. Jeg havde endnu ikke fantasi til at overveje, hvor meget mere livet kunne være end min aktuelle situation på tidspunktet. At lade mig selv drømme om en anden og bedre fremtid syntes umuligt dengang, men jeg har på nuværende tidspunkt øvet mig længe. Jeg er nu fast besluttet på ikke at lade mine omstændigheder stå i vejen for, at jeg skal have et godt liv.

At mine påtrængende tanker om, hvorvidt jeg burde være i live, skulle blive starten på den del af min livshistorie, som resulterede i, at jeg blev hjemløs, kunne få nok have forudset.

Januar 2008: Lejligheden i Valby

Jeg stod på altanen og røg en cigaret og forbandede det faktum, at lejligheden ikke var et par etager højere oppe. Faldet fra den givne højde ville ikke slå mig ihjel, vurderede jeg.

Jeg var blevet smidt ud af min fars hus i slutningen af året, halvvejs igennem 8. klasse. Jeg var flyttet ind til ham og væk fra min mor knap et par år tidligere. Det var nemlig blevet besluttet, at jeg ikke måtte bo hos min mor længere, fordi jeg havde forsøgt at tage livet af mig selv flere gange. Derudover tog hun ud at rejse i

De Hjemlose 02.indd 42 11.07.2022 18.48

tre måneder med min lillesøster og bonusfar kort efter min udskrivelse fra somatisk børneafdeling. Nu var jeg 14 år gammel, smidt ud igen, og endnu mere bundulykkelig, end jeg selv troede muligt. Jeg var blevet fortalt, at min far skulle skilles fra moderen til min lillesøster på hans side af familien, og at han og jeg derfor skulle bo sammen i en lejlighed i Valby. Jeg var ligeledes blevet fortalt, at det var på grund af mig, de skulle gå fra hinanden.

Jeg havde det meget svært med hende, min fars kone. Set i bagklogskabens lys, indser jeg, at vi begge opførte os som humørsyge teenagere i vores mange og heftige konflikter – problemet var bare, at jeg var den eneste af os, der rent faktisk var en teenager. Jeg følte, at hun kørte psykologisk krig mod mig, mens jeg boede der. Hun kørte mig simpelthen ned mentalt; reglen var, at hun gerne måtte bestemme over mig, men intet ansvar ville have for mig. Jeg oplevede det, som om min blotte eksistens irriterede hende. Eksempelvis ville hun placere sig foran døren til mit værelse for at råbe alle de afskyelige ting, hun mente om, at jeg var en psykopatunge, når hun skulle skændes med min far om mig. På den måde kunne jeg ikke undgå at høre min meget konfliktsky far give hende ret i, hvor frygtelig jeg var at have med at gøre. Det føltes forfærdeligt og talte lige ind i min overbevisning om, at jeg intet var værd. Og det nåede til et punkt, hvor jeg fik at vide, at hun – og dermed min far – end ikke ville give mig lov til at være i resten af huset, når de andre var hjemme, men i stedet fik sat mad foran døren, så der ikke var nogen interaktion mellem mig og dem overhoved. Så på sin vis var lejligheden i Valby en lettelse, om end følelsen af ensomhed stadig var altoverskyggende.

Men det blev ikke, som det var planlagt, for min far brugte mere og mere tid hjemme i huset sammen med hans kone og overlod mig primært til mig selv. Dette bevirkede også, at mit ellers rigeligt høje fravær i skolen steg eksplosivt. Der var jo ingen til at holde øje med, hvor jeg var på et givent tidspunkt. Med min nuværende viden (efter samtaler med min far) ved jeg, at skolen ikke gjorde mine forældre opmærksomme på, at jeg sjældent dukkede op. Hvis jeg gjorde, var jeg ikke rigtigt til timerne.

Jeg tog det sidste sug af min smøg, og jeg blev pludselig opmærksom på, at tårerne igen trillede ned ad mine kinder. Min bluse var gennemblødt øverst ved halsstykket, hvor tårerne var løbet ned, og aftenvinden kølede min hud under det våde stof. At græde var så normalt for mig på tidspunktet, at jeg ikke altid bemærkede det, når jeg forsvandt ind i mine tanker.

De Hjemlose 02.indd 43 11.07.2022 18.48

Jeg følte mig som et udgået produkt, man blot kunne kassere, når det ikke længere var spændende eller brugbart, og måske ligefrem var blevet besværligt at opbevare.

Måske var de andre unge, jeg kendte, misundelige over, at jeg i praksis havde en lejlighed for mig selv i 8. klasse og 14 år gammel – og dermed kunne holde fester – men jeg ville have gjort hvad som helst for at føle mig værdsat, elsket og uundværlig. Fundamentale følelser, jeg mener, alle 14-årige fortjener at have.

Oktober 2009: Første indlæggelse på psyk

Jeg havde været indlagt længe. Månedsvis. Mest på en lukket afdeling, men jeg befandt mig nu på en åben én af slagsen. Jeg var 15 år gammel. Jeg blev indlagt grundet svære depressive symptomer og selvmordsplaner. Det var min første indlæggelse på en psykiatrisk afdeling, og endnu før de tunge diagnoser blev hevet op af hatten. Men det skulle vise sig langt fra at blive den sidste. Mine tidligere forsøg på at gøre livet kort var ikke rigtigt blevet taget seriøst – efter endt behandling på somatisk børneafdeling blev jeg blot sendt til psykolog for selv at skulle finde en løsning på mit tungsind og ikke mindst min såkaldte vrede – end ikke på psykiatrisk skadestue havde man virket synderligt bekymret.

Men en observant læge gjorde sit bedste for at hjælpe, da jeg et par år senere skulle undersøges i forhold til en somatisk tilstand. Hun bad min far, som havde fulgt mig til hospitalet, om at gå ud af lokalet og begyndte dernæst at spørge indgående ind til mit psykiske helbred. Hun kunne jo se i mine journaler, at jeg nogle år tidligere havde været indlagt på børneafdelingen grundet en overdosis. Hun havde straks lagt mærke til, at jeg virkede ekstremt nedtrykt, undgik øjenkontakt, konstant sad og pillede nervøst ved mine hænder samt talte enormt lavmælt. Hun delte – med let bekymring i stemmen – sine observationer med mig, og spurgte, om jeg stadig havde tanker om at tage livet af mig selv. Om jeg var deprimeret. Jeg blev overrasket, men følte mig set og svarede derfor tøvende ja. Selvom det bestemt ikke var intuitivt for mig. Men det føltes, som om hun tog mig alvorligt og virkelig havde tænkt sig at hjælpe mig. Hun mødte mig i øjenhøjde igennem samtalen. Det var uvant. Vi talte lidt, og hun fortalte, at hun gerne ville have mig til at tage til en samtale i psykiatrien. Hun ringede og arrangerede det, og kaldte så min far ind igen. Hun talte et par

De Hjemlose 02.indd 44 11.07.2022 18.48

alvorsord om min psykiske tilstand med ham, og vi kørte direkte over til Bispebjerg ungdomspsykiatrisk afdeling.

På Bispebjerg Hospital talte jeg længe med en psykolog. Hun virkede til at ville mig det godt, og som én man kunne stole på. Jeg mærkede en snert af håb gennem kulden og mørket, der ellers havde lammet mit sind, som fik mig til at tale lige ud af posen. Jeg forklarede indgående om min baggrund, uforudsigeligheden i min opvækst, relationen til mine forældre, samt hvordan selvmordstankerne havde været der så længe, jeg kunne huske. Hvordan jeg havde samlet remedier til at gøre en ende på mine dage, hvis nu tilværelsen atter og uundgåeligt blev for smertefuld. Blandt mange andre emner. Jeg var familiær med begrebet depression og dets betydning, for jeg var kun 12 år første gang, min læge sagde til mig, at jeg nok havde været deprimeret gennem en længere periode. Så jeg var egentlig ikke overrasket, da jeg fik at vide, at jeg var deprimeret.

Overraskelsen kom dog straks efter, da jeg på det kraftigste blev anbefalet en indlæggelse på lukket ungdomspsykiatrisk afdeling. Så hurtigt som muligt. Jeg blev helt perpleks. Og chokeret. Hørte jeg virkelig til dér? Mine forestillinger om en psykiatrisk afdeling var på det tidspunkt helt forskruede, og jeg havde de fleste af mine tanker om sådanne steder fra enten film eller fra mediernes fremstillinger – der mildest talt var mangelfulde, når det gjaldt reel oplysning om psykiatri og psykisk sygdom på det givne tidspunkt.

Jeg havde et absolut barnligt og uoplyst syn på hvilken slags mennesker, man sendte til psykiatriske afdelinger; og havde aldrig forestillet mig, at jeg ville være én af dem.

Jeg troede ikke, at det primært var helt normale personer med rigtig ondt i livet – jeg havde nok nærmere en idé om, at man placerede dem, der var lige på nippet til at skulle iføres spændetrøje og smides i en gummicelle, på sådanne afdelinger. Mennesker, der var farlige at have gående rundt frit. Hvor tog jeg dog fejl.

Til slut blev min far kaldt ind til samtale, og vi fik at vide, at jeg skulle komme tilbage et par dage senere, når de havde en plads til mig. Dengang fattede jeg ikke, at det betød, at de måtte hasteudskrive en anden patient for at gøre plads til mig. Hvor presset psykiatrien var, gik gradvist op for mig. At presset på psykiatrien kun skulle blive værre – fra da til nu – havde jeg ikke fatteevne til at forestille mig på det givne tidspunkt.

De Hjemlose 02.indd 45 11.07.2022 18.48

Start-marts 2010: Udskrivelse til hjemløshed – hvornår er man udsat nok?

Jeg stod på parkeringspladsen med alle mine ting og ventede på min far. Tidligere på dagen havde jeg talt med lægen og havde til samtalen krævet mig udskrevet fra dags dato. Jeg var endnu ikke bevidst om, hvor meget sygdommen styrede mig på det tidspunkt. Hvor farlig jeg var for mig selv. Jeg vidste simpelthen ikke bedre end at flygte fra den behandling, der egentlig var højst nødvendig – om end en undervældende behandling, hvis man tænker på, hvad man egentlig kunne udrette gennem en tidsperiode på den længde. Jeg var på tidspunktet også mærket af at have boet alene i lejligheden i Valby og reagerede modvilligt på den meget faste struktur og de autoritære personer på afdelingen. Jeg følte, at jeg var nødt til at komme væk – ud i friheden – hvor jeg kunne følge mine meget altoverskyggende og destruktive impulser.

Det var meningen, jeg skulle op til min Bedste, min halv-farmor, som jeg har kendt hele mit liv. Hverken min mor eller far ville byde mig velkommen i nogen af deres (ellers rigeligt store) huse igen. Jeg fik aldrig en egentlig grund til, hvorfor jeg var uvelkommen på det tidspunkt, men har senere erfaret, at de ville have haft mig til at love ikke at forsøge selvmord igen. Men jeg havde som konsekvens reelt intet hjem. Som den eneste ud af alle deres børn til sammen var jeg hjemløs. Uden selv at have børn, kan jeg egentlig ikke vide, hvordan jeg ville have ageret i den situation, men jeg forestiller mig ikke, at jeg havde givet mit barn endnu en grund til at føle sig udstødt og uden eksistensberettigelse i så sårbar en situation. Det føltes, som om det sorte hul i min mave voksede ved hver eneste afvisning fra mine forældre. Jeg var åbenbart – og i hvert fald efter min egen overbevisning – værdiløs, forkastet og umulig at elske. Jeg tiggede og bad ellers i telefonen, om jeg måtte komme hjem igen. Mange gange. Men de havde åbenbart ment det alvorligt – begge to – da de tidligere smed mig ud på skift. Jeg følte mig ydmyget. Men lige meget hjalp det.

Det var under indlæggelsen blevet besluttet, at en som mig skulle anbringes på et bosted med andre psykisk syge og pædagoger samt andet kvalificeret personale, der kunne holde øje med mig. Jeg måtte ikke engang komme "hjem", mens jeg ventede på, at kommunen fandt mig et sted at bo. Hospitalet gav mig på daværende tidspunkt

De Hjemlose 02.indd 46 11.07.2022 18.48

absolut kuller. Jeg kunne ikke være i det længere, selvom det havde været bedre for mig. En tvangstilbageholdelse skulle nok have været løsningen endnu en gang, for det var ikke første gang, jeg havde krævet mig udskrevet. Men en del af min lidelse var i høj grad impulsivitet, så jeg føler på nuværende tidspunkt, at det var uansvarligt at tillade min udskrivelse. Måske har overbelægning haft noget at sige, hvem ved. Diverse akuttilbud rundt om i kommunen var åbenbart heller ikke en mulighed for en som mig, der havde så økonomisk ressourcestærke forældre.

Jeg fik et voldsomt reality-check, idet det gik op for mig, at man rent faktisk kunne blive udskrevet til ingenting og teknisk set stå som 15-årig og hjemløs – i et af verdens mest privilegerede lande.

Følelsen af kulde og varme, der skiftevis skød gennem kroppen i små stød gjorde mig pinligt bevidst om situationens alvor og absurditet. Selvom jeg havde svært ved at samle mine tanker. Hele mit system kæmpede for at fatte, hvad jeg egentlig havde med at gøre, og stormvejret i mit indre var på sit højeste hidtil.

Jeg tændte en smøg. Pigerne stod rundt om mig. Vi var alle lidt sørgmodige. Mange af dem havde jeg delt flere måneder af indlæggelsen med, på godt og ondt. Vi var blevet tætte. De var bekymrede for mig. Det føltes som om, jeg var i gang med at flytte. Forlade det, der var mit hjem gennem hele indlæggelsen. Min base. Ikke mindst alle de voksne, der havde vist mig, at nogle af dem var til at stole på. Til at regne med. Voksne, der kunne rumme, at jeg havde det svært. Som forstod, hvorfor jeg var nået dertil, hvor jeg var. Modsat den følelse jeg var vokset op med, der fortalte mig, at jeg blot var til besvær med min følsomhed. Voksne på afdelingen, som ikke lagde alt ansvaret hos mig alene. Som ikke gjorde mig bange eller fik mig til at føle mig som absolut ingenting, som følge af manglen på indgriben.

Min far kørte ind på parkeringspladsen. Vi hilste på hinanden, og han begyndte at lægge mine ting i bilen. Alt, hvad jeg havde akkumuleret over månederne, og som jeg brugte dagligt, var i den bil. Han satte sig ind på førersædet. Jeg stillede mig over til pigerne for at ryge færdig med dem og sige ordentligt farvel. Jeg havde trods alt delt en hverdag samt utallige weekender med disse personer. Og nu var det pludselig en helt anden hverdag, som jeg ikke anede, hvordan skulle se ud, jeg havde foran mig. Før jeg vidste af det, kørte min far igen. Han sagde intet. Startede blot bilen og kørte

De Hjemlose 02.indd 47 11.07.2022 18.48

med alle mine ting. Jeg var chokeret, og jeg følte mig endnu mere svigtet. De andre var rasende på mine vegne. I mig ulmede blot opgivenheden; raseriets flammer var for længst døet hen.

Vi sneg mig tilbage ind på afdelingen, for det var koldt udenfor, og jeg havde ikke engang min pung. Jeg gemte mig på toilettet på en af pigernes stuer, så personalet ikke kunne se mig, hvis nogen skulle komme uventet ind ad døren. Jeg var jo udskrevet og havde intet at gøre på afdelingen længere. I retrospekt tænker jeg, at jeg nok burde være gået til de voksne på afdelingen med min umulige situation, så de kunne have hjulpet. Men jeg følte mig så svigtet af alle, at tanken simpelthen ikke faldt mig ind. Pigerne samlede forskellige ting sammen til mig. Én gav mig noget tøj, en anden nogle toiletsager og en tredje nogle penge. Jeg fik også en pose til at pakke det hele i.

Min eksistens var pludselig reduceret til min person og denne pose.

Jeg følte stort fællesskab med disse mennesker og var på sin vis trist over, at jeg ikke længere skulle se dem hver dag. Jeg skrev til en veninde, som jeg før havde sovet hos i kritiske situationer. En veninde, som var god at flygte fra virkeligheden med. Der på en eller anden måde matchede min længsel efter at leve i en anden verden, hvor alting ikke var en pine. Jeg glædede mig mest af alt til at kigge dybt i flasken og mærke bedøvelsen brede sig i mit system. Mærke ligegyldigheden overtage, mærke friheden, der opstår ved ikke at være tynget af alt den forbandede bagage, jeg bar rundt på – blot for en stund. Jeg overvejede, om jeg mon ville ende med at sove på gaden, når mine muligheder for at overnatte hos venner og bekendte ville være udtømte. Tanken sendte iskolde jag gennem min krop, og knuden i maven voksede hver gang, emnet strejfede min bevidsthed.

Midt-marts 2010: Hjemløs

Jeg forsvandt i en tæt tåge af alkohol og smøger.

Jeg kan ikke skelne dagene fra hinanden – ej heller huske præcis, hvor mange der rent faktisk gik, før jeg ringede tilbage til min far. Men jeg ved, at jeg havde det absolut elendigt. Jeg gjorde alt, hvad jeg kunne for at slippe for realiteterne. Selvdestruktiviteten fyldte alting: selvskaden, alkoholmisbruget og mit dødsønske. Jeg troede

De Hjemlose 02.indd 48 11.07.2022 18.48

fuldt og fast på, at jeg aldrig ville opleve mig selv blive voksen. Min livsstil fordrede heller ikke ligefrem et langt liv. Men jeg tog heldigvis fejl. Og blev klogere med årene. Men det var umuligt at se ud over følelsen af at være blevet svigtet igen, og den tilhørende opgivenhed på tidspunktet.

Jeg hang primært ud, hvor mange af dem, som af de fleste betragtes som udskud samt andre, der ikke passer ind, befinder sig i København. Primært udendørs i og omkring indre by og Christianshavn. På bænke, forladte bygninger eller sjældent brugte opgange, min veninde kendte til. Disse steder virkede tiltrækkende, fordi jeg for én gangs skyld følte, at jeg passede nogenlunde ind med min grænseløshed. Om end tilværelsen var frygtelig, kunne jeg gemme mig blandt alle de andre utilpassede individer, der frekventerede de samme områder.

Foråret var langt fra mildt, og frosten bed stadig nogle nætter. Det føltes på mange måder, som de gange jeg var stukket af fra afdelingen. En jaget form for væren i verden. Jeg var uden for samfundet og levede en skyggeeksistens – fra dag til dag og time til time. Hovedsageligt handlede tilværelsen om, hvor den næste flaske, der kunne bedøve mit system, skulle komme fra.

Jeg følte mig som en del af et parallelsamfund, hvor kun de skæve eksistenser med ondt i livet færdes.

En del af den mængde, som andre – såkaldt almindelige mennesker – styrer udenom på gaden. Fordi jeg vel udstrålede en form for utilpasset-hed; jeg var anderledes og uden for normen. Måske nogle af de skeptiske, dømmende blikke var ren indbildning fra min side, men de borede i mig som en syl. Blikkene fik mig til at føle mig mindre værd end alle andre mennesker på planeten. Jeg var grænseløs, følelsesløs og dog alligevel uhjælpsomt sensitiv. Som om jeg følte alting og ingenting på én gang. Tankerne om teknisk set at være hjemløs fik hele min krop til at skælve og gav mig en kvalm type ondt i maven, der fik mig til at frygte, at jeg snart ville være tvunget til at smage indholdet af min mave igen.

Det handlede i høj grad om at undgå de uudholdelige tanker, om ikke at høre til noget sted. Om ikke at have en base eller en tryg havn. Følelsen af at være afvist af de selv samme mennesker, der burde have været biologisk programmerede til at elske mig uanset hvad, var mere, end jeg kunne rumme. Men måske gjorde de også rent faktisk lige præcis dét; det føltes bare ikke sådan. Det burde (efter min mening) have været noget nær betingelsesløs kærlighed,

De Hjemlose 02.indd 49 11.07.2022 18.48

de følte for mig. De havde trods alt selv skabt mig. Jeg havde ikke bedt om at blive sat i denne verden. Mine handlinger havde aldrig været for at være til besvær eller at skade dem på nogen måde. Jeg var på tidspunktet stadig et produkt af deres handlinger omkring og mod mig gennem min opvækst. Et produkt af al den uforudsigelighed jeg oplevede – for ikke at nævne raseriet, følelseskulden, ligegyldigheden og manglen på indsats. Kort sagt: En mor, der ikke kunne rumme sine egne følelser og traumer, og derfor lod det gå voldsomt udover mig til en grad, hvor jeg stadig har mareridt om visse situationer. En mor, der på den ene sidde overøsede mig med kærlighed, som jeg nærmest følte var falsk, når hun var i godt humør. Men sekundet efter kunne forvandle sig til en furie, der skræmte livet af mig, såfremt jeg brød en af hendes evigt skiftende regler. Samt en far, der følte sig umyndiggjort og derfor lod tingene udspille sig med konfliktsky skyklapper på. En far, hvis involvering i mit liv på tidspunktet på mange måder kunne sammenlignes med den rolle, ens bank ville udfylde. Jovist, der var altid ressourcer at trække på, men jeg ville langt hellere have haft en far, som støttede mig følelsesmæssigt og stillede op, når det gjaldt. Ikke en far, der efterlod mig på en parkeringsplads, eller gang på gang valgte sin kone over mig.

Slut-marts 2010: På vej til Hørsholm

Min far og jeg sad i bilen på vej op til min Bedste. Vi kørte på motorvejen. De selvdestruktive tanker kørte rundt i mit hoved.

Tankerne var som kugler, der rikochetterede på indersiden af mit kranium.

Jeg overvejede, hvad der mon ville ske, hvis jeg hev i rattet og kørte os i grøften med denne fart. Ville jeg dø? Ville han? For det var bestemt ikke mit ønske, at han skulle komme til skade på nogen tænkelig måde. Uanset hvor såret jeg følte mig. Det var bare tanker, men de skræmte mig. Men hvis jeg selv var røget i svinget, uden han kom til skade? Det ville klart være at foretrække i den givne situation, per min egen logik i hvert fald.

Jeg var teknisk set hjemløs. Og jeg følte mig mutters alene i en verden fyldt med mennesker. Jeg følte mig fuldkommen tom og dog alligevel fyldt med følelser, jeg ikke kunne rumme. Som en forseglet og defekt trykkoger fyldt med damp, der desperat prøver at undslippe. Min ventil manglede fuldstændig.

De Hjemlose 02.indd 50 11.07.2022 18.48

Jeg tilbragte den resterende tid i Hørsholm hos min Bedste. Hun er et fantastisk menneske, men jeg kunne ikke rigtig tage ind, hvor privilegeret jeg var at få lov at sove hos hende i stedet for at sove på gaden. Hun ville mig alt det bedste, men jeg var for syg til at værdsætte det, som jeg burde have gjort. Jeg var jo langt heldigere end så mange andre i min situation. Men det var svært at pakke al den sygelige destruktivitet, som kogte i min krop, væk. Det var svært at fremtvinge det pæne og overskudsagtige smil og agere som den høflige og velopdragne 15-årige, jeg jo egentlig var dybt nede, men som gemte sig gevaldigt godt på tidspunktet. Jeg tror dog, at de mange år jeg brugte gennem min barndom, på at gemme al det dysfunktionelle væk fra resten af verden, hjalp mig på vej. Mit pokerfjæs var allerede dengang veludviklet. Selv når bølgerne gik højest, viste jeg kun et mikroskopisk udsnit af det følelsesregister, jeg i virkeligheden gik og bar rundt på. Det var kolossalt.

Men brændte børn lærer ofte at skjule mange følelser bag den velpolerede facade.

April 2010: Hasteanbringelse

Jeg sad på en stol i indkørslen og følte mig malplaceret dér midt i det pæne Hørsholm, på mit livs absolut laveste punkt hidtil. Jeg røg min cigaret, mens jeg reflekterede over, hvad der mon skulle blive af mig herfra. Der var ikke meget, der havde givet mening i mit liv i årevis efterhånden. Jeg følte mig som en utaknemmelig, besværlig husgæst, der ikke bidragede med noget som helst positivt. Uagtet, hvor højt jeg vidste, at min Bedste elsker mig. Men alting var farvet af mit utroligt lave selvværd. Jeg skoddede smøgen og smed den ud i skraldespanden. Gik ind og vaskede hænder som for at vaske lugten af mit andet liv af mig igen. Smøgerne var den eneste af mine laster fra det liv, jeg normalvis levede, som jeg ikke pakkede langt væk, mens jeg opholdt mig hos hende.

De mange telefonopkald mellem sagsbehandler, mine forældre og til dels mig, fortalte mig, at der blev arbejdet på højtryk fra min sagsbehandlers side i den måned, der gik, efter jeg blev udskrevet. For det var jo rimelig akut at få mig anbragt et eller andet sted. Hun var den fjerde i rækken på seks måneder, og den første af mine sagsbehandlere der havde taget sig tiden til at mødes med mig. For de foregående var jeg (åbenbart) end ikke vigtig nok til at afholde et simpelt møde med. Det var en ilddåb af en introduktion til systemet, som jeg hurtigt erfarede var (og er) et sikkerhedsnet med kæmpe huller i, og hvor jeg oftere end noget andet, følte mig som sag nummer x i rækken.

De Hjemlose 02.indd 51 11.07.2022 18.48

Valget faldt endelig på et stort nyåbnet, døgnbemandet og meget dyrt privatejet bosted – hvor jeg egentlig var for ung til at bo. Den frihed, jeg så brændende ønskede mig, og også i al for høj grad fik, fordrede mange skadelige situationer – eksempelvis flere selvmordsforsøg, som ikke blev opdaget, og (blandt andre overgreb) en voldtægt, som jeg fortrængte og ikke fortalte nogen om før 11 år senere. Så at jeg kun skulle blive mere syg af de omstændigheder, bostedet "gav" mig, havde jeg heldigvis ikke forestillingsevne til at overveje på det tidspunkt. Trods manglen på succes, når det gjaldt nogen form for bedring i min tilstand, blev der betalt et svimlende, månedligt beløb for, at jeg skulle bo et sted med så dårlig kontakt mellem personale og mig, at jeg blot fik det værre, fordi jeg fortiede og ultimativt fortrængte alle de frygtelige ting, der overgik mig. Min adfærd blev mere og mere destruktiv; afhængigheden af alkohol og selvskade fyldte det meste af min tilværelse.

Jeg drak med mig selv fra morgenstunden for at glemme, uden egentlig at lykkes med det, og gjorde tvangspræget skade på mig selv mange gange dagligt. At mærke metallet mod min hud, fik alle tanker til kun at kredse om lige netop dét.

Og jeg kunne for en stund koncentrere mig om én ting – og ikke de hundredeogsytten ting, der var smertefulde i mit liv. Men det var en absolut pisse-i-bukserne-løsning. Det eskalerede (voldsomt) med tiden. Min manglende ventil var et stort problem, og min løsning var utrolig kortsigtet.

Nu, mere end 12 år senere, husker jeg ikke meget om, hvordan jeg egentlig fik flyttet alle mine ting fra min fars hus – hvor jeg kortvarigt havde boet inden min indlæggelse – til bostedet, efter min hjemløse periode. Men jeg husker den første aften alene på det første værelse, jeg boede i på 4. sal. De store vinduer ud mod Gothersgade lige over for Botanisk Have. Jeg sad i en af de brede vindueskarme. Det bankede på. En af de piger, jeg perifert kendte fra den lukkede afdeling, som boede i værelset ved siden af, kom ind og rakte mig en pakke cigaretter. Jeg tog taknemligt imod denne lille velkomstgestus. Jeg lukkede døren bag hende og kæderøg ud ad vinduet, mens jeg overvejede min situation. Velkommen til slutningen på din – om end korte – hjemløshed. Det føltes surrealistisk, at hjemløshed nu også skulle være en del af min historie. Jeg følte knapt, at jeg kunne bære det, jeg havde oplevet hidtil. Heldigvis anede jeg intet om den bagage, der ufrivilligt ville blive tilføjet til mit læs de følgende år.

De Hjemlose 02.indd 52 11.07.2022 18.48

Det var gået op for mig, at det var fuldkommen vanvittigt at udskrive en 15-årig til hjemløshed. Uanset mine egne ønsker om udskrivelse. Jeg var syg på tidspunktet og vidste ikke bedre. Men det burde aldrig have været en mulighed. Vreden boblede frem i maven igen; den havde jeg ikke mærket længe. Jeg havde nærmest været for vred til længere at kunne mærke den i en periode. Følelsen af at være afvist af mine forældre, uværdig til en stabil eksistens og absolut u-elskelig. Svigtet sveg som en syngende lussing.

Jeg overvejede fra min plads i vindueskarmen, om faldet fra 4. sal ned til gaden ville gøre en ende på mig eller blot gøre mig invalid, såfremt jeg tog springet. Jeg besluttede, at der nok fandtes mere hensigtsmæssige metoder, som ikke ville traumatisere de uskyldige forbipasserende.

Marts 2022: Jeg giver aldrig op

Det skulle vise sig, at min kamp kun lige var begyndt, første gang jeg lod mig indlægge. Men nu, hvor jeg trods alt er og har været i relevant behandling i mange år efterhånden, begynder tingene så småt at se lysere ud. Jeg har gjort meget store fremskridt, trods livets mange hårde slag og spark. Jeg har fundet mange svar på, hvorfor tilværelsen kan være så umenneskeligt hård for én som mig.

Mange voldsomme traumer er kommet til, men jeg er fast besluttet på at lære at leve med dem alle.

For trods de daglige flashback-episoder jeg oplever, hvor timer kan forsvinde mens jeg finder mig selv sendt tilbage i uudholdelige situationer, er én ting sikkert: Psykiske lidelser skal aldrig vinde over mig og den person, jeg kan være – alt det jeg har mulighed for at bidrage med. Jeg har på nuværende tidspunkt faktisk ikke været indlagt i næsten fem år, trods rigtig svære perioder.

Men, at jeg ikke har ladet mig indlægge, når livet har været mest mørkt og svært, hænger nok i høj grad også sammen med den skræmmende udvikling, jeg har set og mærket i psykiatrien. Forråelsen er virkelig og i den grad til stede sammen med mangel på sengepladser og underbemanding. Jeg var indlagt hen over påsken tilbage i 2017 – jeg var voldsomt depressiv udløst af et massivt stresssammenbrud og led samtidig af depersonalisering og psykotiske symptomer. Med depersonaliseringen kom følelsen af, at jeg ikke havde noget med min krop at gøre, at min eksistens var begrænset til min tankevirksomhed, og jeg per tilfældighed

De Hjemlose 02.indd 53 11.07.2022 18.48

var havnet i dette hylster af bløddele, som ikke tilhørte mig. Min stemme lød fremmed, og fra spejlet stirrede en fremmed tilbage på mig. Min hjerne frastødte på en eller anden måde forbindelsen mellem mig og den krop, jeg ikke længere kunne forholde mig til.

Men jeg mødte langt fra den forståelse, der var tvingende nødvendig. Hverken personale eller faciliteter kunne følge med de (alt for) mange patienter, hvilket er fuldkommen uacceptabelt og overhovedet ikke en holdbar situation. Hverken for patienter eller personale. Dette gør blandt andet miljøet på en afdeling så stressende, at jeg har fundet på alle mulige andre måder at håndtere mine udfordringer på, når tingene brænder på. Men på godt og ondt har den tvungne selvstændighed gjort, at jeg efterhånden er begyndt at mærke en spirende stolthed over de ting, jeg trods alt har udrettet.

Om under et år har jeg færdiggjort en fuld HF, der er adgangsgivende til mit drømmestudie: psykologi. Jeg har overlevet situationer, som mange ikke havde klaret at rejse sig fra igen, og jeg har haft nogle få, men absolut fantastiske behandlere, som jeg føler den største taknemmelighed overfor.

For nok har jeg gjort det hårde slid selv, men jeg har kunnet låne håb af dem, når mit eget har været udslukt.

De har vist mig den omsorg og vedholdenhed, jeg desperat havde behov for. De viste mig vejen tilbage til den stædighed og livsvilje, der bor dybt inden i mig, hver eneste gang jeg mistede forbindelsen til dette.

JegI drømmer om at benytte al min erfaring i psykiatrien til noget konstruktivt. Jeg skal ud for at hjælpe til, give tilbage og ikke mindst ændre de (desværre mange) ting, der ikke fungerer, som de skal. Se og høre dem, der falder ned mellem de alt for store huller i sikkerhedsnettet. Jeg skal være den forskel, som andre har været for mig.

Jeg er stadig påvirket af min tidligere ustabile tilværelse, trods jeg var så privilegeret, at jeg aldrig sov på gaden, har jeg et stort behov for at have mit helt eget sted, og jeg er ikke flyttet i mere end syv år nu. Ikke siden min tid som anbragt sluttede. Min base er altafgørende, og jeg får massiv angst, hver gang jeg skal forny min lejekontrakt. Frygten for, at noget går galt, og jeg igen skal føle mig mutters alene, svigtet af systemet (og mange andre) og uden et trygt sted at høre til eller et sted at kalde for hjem, sidder dybt i mig – selvom min situation jo er helt anderledes nu. Jeg er opmærksom

De Hjemlose 02.indd 54 11.07.2022 18.48

på, at mange har haft en anderledes oplevelse med hjemløshed end mig, men jeg tror, at tidspunktet, det skete for mig på, var så kritisk, at jeg har svært ved at komme helt over det.

Men det er blot endnu en ting, jeg skal lære at bære med mig uden at tynges ned af det. Jeg er fast besluttet på at blive fri til at leve, som jeg ønsker.

At *leve*, og ikke blot overleve.

Skrivemakker: Cecilie Kjær Larsson

De Hjemlose 02.indd 55 11.07.2022 18.48

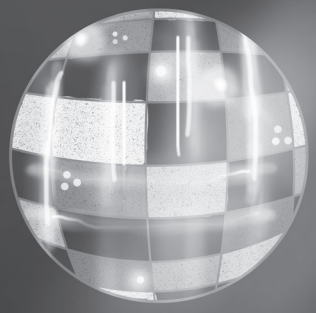
Husvild

Jeg er pludselig foragtet, forkastet, forhadt og forladt.
Frosten bider i mine kinder, vejen er mørk og isglat.
Uden hjem, uden dem, der førhen udgjorde min familie.
Rodløs og modløs; uden en rest af overlevende livsvilje.
Jeg befinder mig på en parkeringsplads, is ligner glasskår.
Kasseret og sorteret fra, formålsløst, om jeg går eller står.
Uden hvem, uden dem, der skulle have givet mig tryghed.
Er nu blevet afvist igen, og du tager ikke engang afsked.
Jeg er fej, for min eneste udvej er flugt fra virkeligheden.
Omsluttes i alkoholens tåge, mængden er ikke beskeden.
Uden ventil, sendt i eksil; min psyke går kronisk på krykker.
Nogen siger, at jeg er speciel, men jeg har ikke fået nykker.
Jeg føler mig som en defekt trykkoger, fyldt op med damp.
At lede efter en udvej, før jeg eksploderer, er en evig kamp.
Uden et klem fra dem, jeg så som mine nærmeste førhen.
Mon I inderst inde alle ønsker, at jeg er en komplet anden?
Jeg fører stålet over min hud; således styres mine udbrud.
Raser stille med stormen, uden for normen, altid et udskud.
Uden kløgt, uden frygt – med dødsforagt og et had til livet.
Tænker ofte på, om min skæbne mon på forhånd var givet.
Jeg følte mig fanget, men fri, angrer nu det jeg befandt mig i.
Blev kun mere sikker på, at endelig afsked blev over mit lig.
Fri for tanke, åndedræt og hjertebanken, ville alt være nemt.
Gav atter mig selv lov, for at give op er måske mest bekvemt.
Jeg ser nu mig selv blive ældre - visere, virkefuld og virksom.
Ny indlæring løber simultant med om-læring af min barndom.
Uden chancer, uden grænser; men livet kan blive værdifuldt.
Jeg har arbejdet hårdt, og har fundet en spirende ny livssult.
Jeg er på livets bagvej, ingen anden udvej end at skyde genvej.
Ordet er i min magt, og det er tid til at lufte mit gamle opfej.

Digt af Christine Abrahamsen

De Hjemlose 02.indd 56 11.07.2022 18.48

De Hjemlose 02.indd 57 11.07.2022 18.48

Daniel Arnholtz

Efter kaos

Et

Det er nok sådan, når man er kommunebarn, at man allerede har prøvet en eller anden grad af ustabilitet. Jeg har tidligere boet hos mine bedsteforældre og har prøvet at blive smidt ud hjemmefra flere gange, inden jeg fyldte 18 år. Fra en ung alder havde jeg allerede vænnet mig til, at et hjem ikke var en selvfølge.

Men hvad vil det sige at være kommunebarn? At være kommunebarn vil sige, at man som barn ved, at man er afhængig af penge fra kommunen. Man ved, at kommunen fylder rigtig meget i forholdet til ens forældre. At være kommunebarn vil sige, at kommunen er den, der hjælper dig gennem hele din opdragelse.

At der egentlig er tale om hjælp, er en kæmpestor løgn. Hjælpen er lovbestemt, men ressourcerne er der ikke. Derfor er det også mere et træk ved et kommunebarn, at man, frem for at modtage hjælp, er med sin mor på socialkontoret for at bede om hjælp. Som kommunebarn får man en følelse af at være med på socialkontoret for at tigge.

Forældre er dårlige til at passe på deres børn i alle samfundslag, men i den del af byen, jeg er vokset op i, er det tydeligt, at børn mistrives, fordi tøjet ikke bliver vasket. Fordi man ikke får mad med. Fordi forældrene ikke har nogen penge, er det mere synligt.

Igennem min opvækst oplever jeg også, at man først kontakter kommunen, inden man selv forsøger at løse sine problemer. Der er et afhængighedsforhold til systemet, som bunder i ikke at vide,

De Hjemlose 02.indd 59 11.07.2022 18.48

hvad man selv kan gøre. Den hjælp, jeg fik, mens jeg var under 18, var jeg dybt afhængig af, og det var et chok, da jeg ikke længere var berettiget til den samme støtte. Det er vigtigt for mig at gøre det her forhold til kommunen tydeligt, fordi det også betyder, at der er en masse ting, man ikke har lært, når man er blevet 18 og skal klare sig selv.

Mine erfaringer med hjemløshed starter, da jeg efter min HF mister min lejlighed. Jeg har fået tildelt en studiebolig af kommunen, som jeg ikke kan bo i mere, når jeg ikke længere går på en uddannelse.

Der er på det her tidspunkt rigtig mange ting, jeg ikke er klar over, man kan gøre for at få en bolig, fx at komme på en intern venteliste eller få hjælp til at finde et kollektiv. I årene op til at blive hjemløs har jeg haft mange alvorlige konflikter med min mor. Jeg er allerede vant til kaos i mit liv. Jeg er blevet vant til at tænke, at jeg måske har fortjent gaden.

En del af min familie er ressourcestærke. Men når man ikke selv er ressourcestærk, kommer man mere til at læne sig op ad den ressourcesvage del af familien. Dem, der heller ikke kender til, hvordan man får boliger. Som ikke har penge. I den her periode er jeg meget lidt i kontakt med kommunen og har en følelse af, at jeg bare klarer det selv; at det er fint nok at være hjemløs i en periode.

To

Første dag som hjemløs. Jeg får kørt mine ting ud til Mørkhøj til min mormor og morfar. Jeg overdrager nøglerne til udlejeren. Jeg har boet i lejligheden sammen med en veninde, der ikke havde et sted at bo, og vi bliver hjemløse sammen. Jeg har egentlig ikke en følelse af at mangle noget, mere at sådan er livet bare.

Det første, vi gør, er at tage på Cosy. Hvis vi finder nogen, vi kan knalde med, så kan vi jo sove hos dem. Vi falder i snak med nogle, og de vil gerne holde morgenfest. Vi bliver fuldere og fuldere, og vi ender også med at tage stoffer. Lige pludselig sidder jeg der på min første dag som hjemløs kl. fire om morgenen og er på narko. Pga. euforien føles det ikke så tarveligt. Min veninde boller en af dem, så vi kan sove der. Så står vi op om morgenen, har kun sovet et par timer og har ikke noget sted at tage hen.

Vi tager på Jernbanecafeen. Stille og roligt bliver det en ting at tage i byen for at finde nogen at sove med. Stille og roligt bliver der mere og mere druk. Hjemløsheden udvikler sig til et misbrug. Vi har jo kun byen at være i.

De Hjemlose 02.indd 60 11.07.2022 18.48

På det tidspunkt er kontanthjælpsydelsen højere for unge mennesker under 30 år. Vi har råd til at købe øl. Vi får også meget. Min veninde får coke og boller nogen ude på toilettet. Vi bliver begge mere og mere alkoholiserede, hun begynder at prostituere sig selv, og vi begynder begge at tage stoffer.

Det går så vanvittigt stærkt. Fra at gå på HF og være en studerende, der blander sig i diskussionerne i timerne, og så til at være sådan én, der går i byen hver dag og tager stoffer natten til tirsdag på et eller andet værtshustoilet.

Min veninde finder et værelse hos en fyr, der har været med i Paradise Hotel. Jeg er der rigtig meget, har stadigvæk ikke noget sted at bo. Jeg bor to måneder i hans værelse, mens min veninde lejer det andet. Så kan vi ikke bo der længere, og vi bliver hjemløse igen.

Vi møder en kvinde, der er hoarder og samler på ting. Hun bor sammen med sin kæreste, fordi han sælger hende til mænd, der byder på hende på nettet. Der flytter vi ind. Der er virkelig klamt i lejligheden, men vi rydder op og sætter i stand i stuen. Efter et par måneder bliver vi smidt ud, fordi udlejeren finder ud af, at vi bor for mange i lejligheden.

Ens ressourcestærke venner bliver pludseligt skiftet ud med nogle, der også har sociale problemer. Der er ikke nogen, der kan holde ud at høre på ens problemer, fx om at være hjemløs. Fordi man er for stor en byrde. Når man er ude på et skråplan, kan man godt være en ret stor belastning. Når man altid har brug for et sted at sove og altid kommer for at spise.

Tre

Der er nu gået ca. fire måneder. Det er blevet sommer. Nu kan vi være udenfor. Det gør ikke så meget, at man lige sover på en bænk. Min veninde er taget til Fyn for at bo hos sin far.

Jeg har ikke nogen, jeg kan bo hos og begynder at tage i Ørstedsparken og finde mænd, jeg kan sove hos. Hvis jeg har penge, lægger jeg mig ind og sover i dark rooms på Studiestræde. Dark rooms er jo tilgængelige for alle, men man skal vide, at de er der. Der er saunaer og så de små, aflukkede kabiner, hvor folk mødes for at have sex, med en briks, glidecreme på væggen og et fjernsyn med porno. Når jeg har penge til at sove der, plejer jeg at gå ind, lægge mine ting fra mig på briksen, låse døren og slukke for pornoen. Om morgenen er jeg ude igen.

De Hjemlose 02.indd 61 11.07.2022 18.48

Det bliver lige pludseligt meget permanent. Jeg er stadig på kontanthjælp og har også småjobs, men er meget alene og har fortsat ikke fundet et sted at bo. Jeg har taget afstand fra min familie, for så vil de hjælpe, og jeg vil ikke have hjælp, men hellere klare det selv.

Min venner er nogle lidt vilde mennesker, og mit liv kommer til at handle meget om at tage stoffer. Derfor føler jeg heller ikke så stort et behov for at ændre min situation. På den måde kommer det til at føles som en livsstil, hvor jeg kan sige: "Det har jeg jo selv valgt." Det er den eneste form for kontrol, jeg har.

På et tidspunkt får jeg kontakt til en filminstruktør i Berlin. Jeg vil meget gerne lave film. Han overfører nogle penge til mig, så jeg kan flyve til Berlin. Han har sagt, at han gerne vil hjælpe mig. Jeg tænker, at jeg lige så godt kan tage til Berlin. Jeg tager derned og bor i hans lejlighed.

Det, der sker der, er, at han forgriber sig på mig og krænker mig i løbet af hele den uge, jeg er der. Jeg vågner op en nat, hvor han sidder ovenpå mig og onanerer ud over mig og bliver sur over, at han ikke må bolle mig, mens jeg sover.

Jeg har ikke nogen steder at tage hen, jeg har ingen penge. Jeg vil gerne lave film. Jeg er fuldstændig magtesløs.

Fire

Det ender med, at jeg får hjælp fra nogle venner i København til at tage tilbage. Jeg er helt ødelagt af turen, men får efter ret kort tid fat i en lejlighed på Rantzausgade. Den er på 20 kvm uden bad og toilet. Problemet er bare, at jeg efter at have været hjemløs ikke kan vænne mig til at være i en lejlighed. Der er så svinet, jeg sover ude, og der går lang tid, før jeg kan holde ud at bo der.

Problemerne fortsætter, og alle de dårlige vaner følger med. Jeg tror, det er ret vigtigt at vide, at de rutiner, man har haft som hjemløs, følger med, når man får en lejlighed. Mit kaos er fulgt med, og stoffer fylder stadig meget.

På et tidspunkt får jeg hjælp af en veninde til at finde ud af det hele. Hun hjælper mig med at få ryddet op. Jeg samler på ting. Hvis jeg finder noget på gaden, som jeg synes er flot, tager jeg det med op i lejligheden. Det bliver bare så rodet, fordi jeg smider det, når jeg kommer ind. Lige pludselig har jeg så meget lort, der ikke er nogen orden i. Jeg kan ikke hænge ting på bøjler, for jeg har ikke bøjler, og jeg har ikke et stativ til at hænge bøjlerne på. Jeg forstår ikke indretning. Hele ideen om, hvad det vil sige at bo, at have et hjem, har jeg ikke. Min lejlighed er én stor skraldespand.

De Hjemlose 02.indd 62 11.07.2022 18.48

Jeg bor i lejligheden i tre år og bliver hjemløs igen, fordi lejligheden skal sælges. Jeg lejer forskellige værelser, men det koster en formue at skulle flytte hele tiden. Dog er situationen lidt en anden den her gang. Jeg har fået arbejde i restaurationsbranchen og har penge, så jeg ikke behøver at sove udenfor. Måske kender jeg også bedre mit værd. Der er en grænse for, hvad jeg vil finde mig i.

I samme periode bliver jeg syg og indlagt på psykiatrisk hospital. Her bliver jeg afruset. Jeg er indlagt i to måneder. Jeg tænker på det som en pause fra hjemløsheden. Men man kan også sige, at jeg bliver ret institutionaliseret. Der bliver lavet mad til mig, der bliver gjort rent, og det stresser mig, at der bliver ordnet så meget omkring mig. Det føles ikke som mit sted. Så jeg stikker tit af for at sidde og ryge nogle joints. Jeg kan ikke være i de følelser, jeg bliver konfronteret med. Min livsstil er joints og bajer, og den passer ikke ind i institutionen. Man kunne måske få en ide om, at nu kommer jeg på hospitalet, bliver afruset og får en diagnose, og så går det bedre. Sådan er det bare ikke; processen med at få det godt har været meget langvarig, og jeg arbejder stadig med mig selv.

Indlæggelsen føles dengang som en meget spinkel forandring for mig, men alligevel er det i den periode, at tingene begynder at gå lidt bedre. Indlæggelsen bliver et slags opråb for min familie. Jeg er ikke længere bare ham, der roder lidt rundt og mangler et sted at bo. Min familie tager mig mere alvorligt, og min farfar finder en lejlighed til mig. Det er den lejlighed, hvor jeg stadig bor.

Fem

Det er underligt at tænke på i dag. Det kan føles så uvirkeligt, at man både var den person, der stod på Cosy og tog hjem med folk, og så samtidig er man i dag den person, der har en lejlighed, og som det går godt for, og som har drømme. Lige pludselig kan det liv virkelig føles fremmed for mig. Hver måned til d. 1. har jeg en forventning om, at jeg altid kan blive hjemløs igen. Jeg føler aldrig 100 procent, at jeg har en base.

Jeg er ved at være færdiguddannet som socialrådgiver i dag. Når jeg er på kommunen og møder personer, der er blevet hjemløse, kan jeg på den ene side føle mig som et dumt svin, der repræsenterer systemet, og på den anden side kender jeg følelsen af overhovedet ikke at blive hjulpet. Jeg kender begge sider af skranken. I udgangspunktet burde man hjælpe alle, men det kan ikke lade sig gøre i det nuværende system, så man må prøve at fordele på den

De Hjemlose 02.indd 63 11.07.2022 18.48

mest hensigtsmæssige måde. Fx skal unge, der er psykisk syge, stadig minimum vente ét år, selvom de kommer på en akutliste.

Dengang, jeg blev hjemløs, havde det selvfølgelig været godt med en lejlighed, men jeg er fx skeptisk over for Housing First-initiativet og den her "one size fits all"-idé. Ideen med Housing First er, at man lægger vægt på, at personer i hjemløshed først og fremmest skal have en bolig. Men de mennesker, der er mest udsatte, som har været hjemløse i længst tid, kan ofte ikke indgå i det sociale fællesskab omkring at have en bolig. Det er mennesker, som sniffer så og så meget coke, vvr så og så mange joints, som råber om natten, og som roder så meget, at der opstår fugtskade. Måske ryger der en hånd gennem væggen, når man bliver frustreret. Det bliver en ond spiral, fordi det betyder, at man ret hurtigt ryger ud af sin lejlighed. Det kan være, der kommer en fogedsag, og så opstår der en kæmpe gæld til boligforeningen. Når man fokuserer på at give en lejlighed som den primære løsning på hjemløshed, har man slet ikke løst nogle af de andre problemer, som i sidste ende kan forværre den enkeltes situation.

Det passer måske rigtig godt ind i en middelklasse-forståelse af, hvad man grundlæggende kan forventes at være i stand til. Man vil gerne fikse. Vi kan godt være to personer, der ryger hash hver dag og smider møbler ud over altanen, når vi bliver fulde. Men det betyder ikke, at vi har brug for den samme løsning. Det er igen den her "one size fits all"-idé, som jeg er så grundlæggende imod.

Nogle mennesker kommer fra så dårlige kår hjemmefra, at de aldrig har fået en grundlæggende boevne. De ved ikke, hvordan man vasker op, og de ved ikke, hvordan man vasker tøj. Det var dér, jeg var, da jeg første gang kom ud af hjemløsheden. Jeg var ikke socialiseret til at passe et hjem. Alt røg ind i vaskemaskinen på samme tid, og alle tingene kom ud i grønt og lyserødt, og ulden var blevet helt lille. Så tænkte jeg, jamen, så kan jeg bare ikke finde ud af at vaske. Jeg tænkte, at hvis jeg skal klare det selv og ikke gå til kommunen, så bliver det til nederlag på nederlag.

Jeg var kun hjemløs ét år. Men jeg har stadig traumer derfra, fra dét år. Tingene kan stadig blive meget kaotiske for mig. Min partner kan nogle gange spørge mig, hvorfor jeg ikke har ryddet op, men jeg kan bare ikke altid se det. Jeg lægger ikke mærke til det. Der kan virkelig nå at gå meget galt på ét år som hjemløs. Det er stadigvæk traumerne fra det år, jeg kæmper med, stadigvæk angsten for, at mine roommates og jeg mister lejligheden.

Min veninde, som jeg først blev hjemløs med, havde også problemer med at rumme bosituationen. Hun fik en lejlighed, men

De Hjemlose 02.indd 64 11.07.2022 18.48

havde svært ved at lære at passe og vedligeholde den, ligesom mig. Hun holdt bare op med at være der, fordi hun ikke kunne overskue det. Vi har stadigvæk kontakt i dag. Ikke så meget. Man skal give sig selv lov til at blive et nyt menneske. For mig minder vi hinanden om den tid, vi var hjemløse.

Hvis jeg skal pege på et tidspunkt, hvor det eskalerede for mig, vil jeg faktisk sige, at det var allerførste aften. Problemet med ikke at have en bolig, stofmisbruget, halvvejs prostitution, at glemme hvordan man bor selv, det startede alt sammen dér. Og problemerne fortsætter. Selvom jeg er rigtig glad for min lejlighed i dag, så forsvinder angsten for at blive hjemløs ikke bare sådan.

Skrivemakker: Cæcilie Poulsen

De Hjemlose 02.indd 65 11.07.2022 18.48

Af Hajar Zantout og Jonas Laursen,
hhv. engageret i Hjem til Alle alliancen
og næstformand i SAND

Opråb: 4 behov for unge i hjemløshed

Unge i hjemløshed kan ikke sættes på formel. De udfordringer én ung står med, og de behov personen har, adskiller sig næsten altid fra den næste. Alligevel er der noget, der går igen, uanset om man spørger Ida på 19 år fra Tønder eller Ibrahim på 26 år fra København.

I Hjem til Alle alliancen er vi en del af en gruppe af unge med hjemløseerfaring. I fællesskab er vi kommet frem til fire behov, som unge i hjemløshed har. Det er dem, vi præsenterer her. De fire behov er ikke de eneste udfordringer, vi har mødt på vores vej, men det er dem, som vi har oplevet alt for ofte.

Vi giver ingen konkrete løsninger; det er ikke vores opgave. Vores opgave er at pointere de erfaringer, der er gået igen på tværs af vores historier. At gøre offentligheden opmærksom på en virkelighed, som ligger skjult for omverdenen og pege på de huller, som vi har oplevet i systemet. Forhåbentlig vil det betyde, at unge fremover oplever, at det er nemmere at få den hjælp, de har brug for, hvis de pludselig skulle stå i hjemløshed.

Behov nr. 1: Vi har brug for et mere synligt og udbredt kendskab til, hvordan det er at være ung i hjemløshed

Unge i hjemløshed har den ting til fælles, at der mangler viden om emnet. Ved at give unge med hjemløseerfaring en stemme i samfundet kan vi være med til at brede information og en viden videre til næste generation. Der ligger en vigtighed i at synliggøre

De Hjemlose 02.indd 66 11.07.2022 18.48

og udbrede et kendskab til dette i samfundet, især blandt unge. Den viden skal implementeres systematisk, så den når bredt ud i offentligheden. Det er der mange muligheder for på f.eks. uddannelsesinstitutioner, arbejdspladser eller borgerservice.

Noget af den vigtige viden, vi gerne vil have delt, er, at unge holder deres hjemløshed skjult. De holder den skjult fra deres sociale kreds, i studielivet og på arbejdspladser, hvilket gør, at det ikke er ligetil at "spotte" en ung hjemløs.

Det er tabu at være hjemløs. At føle, at man ikke passer ind i normen, når det kommer til de mest basale behov, som at have et hjem, eller følelsen af ikke at være som andre med fast adresse og en postkasse. Man stikker ud i sin vennegruppe, når man ikke kan invitere til aftensmad eller hjemmehygge. Og det skaber frygt i én, når ens arbejdsplads ønsker en adresse, de kan skrive på lønsedlen. Når det ikke er muligt, må man skrive sit herbergs adresse på og håbe, at de ikke googler adressen og finder ud af, hvad det er for et sted.

Vi må spørge os selv som samfund, hvad der ligger til grund for, at unge hjemløse skal føle, at der er behov for at lyve eller ikke kan være med til en samtale omkring noget så basalt som aftensmad eller vasketøj, eller at føle sig pinlig over ikke at have en adresse, og den måde man trækker sig lidt, når der bliver spurgt: "Hvor bor du?"

Noget så basalt som at have et sted, man kan kalde hjem, hvor man kan lukke en dør og hente sin post fra postkassen, er ikke noget, man kan genkende som ung hjemløs. Det er nok den mindste af ens bekymringer, fordi der ligger en hemmelig, dybere realitet i at skulle overleve dagen i dag – i morgen må komme, og overlevelsesspiralen cirkler igen.

Der er behov for, at debatten om hjemløse unge bliver større og mere udbredt. For hvis vi får brudt tabuet, bliver det nemmere for unge i hjemløshed at åbne op tidligere, så man kan få den hjælp, man har brug for, hurtigere end mange gør i dag.

Behov nr. 2: Vi har brug for adgang til tydelig information og tidlig hjælp

Unge i hjemløshed ligner typisk alle andre unge. De går klædt i det samme tøj, spiser det samme mad og går til de samme fester. De gemmer deres hjemløshed bag facader og holder det skjult for deres sociale cirkel. Det gør det svært at få hjælp af kommunen, selv når man beder om den og har brug for den. For kommunen ser ikke den unge som en "rigtig" hjemløs, og man må derfor klare sig selv.

De Hjemlose 02.indd 67 11.07.2022 18.48

For at få hjælp af kommunen skal man leve op til dens retningslinjer for, hvornår man er "for ressourcesvag" til at kunne klare sig selv. Hjælpen kommer ikke, når problemet opstår, eller når behovet bliver akut. Den kommer først, når behovet har været akut i for lang tid. Vi har behov for kommuner, der er villige til at tackle de små bump på vejen, før de vokser sig større og følger én igennem hele livet.

Et andet problem er, at unge ikke har adgang til tydelig information eller de rettigheder, man har. Der findes ikke en informationsguide til unge, der er på kanten af hjemløshed (f.eks. unge, der mister deres job eller står i en ustabil boligsituation), eller unge, der er og har været hjemløse. Og det er ikke klart, hvor man som ung kan gå hen for at få den rette vejledning, så man kan blive klædt på til at handle. Hvis det var tydeligere, hvor man fik information, og man blev præsenteret for sine rettigheder tidligt, ville man hurtigere kunne hjælpe.

Det er en generel erfaring, at hjemløsheden starter i det små og gradvist udvikler sig, uden at man selv kan se det. Det kommer bag på mange unge, at de er hjemløse. Dét, koblet med, at man ikke ved, hvor man kan gå hen for at få hjælp, eller hvad man har ret til som samfundsborger, spiller en betydelig rolle for, hvor lang tid der går, før man får den rette hjælp og kan komme ud af hjemløsheden igen. Hurtigere hjælp fra systemet kan gøre, at man ikke sidder fast som hjemløs i længere tid.

Behov nr. 3: Vi har brug for trygge og tillidsfulde relationer til socialarbejdere

Der findes mange dygtige socialarbejdere i Danmark, som opbygger tillidsfulde relationer og hjælper unge med de behov, som de fortæller om. Men der er alligevel problematiske tendenser, som er vigtige for os at påpege. Det ene er dårligt samarbejde, det andet er skiftende socialarbejdere.

Når samarbejdet er dårligt, skyldes det ofte, at der ikke er kemi mellem socialarbejderen og den unge i hjemløshed. Én af årsagerne kan være, at socialarbejderens fremgangsmåde er ensformig. Der bliver typisk ikke bidraget med noget nyt til samtalen: Socialarbejderen kommer med samme synsvinkel, som de kom med på sidste møde, og de fremstår meget forudsigelige. Det er meget drænende for den unge; det giver den unge følelsen af at blive behandlet som endnu et nummer i systemet.

Det betyder, at man er mindre modtagelig for støtte, når man kan mærke, at samarbejdet ikke er autentisk - selvom de løsninger,

De Hjemlose 02.indd 68 11.07.2022 18.48

der bliver foreslået, i princippet godt kunne virke. Derfor bliver den unge hængende i hjemløsheden i længere tid, fordi tilliden, og troen på at systemet kan hjælpe én, formindskes.

Den anden udfordring er socialarbejdere, som skifter job, flytter til en anden by eller stopper. Der kan være alle mulige gode grunde til, at man må skifte job eller flytte. Men det tærer hårdt på den unges mentale kræfter og tillid til systemet at skifte socialarbejder, fordi man skal åbne sig op for en ny hver gang. Ligesom med det dårlige samarbejde, får dette også den unge til at føle sig som endnu et nummer i systemet, og det gør det svært for den næste at opbygge en bindende og tillidsfuld relation.

Skiftende socialarbejdere er et af de største problemer for unge i hjemløshed, fordi den tillid, der opbygges i relationen, er afgørende for, hvor længe den unge bliver i hjemløsheden. Det betyder, at den unge 'sættes tilbage' hver gang, man skal opbygge en relation til en ny "fremmed person".

Relationen har en kæmpe betydning for den unges trivsel og livsudvikling, særligt for unge, der ikke har været omgivet af forældreroller eller personer, man kan se op til. Mange unge sætter derfor deres lid til denne fremmede person, som skal hjælpe og støtte dem på vejen mod selvstændighed. Derfor føles det som et svigt for unge i hjemløshed, når relationen forsvinder fra den ene dag til den anden.

Relationsarbejdet er den første og vigtigste prioritering, fagfolk bør foretage. En fælles enighed i vores gruppe er, at tillid, fleksibilitet og tæt samarbejde over længere tid, er vigtigt for, at hjælpen fra en socialarbejder er god og bliver taget godt imod.

Behov nr. 4: Vi har brug for hurtig adgang til betalelige boliger og tilstrækkelig støtte uden tidsbegrænsning

Den måde, man bekæmper hjemløshed i Danmark på i dag, er ved at give en bolig som det første. Når man har fundet sig til rette i den, begynder man at arbejde med de andre problemstillinger, man måtte have, f.eks. misbrug eller psykiske diagnoser. Udover det har man beskrevet, hvilke støtte metoder man kan gøre brug af, alt efter hvilke udfordringer man som ung måtte have. På den måde er meningen, at man har en model, som skal passe til alle, men hvor den personlige støtte, man får tilbudt, er forskellig.

Selvom det på papiret lyder rigtig flot, så er sandheden bare, at det ikke er alle, der har gavn af den model, da der er så mange ting, man skal kunne forholde sig til på én gang. Samtidig med, at man skal arbejde med de problemstillinger, man har, skal man også

De Hjemlose 02.indd 69 11.07.2022 18.48

klare alle de andre opgaver, der ellers er i hverdagen, som mange mennesker tager for givet (f.eks. at vaske tøj, handle ind, betale regninger og lave mad). Og jo flere personlige udfordringer man har, desto mindre overskueligt er det at få gjort de små opgaver i hverdagen. Jo længere tid man har været hjemløs, desto flere ressourcer skal man have for at kunne overskue hverdagen.

Et andet problem med den model, man bruger nu, er, at antallet af betalelige boliger skal være langt større, så man har større mulighed for at huse unge i hjemløshed, end man har i dag. Og selvom politikerne nu har opmærksomhed på, at antallet af betalelige boliger skal være langt større, så er det ikke det eneste problem, der gør, at modellen ikke lever op til dets fulde potentiale. Et tredje problem er nemlig, at de fleste kommuner ikke følger de modeller, man bruger, fuldt ud.

Det betyder, at unge ikke får de støttetimer, som de har brug for, og at støtten ofte stopper efter 9 måneder uden at tage hensyn til, hvor den unge er i henne i forløbet. Det er selvfølgelig ikke optimalt for unge og kan i værste fald medføre, at man igen ender i hjemløshed og skal starte forfra.

Derfor vil det være fordelagtigt for flere, hvis man kigger på, hvad den enkelte unge har behov for. For nogle kunne det være at give en bolig med det samme, for andre kunne det være at give behandling først eller et tilbud om bosted/halvvejshus. Ved at skabe fleksible rammer og inddrage unge i beslutningen om de tilbud, der skal være med til at få den unge ud af hjemløsheden, styrker man den unges tillid til systemet og forstærker den unges følelse af selvstændighed og ejerskab over egen skæbne.

Alle har et ansvar

Det her er vores bud på, hvad unge i hjemløshed har behov for. Vi mener, at man kan komme rigtig langt i bekæmpelsen af hjemløshed blandt unge, hvis man sætter ind på de her punkter. Men det kræver en koordineret indsats blandt mange forskellige grupper i samfundet – ikke bare sagsbehandlere og kontaktpersoner, men også undervisere, kommunalpolitikere, pårørende osv. Målet er, at vi kan forebygge hjemløshed ved at opdage og italesætte den, allerede inden den unge er trådt ind på kommunekontoret. Men det kræver, at vi som samfund lægger vores forestillinger om unge i hjemløshed på hylden.

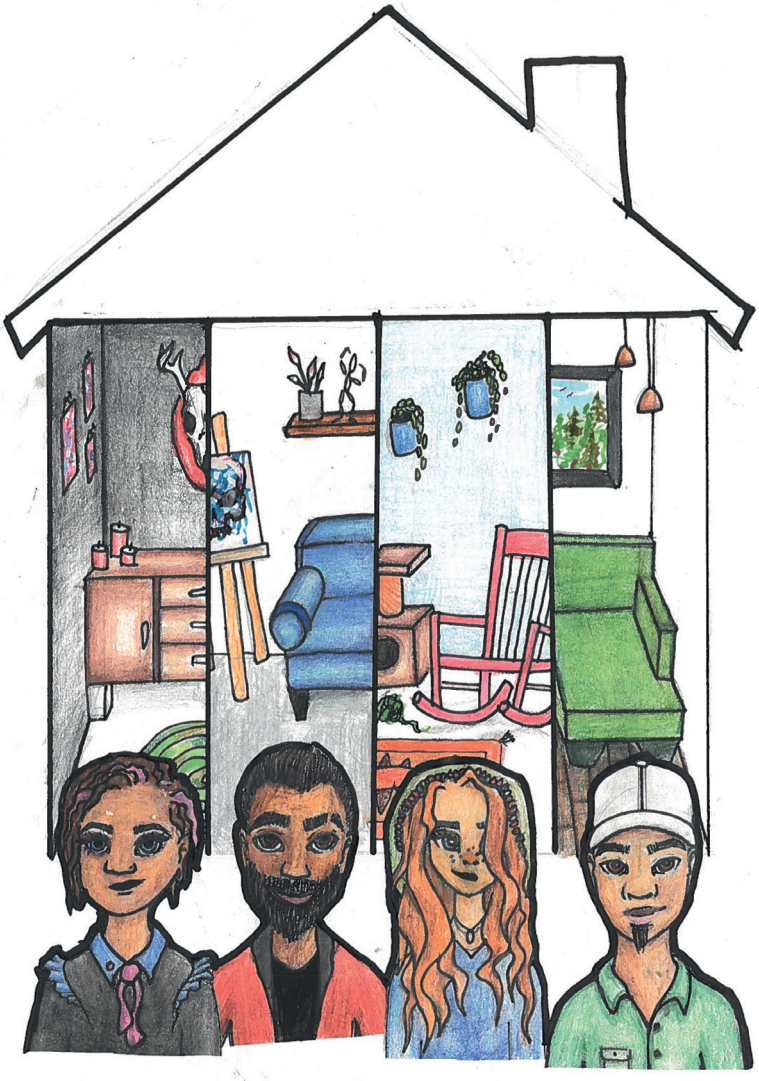
Vores fire behov er starten på en længere proces, som skal gøre systemet mere modtageligt og fleksibelt i mødet med unge i hjemløshed. Det vil styrke unges tillid til, at systemet kan hjælpe dem

De Hjemlose 02.indd 70 11.07.2022 18.48

videre i retning af et mere fyldestgørende og selvstændigt liv. Vores håb er, at de forskellige aktører og områder, som vi er kommet ind på, bliver bevidste om de behov, som unge i hjemløshed har, så vi sammen kan forebygge og bekæmpe hjemløshed blandt unge.

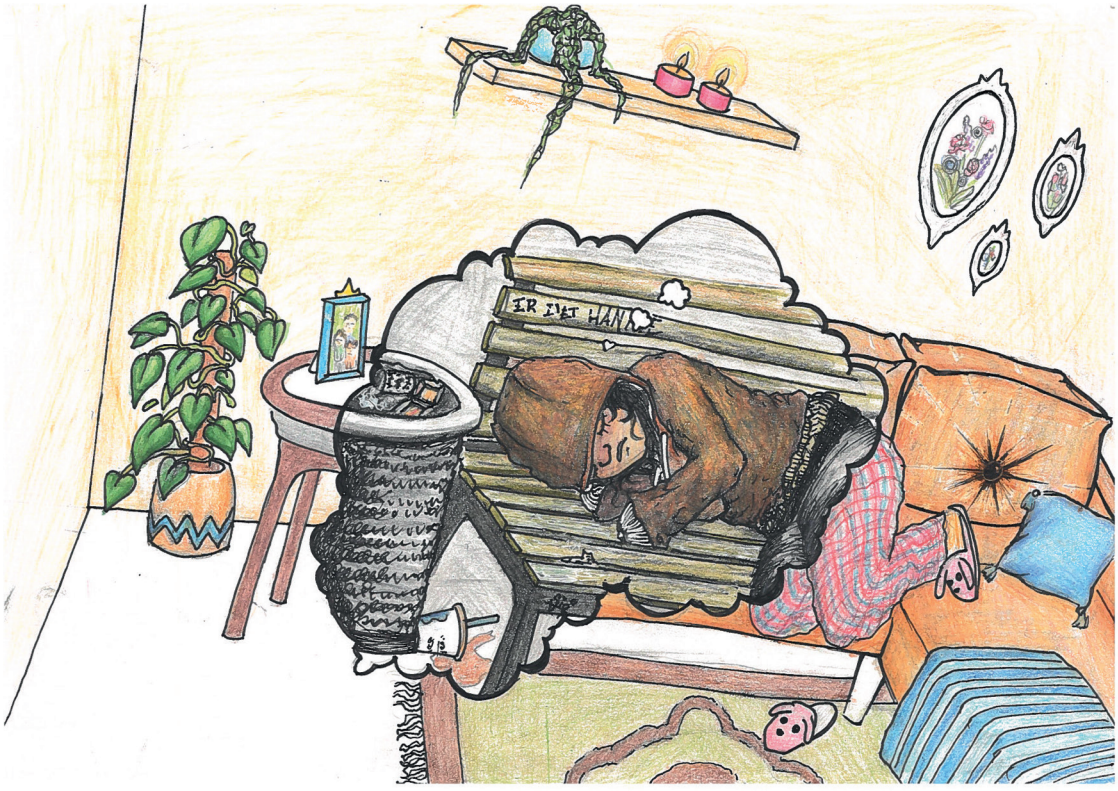
De Hjemlose 02.indd 71 11.07.2022 18.48

Illustrationer af Katya Støve-Rasmussen

Unge i hjemløshed er forskellige, og et hjem kan være mange ting

De Hjemlose 02.indd 72 11.07.2022 18.48

Unge i hjemløshed er lige så hjemløse som dem, der sover på bænken – selvom de mest sover på sofaer

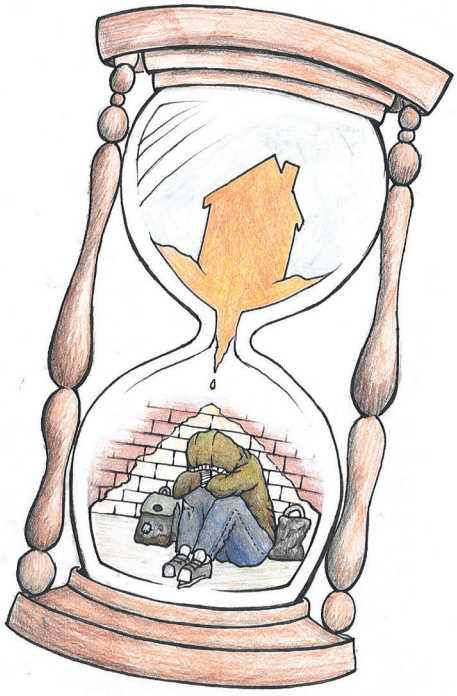
De Hjemlose 02.indd 73 11.07.2022 18.48

Illustrationer af Katya

Nogle gange er man nødt til at bryde med gamle venner/netværk for at komme videre – og det er svært.

De Hjemlose 02.indd 74 11.07.2022 18.48

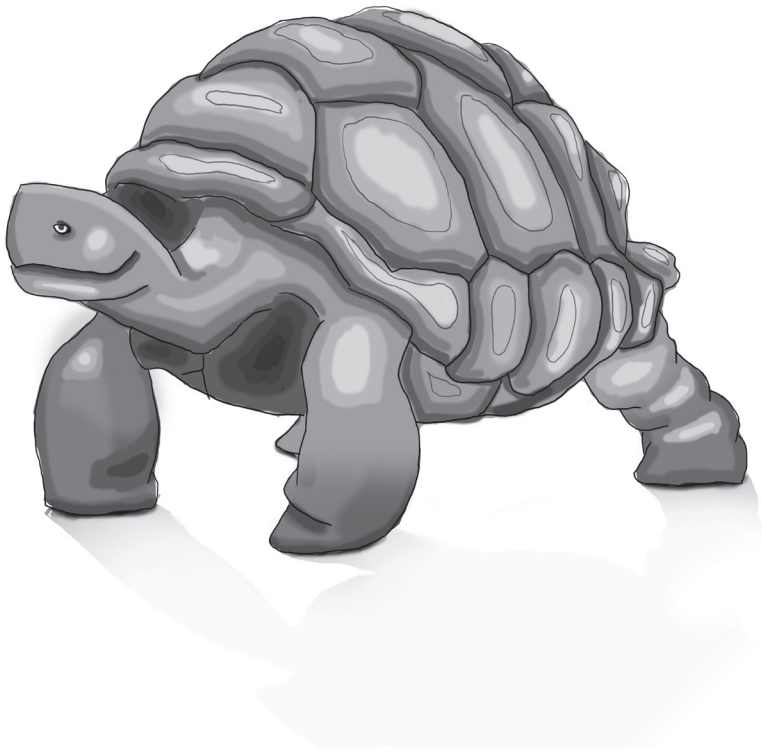

Hjemløshed handler om tid og midlertidighed. At man måske får et sted at bo, men kun for en kort periode. Og at man tror man kommer ud af hjemløshed lige om lidt, men det gør man bare ikke.

Oplevelsen af at man hele tiden skifter sagsbehandler/kontaktperson, når man er en del af det sociale system.

De Hjemlose 02.indd 75 11.07.2022 18.48

Daniel Willis

I en anden skildpaddes skjold

Fra Sydamerika til Amerika

Et brasiliansk pas i den ene hånd. Et papir på statsborgerskab i Amerika i den anden. En mor, som år forinden rejste til Norge for at forfølge kærligheden. En far, som i tidernes morgen rejste tilbage til det store Amerika. To bedsteforældre, som arbejdede for tag over hovedet og mad på bordet. En ung dreng, som hang ud med andre drenge. Drenge, som lavede narrestreger for at fordrive tiden. Tid, som passerede i takt med, at solen stod op og gik ned. En sol, som varmede lunt i den brasilianske by Fortaleza med 3.525.564 indbyggere. En by, som var præget af mennesker, der forsøgte at tjene til dagen og vejen. Mennesker, som brændende ønskede sig et job. Jobs, som ikke hang på træerne. Et tilbud om at komme til Californien og bo hos en nær slægtning.

Et tilbud, som jeg takkede ja til. Jeg kunne ikke gøre andet. Eller rettere, jeg kunne fortsætte med drengestreger. Jeg kunne blive og stå side om side med mennesker, som også kæmpede for at tjene til dagen og vejen. Blive i en naiv tro på, at jeg kunne lykkes her. Jeg kunne blive, velvidende, at jeg formentlig ville ende alene tilbage uden familie på samme kontinent. Forsøge at holde hovedet højt. Blive i den bagende sol og kæmpe for tag over hovedet og mad på bordet på samme måde, som mine bedsteforældre gjorde det.

Men jeg blev nødt til at tage afsted. Væk fra det, jeg i 17 år havde kaldt for hjem. Afsted til en by, som er opkaldt efter den berømte

De Hjemlose 02.indd 77 11.07.2022 18.48

novelle om Tarzan. Tarzana hedder den. En forstad til Los Angeles, som mindede om alt det, jeg havde set på film. Mine jævnaldrende opførte sig på samme måde, som jeg havde set det på film. De trak på ordene, grinte på mærkelige tidspunkter og havde deres udvalgte slæng. De spillede amerikansk fodbold. De talte om, hvem der mon blev valgt til årets Homecoming Queen og King. De dansede i takt til popmusikkens rytmer. Jeg – jeg kunne hverken spille amerikansk fodbold, danse i takt eller tale med om, hvem der ville vinde året pris. Jeg følte mig som en jungle-dreng i en civiliseret by. Jeg skulle lære et helt nyt sprog. Jeg skulle ikke bare lære de engelske gloser, jeg skulle lære at trække på ordene, grine på mærkelige tidspunkter og finde mit slæng. Duolingo, var ikke længere et tilstrækkeligt redskab. Her skulle man være noget. Jeg skulle lære at begå mig på en måde, så jeg kunne være noget, ikke bare nogen.

Fra Amerika til Danmark

Et år var gået. Jeg havde indgået en aftale med min mor om, at jeg efter et år i Californien skulle flytte hjem til hende. Hjem var ikke længere den bagende sol i Fortaleza. Min mor og hendes norske kæreste var i mellemtiden flyttet fra det sydlige Norge til det nordlige Jylland. Hjem var nu Vrå. Vrå i Hjørring Kommune med 2.474 indbyggere. Eller rettere, nu med 2.475 indbyggere. En by, hvor naboerne målte hinandens ordentlighed på længden af deres græsplæne. Og hvor hånden blev brugt til at trykke med. Den blev ikke brugt til at lave tegn med. Ingen varme hilsner, helst et anerkendende nik fra distancen, så hverken Jørn eller Grete længere nede ad vejen ville se skævt til den mørke glød.

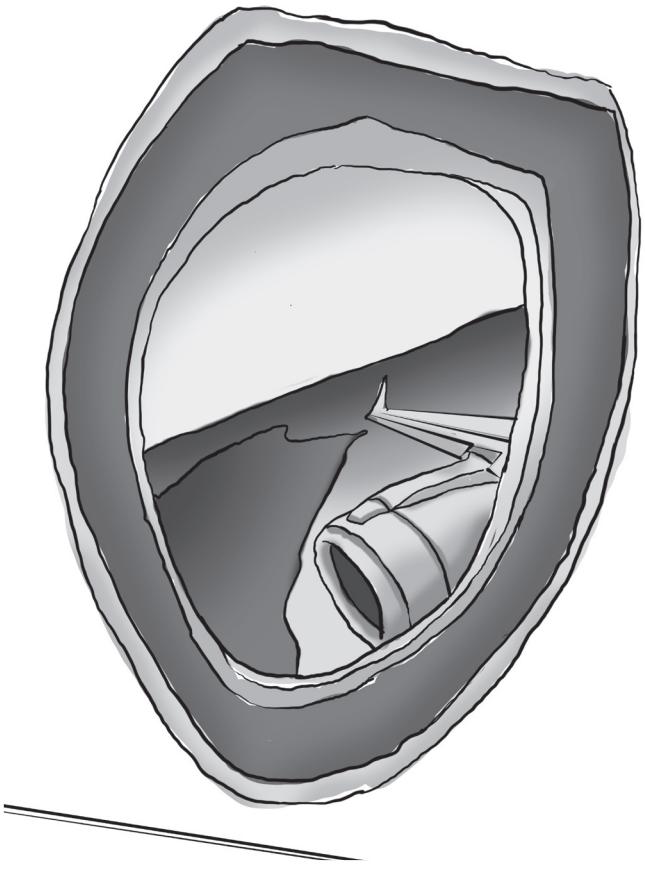
Jeg skulle være linedanser i en anden verdens cirkus. Jeg måtte hverken træde skævt eller ved siden af. Jeg skulle balancere på linen. Smile afmålt med rank ryg, men ikke for stolt. Jeg skulle ikke være for meget og ikke for lidt. Jeg skulle udtale, ikke bare tale. Udtale bløde d'er og ikke stumme h'er. Det danske sprog var blevet et redskab, som kunne måles og vejes. Mit sprog kunne måles og vejes. Jeg kunne ikke bare være nogen, jeg skulle være noget.

Diskussionerne derhjemme blev flere og flere. Nogle gange endte de i en konflikt, hvor min mor og jeg måtte gå hver til sit for en stund. Min mor talte et sprog, jeg ikke forstod, og hun forstod ikke mit. Sprogskolen havde lært mig de grammatiske regler, den sproglige syntaks og bøjning af uregelmæssige verber, men jeg følte, at det hverken gjorde til eller fra.

Mit navn stod på postkassen. Det stod også på folkeregisteradressen. Og selvom, det også stod i den nye statistik over

De Hjemlose 02.indd 78 11.07.2022 18.48

antallet af indbyggere i Vrå, og jeg burde være taknemmelig over at have et sikkerhedsnet til at gribe mig, så følte jeg mig tom. Jeg var jeg ikke glad. Tværtimod. Jeg kunne ikke fremtvinge smilet på læben, som ellers plejede at være mit varemærke. Jeg blev ved med at træde ved siden af. Jeg kunne ikke balancere på den line, som var sat op foran mig. Rummet var for småt til både mig og hende. Vi kunne ikke rumme hinanden. Rummet var væk. Jeg vidste ikke om det nogensinde havde været der, men i dette øjeblik var det ikke til at finde. Ingen elastik at trække i. Ingen snor at give af.

I mellemtiden startede jeg på The International Baccalaureate Diploma Programme, også kaldet IB, som er en 2-årig international gymnasieuddannelse. Gymnasiet ligger placeret i udkanten af Aalborg. Klassen summede af liv. Der blev talt, ikke udtalt. Folk gik hverken op i bløde d'er eller stumme h'er. Et smil var nok. Jeg

De Hjemlose 02.indd 79 11.07.2022 18.48

flyttede ind hos en kæreste i Nørregade og havde min daglige gang på IB, hvor jeg hurtigt faldt i snak med Eric, som havde både etiopiske og islandske rødder. Vi var fremmede for hinanden, men det føltes ikke sådan. Jeg smilede, og han smilede. Smil blev til latter, og af latter kom jokes. Vi jokede om mig, om ham og om hinanden. Jokede om vores situation, hvordan vi mon var havnet her, og hvordan det skulle gå os i fremtiden. Vi forsøgte at smile os gennem tilværelsen. Vi smilede sammen. Vi tillod hinanden at være nogen, uden et krav om at skulle være noget.

Fra Nørresundby til Danmarksgade og alt derimellem

Årene gik. Jeg havde flyttet mine ting på egen hånd fra ét sted til et andet. På årlig basis. Jeg havde gået byen tynd med flyttekasser i armene og trætte ben. Jeg havde lejet mig ind hos venner og bekendte på Thistedvej. Vi havde startet kollektiver op i Nørresundby, lukket dem ned igen. Jeg havde udlejet værelser til musikere for at få råd til huslejen på Spiesgade. Boet kortvarigt hos et vennepar på Danmarksgade. Jeg havde haft hjemmet på ryggen. Jeg følte mig som en skildpadde, der i alt ubemærkethed svømmede fra sted til sted og svømmede videre, når tiden var inde.

Tre år var gået. Jeg lejede mig ind i en lejlighed på Danmarksgade. En lejlighed med tre roomies, som levede tre parallelle liv, kun afbrudt af et gensidigt nik og et enkelt hej i svingdøren. Døren til mit værelse stod altid åben, men de stak aldrig hovedet ind. De virkede hverken interesserede eller uinteresserede. De levede et liv med fastlagte planer og kun med få pauser fra hverdagens tummelen. Pauser, som de tog bag en lukket dør. Jeg kunne ikke finde mig til rette i det travle liv. Jeg ville bare gerne, at de havde det godt. At de mennesker, som jeg mødte på min vej, havde det godt.

Sommeren stod for døren. Jeg havde fået job i den lokale isvogn, der stod placeret midt på havnefronten. Arbejdsbeskrivelsen lød på at lange is over disken med et stort smil på læben. En opgave, som jeg elskede. En sen eftermiddag dukkede en pige frem med blondt hår af solens skær. Hun smilede, og jeg smilede. Jeg fik ikke sagt meget, men nok til at fastholde hendes blik. Hun var dragende. De blå øjne glimtede i solen. Hun vandrede ud i det blå igen. Jeg kunne ikke slippe tanken om hende. Dagene gik. Mågernes skratten, som før forstyrrede enhver tanke, lød nu som fuglesang. Solen spejlede sig i fjorden, og bladende blafrede i vinden. Pigen med det blonde hår dukkede pludselig op på ladet af en Christianiacykel med samme store smil på læberne. Det føltes som en film. Vi cyklede rundt under solens stråler. Fuglene sang. Vi grinte, og jeg svævede.

De Hjemlose 02.indd 80 11.07.2022 18.48

Fra Danmarksgade til Kayerødsgade

Lykken varede ikke evigt. Hun ville afsted til Berlin. Uden mig. Og lejligheden i Danmarksgade blev opsagt uden varsel. Jeg stod tilbage med min underskrift på en ugyldig lejekontrakt. Uden en forklaring. Tilbage. Alene. Jeg havde gået byen tynd med mine flyttekasser i armene, og nu skulle jeg gøre det igen. Jeg skulle finde et sted at flytte mine ting hen. Et sted, hvor jeg kunne få tag over hovedet. Bare for en periode.

Renderne under mine øjne var blevet tydelige. Jeg magtede hverken at slæbe mine ting, mig selv eller noget andet nogen steder hen. Men jeg havde ikke et andet valg. Jeg skulle finde et sted hurtigst muligt. Jeg havde ikke lyst til at spørge min venner. Tænk sig, hvis de afviste mig. Hvis de ikke kunne rumme at have mig boende. Tanken gav mig ondt i maven. Jeg havde ikke lyst til at sætte deres liv på hold og belemre dem med min ensomhed. At være en byrde på deres skuldre. Jeg ville gerne kunne give dem noget, sådan som man gør i et venskab, men jeg havde intet at give af. Jeg kunne ikke række ud. Det virkede nemmere at holde afstand, så de ikke skulle konfronteres med en glædesløs situation, der i mellemtiden var blevet min virkelighed.

Jeg faldt år tilbage i snak med en høj, meget snakkesalig fyr foran Café 1000fryd. Vi talte over en cigaret og en øl. Jeg syntes at huske, at han skulle bo lige i nærheden. Jeg syntes også at huske, at han var meget imødekommende og ligetil, så jeg tog chancen, greb min telefon og skrev en kortfattet besked. I beskeden spurgte jeg, om det var muligt, at jeg kunne bo hos ham i en kortere periode. Han skrev hurtigt tilbage, at jeg kunne starte med at flytte mine ting, og så skulle vi nok finde ud af noget. Jeg flyttede min madras, mit sengelinned og en lille taske ind i hans stue, og resten rykkede jeg ned i et depotrum i kælderen. Madrassen lå i stuehjørnet omringet af hans ting. Ved siden af madrassen stod min taske med lidt tøj, som jeg vekslede imellem. Jeg havde sikret mig tag over hovedet, men det hjalp mig ikke. Jorden rystede under mig. Jeg kunne ikke finde fodfæste. Jeg var ikke hjemme.

Ugerne gik. Hver morgen føltes som en endeløs kamp, hvor jeg sjældent vidste, hvilket ben jeg skulle stå på. Jeg følte mig sat ud af spil, og jeg havde ingen anelse om, hvordan jeg skulle finde tilbage til det ubekymrede liv omringet af glade mennesker i skateparken, ved isboden og havnefronten. Jeg kæmpede hver morgen for at hive mig selv op fra madrassen. Nogle dage blev jeg liggende – solen skinnede alligevel ikke længere, eller det føltes ikke sådan. Der var ingen, som spurgte efter mig eller havde brug for mig. Jeg derimod

De Hjemlose 02.indd 81 11.07.2022 18.48

havde brug for at kunne slippe bekymringerne og angsten. Brug for et sted, hvor jeg ikke blev konfronteret med den virkelige verden. Et sted, hvor jeg kunne slippe tankerne. Jomfru Ane Gade, hvor samtlige diskoteker lå placeret, rummede alt det. Mennesker, som parkerede deres bekymringer derhjemme, og drak sorgerne væk. Mennesker, som kom for at have en fest. Det virkede mere ligetil. Jeg skulle bare være noget, og det virkede for en gangs skyld nemmere end at skulle være nogen.

Fra Kayerødsgade til Vesterbro

Tre måneder gik. Kulden fra gulvet trængte op gennem madrassen. Regnen silede ned ude foran vinduet, og jeg lå i det fjerneste hjørne i stuen. Min krop var tung som bly, og jeg var udmattet. Både fysisk og mentalt. Jeg måtte hive mig selv op. Videre ned ad trappen og ud på gaden, med blikket sænket og hovedet afskærmet fra regnen. Pludselig udbryder en gammel ven: "Hey Daniel!" Jeg løftede blikket, og foran mig stod to smilende fyrer. Vennen præsenterede sig ved navnet Martin, og fortalte med det største smil på læberne, at han lige var flyttet til fra Columbia.

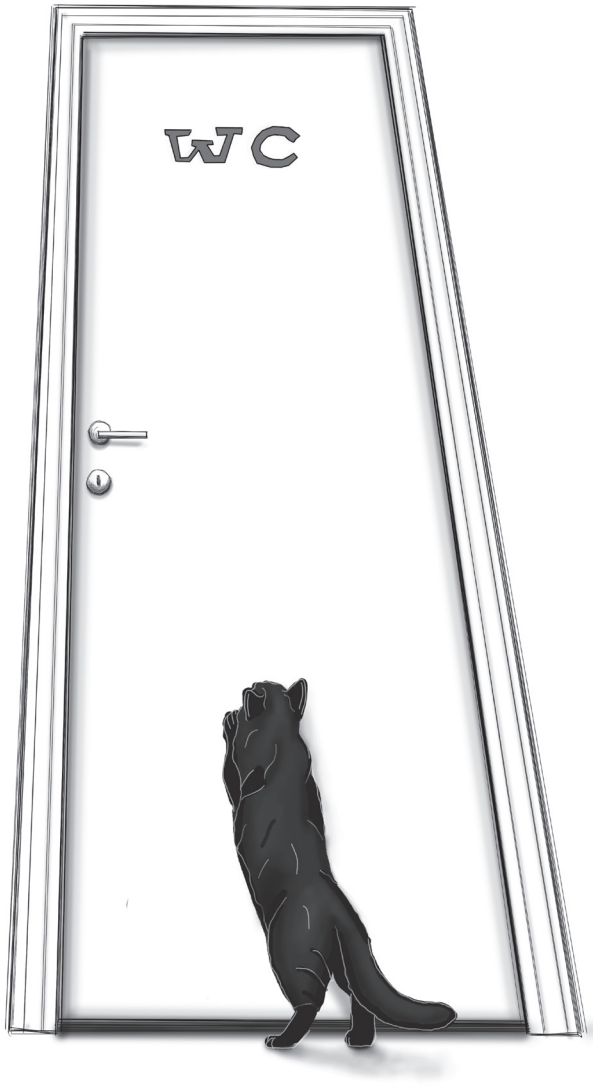
Begejstringen lyste ud af ham, så meget, at det ikke kunne undgå at smitte af på mig. Jeg kunne ikke lade være med at smile. Vi var fuldstændig fremmede for hinanden, men snakken flød. Han inviterede mig hjem til sig. Og jeg kom igen. Flere gange. Vi brugte mere og mere tid sammen, og da jeg én dag sagde, at jeg hellere måtte tage hjem, spurgte han: "Hvorhen?" Spørgsmålet kom bag på mig. Jeg havde ikke et svar parat. Han spurgte mig, hvorfor jeg ikke bare blev.

Spørgsmålet virkede oprigtigt, så jeg blev hængende. Blev et sted, hvor jeg hverken skulle være nogen eller noget. Jeg skulle bare være mig.

Skrivemakker: Kirstine Pahuus Lassen

De Hjemlose 02.indd 82 11.07.2022 18.48

De Hjemlose 02.indd 83 11.07.2022 18.48

De Hjemlose 02.indd 84 11.07.2022 18.48

Sara Søs Aanæs

Og så kom Frederik

Den skøre kattedame. Vi har nok alle en ide om, hvordan hun ser ud. Måske jeg er den skøre kattedame? Jeg har i hvert fald en kat, og ja, jeg er lidt skør. Men det er der en god grund til.

Jeg kan ikke mere.

Jeg kan ikke klare denne følelse.

Jeg kan ikke holde ud at skulle skamme mig, at føle mig skyldig.

Jeg ved ikke engang, hvorfor jeg føler mig skyldig, men følelsen vil ikke gå væk.

Jeg føler et større mørke omkring mig. Jeg ved snart ikke, hvorfor jeg står op om morgenen.

Jeg finder barberbladet frem. Det er ikke blevet brugt i flere år, men smerten er for stor. Jeg er et så frygteligt menneske, at jeg skal straffes bare for at være til.

Måske min søster har ret, måske min mor har ret, måske alle har ret; jeg er ikke noget værd.

Jeg skal væk herfra.

Jeg kan ikke mere.

Jeg har planlagt dagen.

Jeg tager piller om morgenen.

Jeg går i skole som normalt.

Jeg går ikke hjem, men går i stedet væk fra det hele.

Jeg vil bare gå, indtil jeg falder om, enten fra pillerne eller fra udmattelse.

Jeg har ikke sovet.

Jeg har ikke kunne finde ro; jeg har blot kigget på pilleglasset.

Afskedsbrevet ligger i sengekommoden. Måske det vil hjælpe min søster i fremtiden.

Jeg tager en håndfuld piller. Jeg kaster op. Jeg tager nogle flere. Jeg er svimmel. Jeg har kvalme. Jeg kan ikke overskue at drikke morgenkaffen. Jeg går bare ned og tager bussen og tager i skole. Jeg er bange for, at folk omkring mig kan se det på mig. Er min hud gullig?

De Hjemlose 02.indd 85 11.07.2022 18.48

Jeg kan ikke koncentrere mig i timen. Jeg har tid hos skolepsykologen kl. 11. Jeg vil sige farvel til hende, inden jeg går. For selvom hun ikke lykkedes med mig, så ved jeg, at hun har hjulpet rigtig mange.

Jeg kommer nærmest ikke ind ad døren, inden hun spørger "har du gjort eller planlagt at gøre noget dumt?" Jeg forstår ikke, hvorfor det skulle være dumt og får derfor ikke svaret hurtigt nok. For hvordan ved hun det? Udviser jeg en form for signal? Kan hun se det på mig? Vi tager på hospitalet. Jeg er glad for ikke at være alene.

Politiet har været her. Jeg er nemlig blevet indlagt på røde papirer. Politiet har ringet til min mor og fortalt, at jeg er blevet indlagt. Selvom jeg havde regnet med, at jeg aldrig ville se hende igen, kom hun og besøgte mig samme dag, som jeg blev indlagt. Min mor er begyndt at date, og jeg kan kun unde hende at have et liv. Det har hun fortjent. Hun bruger mindre tid derhjemme. Hun efterlader mig med min søster – en søster; som hader mig, og som ikke er bange for at vise det. Så da min mor dukker op på hospitalsstuen, bliver jeg overrasket. Jeg var sikker på, at hun ville vælge mig fra. Jeg håber virkelig, at det kan være starten på noget nyt. På et bedre forhold mellem os.

Min mor og lægen er blevet enige om at holde et møde. Jeg ønsker ikke, at de kommer, men ligegyldigt hvor mange gange jeg siger det, får jeg besked om, at det kommer til at ske med eller uden mig.

Min mor fortæller, at jeg er begyndt at få det værre, siden hun fik sin kæreste, og dette nok bare var et opmærksomhedsstunt. Jeg kan mærke, hvordan jeg bliver knust. Min krop og mine håb og drømme falder fra hinanden – det var ikke starten på et nyt og bedre forhold med min mor. Var det bare skuespil, da hun besøgte mig første gang?

Lægen spørger, om jeg er jaloux på min mor, fordi hun har en kæreste, og jeg ikke har. Det var så latterligt, at jeg ikke troede, at jeg skulle svare. Men min mor og læge er enige. Jeg ønsker opmærksomhed, fordi jeg ikke har en kæreste. Efter samtalen krævede jeg, at min mor aldrig må kontaktes af dem igen. Jeg kræver at komme under såkaldt diskretion.

Jeg har været indlagt i 3 uger. Jeg er blevet rykket til en anden afdeling. Jeg har fået kastet en masse diagnoser i hovedet på mig. Ingen, som jeg kan genkende mig selv i. Den seneste er borderline personlighedsforstyrrelse. Jeg forstår ikke rigtigt, hvad det er, og ingen vil forklare mig det. Dét, som er blevet fortalt, lyder ikke rigtigt for mig.

Min mor er på besøg; hun når knap nok at tage sin jakke af, før hun forlanger, at jeg giver hende mine nøgler. Hun fortæller, at hvis hun ikke må læse min journal, så er jeg ikke længere velkommen derhjemme.

Jeg henter mine nøgler og smider hende ud. Jeg sidder tilbage på min stue, tårerne triller ned ad kinden. Jeg sidder med en følelse af, at alt er taget fra mig, men jeg er overbevist om, at det var det rette, at hun ikke måtte læse min journal. Jeg er glad for, at jeg stod stærk og ikke gav ind og gav

De Hjemlose 02.indd 86 11.07.2022 18.48

hende lov til at læse min journal. Hvis hun vil vide, hvordan jeg har det, må hun jo spørge mig.

Men det betyder, at jeg ikke længere har et hjem.

Jeg er hjemløs.
Jeg er alene.

Da jeg fortæller personalet, at jeg nu er hjemløs, får jeg at vide, at jeg nok hellere må undskylde over for min mor. Men jeg ved ikke, hvorfor jeg skal undskylde. Hvad har jeg gjort galt?

Der går en uge, før personalet tager mig alvorligt og tror på, at jeg er hjemløs. De kontakter her kommunen. Jeg bliver rykket rundt til forskellige afdelinger, og hver gang efterlader det mig mere stresset og presset end gangen før. Jeg kan ikke holde til alle de skift, til alle de nye mennesker. Jeg kan trøste mig selv med, at de nu snart må give op. De fortæller mig konstant, hvor dyrt det er, at jeg er indlagt, og jeg er heldig for, at de gider at bruge de penge på mig. De må snart udskrive mig. Det sker ikke. Lægerne fortæller, at de er sikre på, at jeg vil begå selvmord, hvis jeg blev udskrevet til gaden. Det har de ret i. De truer dog med udskrivelse hele tiden. Det sner og er koldt udenfor, så hver gang, jeg ikke gør, hvad de vil have, truer de med at udskrive mig til gaden. Til kulden. Jeg giver dem ret og siger, at de hellere må udskrive mig, men det sker ikke.

Livet på psykiatrisk afdeling er hårdt, og der er snart gået et helt år. Det er trist og stille, væggene er grå, og personalet sidder ofte på kontoret – undtagen når alarmen går, og det gør den ofte. For hver dag, jeg er indlagt, føles det, som om jeg mister noget af mig selv; jeg bliver mindre mig, og der er snart gået et år. Trusler er hverdag på afdelingen. Jeg bliver truet med elektrochokterapi, fordi jeg ikke ønsker at deltage til morgenmødet eller med akut beroligende, fordi jeg ønsker at tage en lur. Det giver ingen mening, og jeg kan ikke holde det ud.

Jeg er blevet rykket fra lukket til åben og tilbage igen flere gange. Jeg har lært meget, imens jeg har været indlagt, f.eks. hvor dybt jeg skal skære, før jeg skal syes, eller hvordan jeg får smuglet barberblade med ind på afdelingen, og hvor længe der skal gå, fra de har konfiskeret barberbladene, til de ikke længere gider at tjekke, om man har smuglet noget med ind.

Der tikker en besked ind på e-boks: Kommunen har endelig fundet en lejlighed til mig.

Lejligheden er på 25 kvm og har ikke noget køkken, men det er mit. Jeg får ordnet lejligheden med nye møbler og et præg af mig. Jeg prøver at gøre det til min oase. Til et sted, hvor jeg har hjemme. Jeg har været indlagt i et helt år, og afdelingen er på mange måder blevet mit hjem. Men ikke et hjem, som jeg har lyst til at beholde. Jeg får sagt farvel til afdelingen og får udleveret en pose med alle de konfiskerede barberblade.

Jeg står i min lejlighed. Jeg er helt alene. Jeg har 23 barberblade ved min side. Jeg har måske nok en lejlighed efter et år som hjemløs, men jeg har ikke et hjem, for jeg kan ikke finde ro

De Hjemlose 02.indd 87 11.07.2022 18.48

i lejligheden; det føles, som om jeg stadig er indlagt. Jeg har det så dårligt, at jeg ikke kan se det som mit hjem. Der går derfor ikke længe, før jeg forsøger selvmord igen… Og jeg bliver derfor indlagt igen.

Jeg bliver indlagt på en ny afdeling.
Jeg bliver mødt af nye mennesker.
Jeg får diagnosen atypisk autisme.

Diagnosen fik jeg egentlig allerede, da jeg var 13, men der har ikke været nogen, som troede på den før nu, og det er en diagnose, som bare passer. Jeg kan se mig selv i diagnosen. Personalet forklarer og svarer på spørgsmål, og jeg begynder stille og roligt at føle mig som mig selv. Jeg er udskrevet, og jeg føler mig klar. Jeg er dybt taknemmelig for den læge og plejepersonale, som har hjulpet mig. Jeg er endelig mig selv. Jeg er endelig den stærke pige, som jeg altid har ønsket at være.

Jeg begynder at være ung. Jeg går i byen med venner, jeg pynter op i lejligheden, jeg begynder at date. Livet er skønt! Jeg er på date; det er akavet og skønt og præcist, som det skal være. Jeg møder ham ofte, og jeg bliver hurtigt rigtig glad for ham. Jeg føler mig tryg sammen med ham; jeg tør være mig selv. Efter et par dates har vi sex, og jeg tænker, at jeg er i et rigtigt forhold – sådan et forhold, som bliver vist på tv, sådan et forhold du ikke forstår, før du har været i det. Jeg pynter op til jul i min lille lejlighed. Jeg kan føle en lille snert af mening. Og jeg begynder endelig at tro på, at det måske nok skal blive godt igen. Jeg har planlagt at overnatte hos ham, og jeg glæder mig.

Jeg har ikke været hos ham i mange timer, før vi har sex. Det er skønt, og vi hygger og snakker. Senere på aftenen vil han have sex igen. Jeg har ikke lyst, så jeg siger nej. Han prøver at overtale mig, men jeg siger, at lysten måske kommer senere. Han læner sig over mig, så jeg ikke kan bevæge mig. Han tager tøjet af mig. Jeg prøver at fjerne hans hænder, prøver at stoppe ham, men han fjerner mine hænder og lægger sin hånd om min hals. Han presser til. Jeg er fuldstændig sikker på, at jeg skal dø.

Han voldtager mig.
Flere gange.
På 7 timer.

De næste dage og uger handler om at ryge en masse cigaretter og skære i mig selv. Intet andet. Hver gang, at jeg spiser noget, kaster jeg op. Jeg er ligeglad med alt. Jeg ved, at jeg skal dukke op til jobcentret, og andre lignende aftaler, men det eneste, jeg kan tænke på, er, at jeg skal hjem og skade mig selv. Sårene bliver dybere og dybere, og den eneste selvpleje og kærlighed, jeg udøver, er, når jeg forbinder de nye sår.

Absolut alt er kaos.
Jeg hader mig selv.
Jeg hader mit liv.
Jeg holder voldtægten hemmelig.

Jeg er bange for, at man siger, at det er min skyld. Jeg er bange for, at man siger, at jeg har fortjent det. Jeg er bange for, at jeg er gravid. Jeg

De Hjemlose 02.indd 88 11.07.2022 18.48

kan ikke klare den tanke. Jeg kan ikke få det barn. Jeg kan ikke klare det, og jeg skærer mig så dybt, at jeg skal syes. Jeg bliver på skadestuen spurgt om, hvorfor jeg har skåret mig, og jeg bryder sammen. Jeg fortæller om den frygtelige nat, og hun siger, at hun godt kan forstå, at jeg har det så dårligt. Jeg tager hjem, og som det første tager jeg en graviditetstest. Den er negativ.

Hver gang, at jeg går udenfor, sørger jeg for at købe en ny pakke piller. På årsdagen for voldtægten tager jeg alle pillerne. Jeg bliver opdaget og bliver kørt med udrykning på hospitalet. Jeg vil ikke have behandling og hiver droppet ud. Jeg bliver stoppet og fastholdt. Det sker flere gange. Efter behandling på medicinsk bliver jeg indlagt på psykiatrisk afdeling. Jeg er aldrig alene, der er hele tiden en fastvagt, også når jeg skal på toilettet. Det er forfærdeligt. Jeg har det forfærdeligt. Jeg har fået smuglet et barberblad med ind på afdelingen, og et kvarter efter de har fjernet fastvagt, prøver jeg at skære mine pulsårer op. Jeg vil ikke mere. Jeg tænker på, hvor rart det ville være ikke at føle noget, og hvor rart det er, at jeg kan mærke smerten og blodet, og hvor surrealistisk den tanke er…

622 er det sidste, jeg tæller til. Jeg er stoppet med at tælle, hvor mange sting jeg har fået gennem tiden. Jeg er ligeglad. Jeg ved ikke, hvorfor det var vigtigt til at starte med. Jeg er ligeglad med, hvad der kommer til at ske. Sygeplejersken har sagt, at de ikke kan hjælpe mig, og de ikke regner med, at jeg kan få det bedre. Jeg ved ikke, hvad jeg skal gøre med den information, for det er jo det, jeg altid har tænkt.

Hvorfor siger hun egentlig også det til mig?

Når jeg har det allerværst?

Hvis det virkelig ikke bliver bedre, hvorfor er jeg så til?

Hvorfor må jeg så ikke ende smerten?

Jeg er inde og ude af psykiatrisk afdeling. Selvom jeg har en lejlighed, så føler jeg mig ikke hjemme nogen steder. Heller ikke i min egen krop. Jeg får at vide, at jeg lader ham vinde. Jeg får at vide, at nu må jeg komme mig over det. Det har fyldt for længe, så nu er det min skyld, at jeg ikke kan glemme det. Jeg ved ikke, hvad jeg skal gøre, jeg ved ikke, hvad jeg kan gøre.

Jeg er blevet indlagt igen. Det er næsten blevet til hverdag. Jeg har været indlagt så ofte, at jeg kender alt personalet på alle afdelinger. Jeg er blevet indlagt på en afdeling, hvor alt personalet konstant behandler mig, som om jeg er dem til gene. Det er jeg måske også, men det er ikke med vilje. Jeg har ikke spist eller drukket noget i flere dage, og jeg kan mærke, hvordan min krop bliver svag. Jeg prøver ikke at begå selvmord, jeg har bare ikke overskuddet til at skulle skaffe væske eller mad. For hvad er pointen?

Jeg spørger sygeplejersken, om jeg må få et glas saft. Hun ser på mig og spørger: "Skulle du ikke hellere lade være, så du kan få det overstået?"

Hun har ret. Tænker de alle sådan? Burde jeg bare få det overstået? Der blev ikke tjekket, om jeg havde barberblade med ind på afdelingen; de spurgte ikke engang, så det tyder på, at

De Hjemlose 02.indd 89 11.07.2022 18.48

de alle bare vil have, at jeg får det overstået. Har jeg endelig kostet for meget?

Jeg laver en aftale med mig selv: Enten dør jeg nu, eller også skal jeg finde en mening med det hele, for jeg kan ikke holde ud at have det sådan her!

Jeg er blevet udskrevet, og i samarbejde med jobcentret starter jeg til fysik på HF. Jeg møder nogle skønne mennesker; jeg får en grund til at stå op om morgenen, men der er noget, der mangler. En klassekammerat fortæller om sin nye kat, om hvordan hun fik den. Jeg siger til mig selv – det er det, der mangler: Et andet væsen at holde af, og som holder af mig, når jeg føler mig mest alene. Jeg finder den skønneste killing på nettet, og jeg begynder endelig at finde en dybere mening. Jeg besøger ham, inden jeg tager ham med hjem til sit nye hjem. Han skal hedde Frederik. Jeg synes selv, det lyder åndssvagt, at en kat kan give livet mening, men det kan han. Men det hele bliver for meget, og jeg bliver indlagt igen. Jeg tænker kun på, at jeg skal hjem til min kat, og jeg bliver udskrevet for en sidste gang.

Der sker en masse ting, og til trods for min mors mange forsøg på at få mig til at opgive min kat, så er Frederik mit holdepunkt. Det var ham, som kradsede på toiletdøren, da jeg kastede op, så det er jeg nu stoppet med. Det er ham, som sætter sig op ad mig, når jeg er ked af det, og det er ham, som vil lege, når jeg får flashbacks.

Med hjælp fra en fantastisk mentor er jeg begyndt at leve mit liv. Jeg ved nu, hvem jeg er. Jeg er flyttet væk fra alle de dårlige minder, og Frederik har fulgt mig hele vejen. Nu er jeg hjemme.

Jeg er den skøre kattedame – og det er jeg glad for!

Skrivemakker: Emilie Fiirgaard

De Hjemlose 02.indd 90 11.07.2022 18.48

De Hjemlose 02.indd 91 11.07.2022 18.48

Illustration: Kamilla Herskind

Jonas Balsløv

Min hund, mit ansvar, mit liv

Møder du mig i dag, vil du møde en mand, der er nydeligt klædt, veltalende og ambitiøs. Sådan tilskrev statistikkerne ikke, at jeg ville blive. Jeg kommer fra det Danmark, hvor misbrugere og biedermeieridyl mødes, hvor havenisser og ligusterhække står omgivet af huse i forfald, hvor status kommer af at være mere skruppelløs end naboen. Jeg kommer fra et skolesystem, der havde mere travlt med at forklare, hvor dum og uduelig jeg var, frem for at styrke mine faglige kompetencer.

Jeg er 27 år, halvdelen af dem, jeg kendte under min opvækst, er døde af stoffer, sygdom eller selvmord. Der, hvor jeg kommer fra, lærer man ikke værdien i en velformuleret sætning. Der, hvor jeg kommer fra, er det et privilegie at drømme om at blive til noget.

En aftale er en aftale

Min historie begynder, da jeg er 23 år. Jeg flytter ud på en gård i det sydfynske. Her bor jeg sammen med min mor, søster, hendes børn og min hund Basse - en godmodig Berner Sennen, som har været ved min side, siden han var en pjusket hvalp. Det er en dejlig, stor gård med plads til tre familier. Vi har ikke boet der længe, men en dag udvikler en misforståelse sig til en større konflikt. Jeg vil ikke gå i detaljer om konflikten, men den drejer sig om min nevø og Basse. Min søster sidder i kørestol, og systemet, der aflaster hende, truer med at tvangsfjerne hendes børn og aflive Basse, hvis ikke han og jeg forlader gården inden for 24 timer. Fra det ene øjeblik til det andet bliver hele min verden og eksistensgrundlag revet væk under mig. Fra det ene øjeblik til det andet bliver jeg hjemløs.

De Hjemlose 02.indd 93 11.07.2022 18.48

Dagen efter skal Eminem spile på Orange Scene; en koncert jeg har ventet på, siden jeg var barn. Billetterne har ligget trygt i en skuffe i et halvt år. Selvom jeg står uden tag over hovedet, anser jeg det ikke som en mulighed at aflyse. Jeg afleverer Basse hos min mors ekskæreste. Det kræver store overtagelsesevner, for han må ikke have dyr i lejlighedskomplekset. Jeg siger farvel til Basse, der bliver trist over, at jeg går. "Vi ses, Basse," siger jeg. "Far kommer hjem igen, pas på dig selv." Jeg træder ud ad lejligheden. Opgangen lugter af rengøringsmidler, krydret mad og pis. Ud ad døren lyder det: "Kom snart tilbage, Jonas! Han må slet ikke være her!! Forstår du det!?" Jeg hører ordene, men mærker ikke, hvor ondt de gør; jeg er stum indeni. Jeg står i problemer til halsen. Alle dem, jeg kender, der altid har lovet at være der for mig, svigter, eller deres hjælp kommer med en pris.

Jeg kører fra Svendborg og ned til Lolland, hvor jeg skal mødes med min far. Jeg har inviteret ham med til koncerten og har glædet mig til at dele oplevelsen med ham. Han modtager mig i sin indkørsel med et smil på læben og sin campingvogn hægtet bag på bilen. Stemningen er høj, mens vi kører; den ene CD bliver spillet efter den anden, men jeg er ikke rigtig til stede – mine tanker er på min situation. Efter en times kørsel spørger min far: "Hvordan står det til derhjemme?" Jeg er bange for at ødelægge stemningen, bange for at blive mødt af hånlige bemærkninger om, hvor stor en fiasko og taber jeg er, hvis jeg siger tingene, som de er. Jeg er desperat nok til at fremtrylle en løgn, men i sidste sekund vælger jeg at fortælle sandheden.

Min far lytter stille; jeg mærker ham være til stede. "Hmm," lyder det fra førersædet. Han fortsætter: "Det skal nok gå, Jonas. Du skal nok nå langt i livet… meen… hvad har du tænkt dig at gøre?"

"Jeg har en opsparing på 5.000 kr. Jeg tænkte på at finde en campingvogn," svarer jeg.

"Denne glimrende dame, som slingrer agterud, er netop kommet til salg for 5.000 kr.," udbryder han med et smil.

Jeg køber vognen ubeset og er definitionen på en elendig forhandler. For uden at tænke nærmere over det, koster vognen præcis det, jeg ejer og har. Det var en nem løsning, og i desperate stunder har nemme løsninger det med at finde én. Jeg har siden tænkt, at det var godt, at jeg ikke havde flere penge på lommen. For så ville den have kostet dét mere, sådan er mentaliteten. Ligegyldigt hvor meget kapital du har, vil det altid koste det, du har. I det miljø, jeg er vokset op i, narrer alle hinanden, og alle ved det.

Til koncerten står jeg blandt 130.000 mennesker, stemningen sitrer af glæde, spænding og begejstring. Den såkaldte Orange Feeling er i blomstring. Alt sammen observerer jeg som en usynlig beskuer. Eminem gør entre på scenen. Folk er vilde. De første beats slår an. Han beviser, hvorfor han er rappens ubestridte konge. Der står jeg, 25 meter fra scenekanten med frit udsyn til hele showet, og intet af det kan jeg føle indeni. Jeg er

De Hjemlose 02.indd 94 11.07.2022 18.48

lammet af alt det kaos, der er sket de seneste dage. Resten af Roskilde ligger jeg alene og sover i campingvognen. For mig er der ikke mere at opleve på Roskilde, og jeg vil bare hjem og få styr på mit liv.

Campingpladsen, HF og hjemløs

Jeg kører tilbage til Fyn med campingvognen bag på bilen. Jeg ringer til den ene campingplads efter den anden. Alle afviser mig. Enten må jeg ikke have Basse der, eller også kan jeg ikke være der om vinteren. Den femte campingplads, jeg ringer til, er Carlsberg Camping på Tåsinge. Campingfatter Steen tager telefonen. Jeg forklarer min situation, og at jeg ikke har ret mange penge. "Du virker som en flink ung mand, vi ser på det, når du kommer og finder en løsning," svarer han venligt. Vi finder en plads til campingvognen. Da den kommer på plads, kører jeg til Svendborg for at hente Basse. I det jeg åbner lejlighedsdøren, bliver han så glad for at se mig, at han kaster sig på gulvet og vil nusses på maven. Vi kører sammen ud til det nye sted, hvor vi nu skal bo.

Basse hopper ind i campingvognen, da vi ankommer. Den er 10 m2, og 8 af dem er indrettet med en dobbeltseng, et køkken, et klædeskab, et badeværelse og en sofagruppe. Jeg lægger Basses tæppe på den gulvplads, der er. Han accepterer det og ligner en hund, der altid har boet i en campingvogn. Jeg giver Basse mad og vand. Jeg er sulten, men lægger mig i sengen. Der er endnu ikke tilsluttet strøm; der kommer kun lys ude fra de andre vogne, når mørket falder på. Basse kommer hen til mig og slikker mig på kinden. Det plejer han aldrig at gøre, altid på armen eller benet, men ikke i ansigtet. "Det skal nok gå, Basse. Dig og mig. Vi skal nok klare den."

Mine naboer er venlige og hjælper mig med alt det, de har erfaret af livet som campister, selvom de selv er i forfald. De viser mig, hvordan man slår fortelt op, stormsikrer det og bygger gulv på ujævnt terræn. De lærer fra sig, altid med en øl i hånden; de har ingen struktur, ting sker, når de sker, og tiden flyder ud. Jeg starter på HF.

Efteråret begynder, vinteren kommer snart. Det viser sig, at fyret i campingvognen ikke virker, selvom der blev givet hånd på det. Det vil koste 30.000 kr. at reparere fyret. Jeg har ikke råd til at lave det eller til at have en anden varmekilde tændt. Jeg ringer til min far for at høre, om han kender noget til fyret, og om han vil hjælpe med at få det til at virke. "Jonas. Du må klare dig selv," siger han og smækker røret på.

Min krop er begyndt at vænne sig til livet udenfor. Basse har heldigvis en tyk pels, han fryser ikke.

Det er rart at være til undervisning, for klasselokalerne er lune. Men pauserne er hårde. Det er svært at relatere til et almindeligt ungdomsliv med fester, kollegieliv eller et værelse hos mor og far. Når jeg siger noget ærligt om mig selv og mit liv, bliver jeg mødt med mistro.

Den faglige del af uddannelsen er ikke bedre. Der kommer flere skriftlige afleveringer, og når kritikken kommer tilbage, forstår jeg ikke, hvad lærerne siger. Jeg forstår ikke, hvad de mener,

De Hjemlose 02.indd 95 11.07.2022 18.48

når analysen skal være mere dybdegående, eller diskussionen er unuanceret. Jeg kommer fra en verden, hvor diskussioner fører til slagsmål, og kildehenvisninger er det samme som at være stikker.

TV2 og starten på noget stort

En dag banker det på forteltet. Det er en af de dage, hvor jeg ikke vil tale med nogen. Det er campingfatter og to journalister fra TV2, der er ved at finde deltagere til et nyt program. De spørger, om de må komme ind og stille et par spørgsmål om at bo på camping. Jeg tænker, at det kommer ikke til at ske, mit liv rager ikke nogen, men jeg hører mig selv sige: "Ja, selvfølgelig, kom indenfor."

Vi sætter os i forteltet. De virker flinke, men jeg er opdraget til, at man ikke kan stole på nogen og aldrig skal sige noget, der kan bruges imod én. De begynder at stille spørgsmål og forsikrer mig om, at det bare er research, og at man først skal udvælges. Jeg tænker: Hvorfor ikke, det kan der jo ikke ske noget ved; jeg bliver alligevel ikke udvalgt. Jeg er et kedeligt menneske. Hvem gider interessere sig for en hjemløs knægt, hvis eneste lyspunkt er hans nuttede hund?

Senere på aftenen får jeg en besked fra journalisterne. De vil gerne lave en prøveoptagelse med mig og kommer som aftalt og filmer. Efter interviewet hører jeg ikke fra dem i lang tid, men en dag ringer min telefon. Det er produceren, som vil høre, om jeg vil medvirke i tv-programmet.

Og så kom Kamilla

Mine venner eller familie besøger mig ikke i campingvognen. De siger, de er skuffede over, at jeg er blevet hjemløs. De siger, jeg skal aflive min bedste ven og flytte på kollegie eller få mit gamle job som snedker tilbage. Jeg ved godt, at de siger det i den bedste hensigt. Men de forstår ikke, at Basse og jeg er forbundene. De forstår ikke, at mit gamle job æder 14 af døgnets 24 timer, hvilket er uforeneligt med at have hund. De forstår ikke, at Basse ikke bare er et kæledyr. Han er min ven.

Et af de få mennesker, jeg har en venskabelig relation med, er Frede fra Svendborg. Vi har kendt hinanden siden teknisk skole. Han har længe følt, at det var synd for ham og hans image at have en ven, der er hjemløs og bor i en kold campingvogn, men han er begyndt at komme sig over det.

Jeg bliver inviteret til hans fødselsdagsfest. De eneste gæster er mænd, der går op i deres store skovmandsskæg og venstreorienterede udenrigspolitik. Frede stikker en lokalbrygget specialøl i min hånd. Han ved, at jeg ikke drikker. I det han kigger væk, tømmer jeg den i hans suspekte potteplante.

Der træder en kvinde ind i rummet; hun er i højt humør og går hen til Frede for at give ham en gave. Det er et billede af en krage i begyndende forrådnelse. Hun er iført den grimmeste kjole, jeg nogensinde har set. Det ligner et patchworktæppe i rød, gul og grøn, som har besluttet sig for at overfalde denne stakkels unge kvinde og definere sig selv som en kjole. Imens hun taler med Frede, overdøver hun stuen med sin latter.

De Hjemlose 02.indd 96 11.07.2022 18.48

Kvinden og jeg begynder at tale sammen. Jeg fortæller hende om min store passion for antikke træhøvle. Det viser sig, at hun har en lige så stor passion for at høre om antikke træhøvle, som jeg har for at fortælle om dem. Jeg fortæller hende om alt fra, hvordan man kan se, hvilken tidsperiode et møbel eller et fodpanel er fra, ud fra de geometriske profiler de har, til forskellen i kulstofopbygningen imellem gamle høvljern og nye. Jeg bliver så optaget af emnet, at jeg aldrig får spurgt hende om hendes navn. Pludselig i de tidlige morgentimer er hun væk.

Jeg spørger Frede, hvem hun er. "Det er Kamilla, hende kan du lige så godt glemme. Hende kan du ikke tøjle, og hun er færdig med mænd," svarer han. Men jeg kan ikke glemme hende. I løbet af det næste år krydser vores veje tilfældigt. Det ene øjeblik er hun der, det næste er hun væk. En dag ringer hun til mig og spørger, om hun må besøge mig. Jeg advarer hende om, at jeg ikke har noget mad, men hun har spist, siger hun insisterende. Da hun kommer hjem til mig i campingvognen, er hun alligevel lidt sulten, og jeg laver den mest skrabede tomatsovs med en håndfuld pastaskruer fundet forskellige steder bagerst i skabet. Jeg har hverken salt eller andre krydderier. Vi griner af det, og kort tid efter flytter hun ud af sit kollektiv og ind hos Basse og mig.

Galleri og egen virksomhed

Det vender op og ned på mit liv, for Kamilla er ambitiøs. Hun har fire jobs, både som skrædder for en af landets dygtigste dameskræddere, ekspedient i en stofforretning og underviser på en ungdomsskole. Hun cykler imellem dem alle og nogle gange op til 100 km på en dag. I hendes sparsomme fritid arbejder hun benhårdt på sin kunst. At være ambitiøs er en egenskab, jeg altid har opfattet som en luksus, jeg ikke har råd til. Det har mere handlet om at overleve. Jeg troede ikke, jeg ville være i live som 30-årig og har derfor aldrig set mening i at drømme om fremtiden.

Kamilla hjælper mig med at forstå kritikken, mine undervisere giver mig i de skriftlige afleveringer. Hun fortæller mig, at jeg har potentiale, men at jeg skal lære middelklassens sprog for at få gode karakterer og anerkendelse. Derfra begynder et hårdt arbejde. Jeg begynder at lave kvantespring i min uddannelse, og der bliver råd til varme i campingvognen, fordi vi er to til at betale. Så småt skaber jeg et hjem i campingvognen. Jeg bygger et køkken ude i et stort opbevaringstelt med alle de faciliteter, der er i et almindeligt hjem. Jeg sørger for, at hendes tøj har plads i klædeskabet, og det sæsonbestemt tøj, hun ikke har brug for, bliver opbevaret sikkert og tørt udenfor i nye, rene blå fodertønder, men det vigtigste er, at jeg bygger et atelier ud af en gammel campingvogn. Atelieret er ganske vist kun 10 m2. Jeg river alt inventar ud, så det er et tomt rum. Jeg lægger nyt gulv, maler væggene, men strøm og varme er der ikke mulighed for at lave. Vi finder en egnet lampe på batteri, og Kamilla har en god flyverdragt, som holder hende varm, når hun arbejder. Vi begynder at trives

De Hjemlose 02.indd 97 11.07.2022 18.48

med at bo i campingvognen og anser det nu som et tilvalg fremfor en nødvendighed. Vindens rusken, regnens haglen og solens stegende hede er en del af livet og de vilkår, vi har. Vi føler, at det at bo her giver os mere, end vi mangler. Det giver os frihed, tryghed og muligheden for at kunne gøre det, vi vil og finder meningsfuldt.

TV-udsendelserne bliver en kæmpe succes. Vi laver i alt tre sæsoner, og Danmark får øjnene op for Kamilla og mig. Vi bliver inviteret til at medvirke i flere radioprogrammer, og der er stor interesse for Kamillas kunst. Hun bliver professionel kunstner og nyder stor anerkendelse. Sådan er det nogle gange, at det tager 10 år at blive en succes på et øjeblik. Vi bliver genkendt på gaden, og folk spørger om selfies med os, selvom vi står til ikoniske koncerter. Kamilla tager mig med på hendes forretningsmøder med folk, der ejer deres eget privatflysfirma og har fløjet med alle store verdensstjerner.

En dag er vi oppe hos en advokat på en af de dyre adresser i København for at aflevere en tegning, advokaten har købt. Hun har nogle designstole, jeg engang har lavet i min tid som snedker; det fortæller jeg hende om. Advokaten ender med at spørge, om jeg kan lave et køkken for hende. På hjemturen siger Kamilla, at jeg kun skal gøre det, hvis jeg opretter et firma. Det er en drøm, jeg aldrig har turde at have.

Senere den uge ringer en kvinde til Kamilla. Hun har set os på tv og set Kamillas atelier i campingvognen. Kvinden har købt en ejendom i Rudkøbing. Det er et gammelt landmandshotel i en af byens travleste gader. Kvinden fortæller, at da hun så balsalen, tænkte hun straks på Kamilla og tilbyder, at vi kan leje den. Vi tager derhen og kigger på det, og balsalen er så smuk. Kvindens mand spørger, om jeg vil se det gamle tørrelager ovenpå. Det er det smukkeste rum, jeg nogensinde har set. Jeg får lov til at leje det til mit snedkeri.

Jeg opretter mit firma og laver køkkenet til advokaten. Min ordrebog begynder at blive fyldt med alt fra renovering af antikke møbler, snedkerkøkkener og specialbyggede møbler. Jeg arbejder på snedkeriet samtidig med, at jeg tager min HF. Takket være Kamillas tro på mig, lærer jeg at kommunikere i middelklassens sprog. Jeg går fra at være en dreng, der kun lige havde et gennemsnit, til at komme på erhvervsskole, til at have et gennemsnit til at blive læge, hvis jeg vil. Jeg vil have en fremtid med Kamilla og arbejde med det håndværk, jeg brænder for. Og Basse? Han er blevet kunstnerhund og er med sin mor på atelieret hver dag.

Alt det havde ingen troet.

Når jeg tænker tilbage på min egen historie, kan jeg se, at det for nogle er svært at forstå, hvorfor jeg ikke bare "pløkker min hund og kommer videre," som jeg ved flere lejligheder blev opfordret til. Jeg kan godt se, at jeg har været stædig ved at beholde Basse og har givet ham mad fremfor mig selv. Nogle gange er det nemmere at tage sig af andre end at

De Hjemlose 02.indd 98 11.07.2022 18.48

tage sig af sig selv, men jeg synes, at det er forsimplet at anskue det sådan. Jeg tror, at Basse er årsagen til, at jeg ikke gik til grunde, da jeg blev smidt ud af systemet. Jeg tror, at det ville have været sværere for mig at starte på HF og se et lys i fremtiden, hvis ikke jeg havde ansvar for andre end mig selv. Jeg har altid kunne finde trøst og forståelse hos Basse. Sidenhen har jeg også fundet den trøst og forståelse hos Kamilla. Omstændighederne har været med os; nu lever vi af det, vi drømmer om og finder en mening i, også selvom det kræver vilje, mod og ukuelighed. Ved at reflektere over min historie har jeg indset, at for at få et andet liv, må man flytte sig fra det nuværende.

Skrivemakker: Kamilla Herskind

De Hjemlose 02.indd 99 11.07.2022 18.48

Silke-Sif Petersen

Syv måneder tog det

Pludselig befandt jeg mig ude foran en lejlighedsdør. Navnet på døren stemte overens med navnet på jamaicaneren, der havde præsenteret sig for mig få dage forinden ude foran det lokale pizzeria. Med en meget forsigtig hånd ringede jeg på lejlighedstelefonen. Blodet piblede ud ad læben, og det, som plejede at være VORES hunde, stod nu trofast på hver sin side af MIG, fastbundet med en nylonstrømpe som snor, ved siden af en overfyldt Nettopose. Jeg havde taget dem med mig. Han kunne tage alt andet, men ikke dem. Jeg bankede stille på døren, da den gæstfrie jamaicaner åbnede op, gned sine øjne og lukkede mig ind i sin lejlighed. Han sagde ikke meget, men det var heller ikke nødvendigt. Klokken havde passeret midnat, og sporene på min krop var ikke til at tage fejl af. Det samme var fortvivlelsen i mine øjne ej heller. Jeg var udmattet og forstod ikke, hvordan jeg var endt her.

Jeg huskede svagt den livsglade og ambitiøse pige, som i en alder af 15 år anskaffede sig en lejlighed i hjertet af Aalborg – klar til at indtage verden. Familien selv boede i en lille udkantsby på Djursland, men livet i en større by trak i mig. Tanken om den hjemlige duft af aftensmad på komfuret og den rungende lyd af vaskemaskinens konstante larm gav et lille smil på læben. Men gården, som plejede at være fyldt til randen med børn og liv, virkede pludselig fjern. Ensomhedens klang gav genlyd rummets fire hjørner. Jeg havde en følelse af, at det næsten var muligt at gribe ud efter

De Hjemlose 02.indd 101 11.07.2022 18.48

den. Øjnene, som plejede at smile, var dækket af sorte rander og et fraværende slør af hash. Jeg havde mistet grebet og mærkede for første gang ensomheden i fuldt flor.

Den aften, før jamaicaneren lukkede mig ind, kulminerede det hele. Jeg måtte væk. Desperat og lammet tog jeg ikke kampen op med ham. Alt jeg hørte var smadrede glas inde i lejligheden og min kærestes trusler og højlydte råb. Straks fór han ud ad døren og efterlod med mig med ordene: "Det skal nok blive træls for dig, tro mig!", idet han strøg ud med min hvide mappe under armen. Mappen, hvori alle mine identifikationspapirer lå, ALLE. Naiv og træt råbte jeg: "Ta' du dem bare, det er jo Danmark det her". Jeg ville ønske, at jeg havde slugt mine ord. Jeg havde lagt alt min tillid i en mand, som jeg – i mit naive barnehjerte – troede var den eneste ene. Jeg elskede ham, men jeg vidste, at jeg måtte finde en anden måde at leve mit liv på. Da jeg vågnede op, lå regningerne tilbage i postkassen med MIT navn på konvolutten. Vores gamle lejlighed, som jeg godtroende havde skrevet under på, skulle nu betales, men han var ingen steder at se. 40.000 kr. i indskudslån og 8.000 i el skulle tilbagebetales. Jeg var lige fyldt 18.

Jeg blev hos jamaicaneren og hans lillebror i et par uger og fortalte hverken venner eller familie om situationen. Døren til barndomshjemmet stod altid åben, det vidste jeg. Men jeg vidste også, at denne kamp var min kamp. Ikke min families, men min. Selvstændighedens ild havde brændt sig fast, og jeg skulle hæfte for opkrævningerne. Rykkerne på ubetalte regninger væltede ind ad brevsprækken, men hos jamaicaneren havde jeg et helle. Der var en helt anden form for ro. Ingen regninger, hus eller ansvar. I hvert fald for en stund.

Men i livet er der ingen nem vej udenom. Kreditorerne ville formentlig ikke give op på at få deres penge retur. Jeg kunne ikke undslippe mig den virkelighed, som langsomt indhentede mig. De ubetalte regninger skulle tilbagebetales, mine manglende identifikationspapirer skulle genskabes, og jeg skulle genvinde kontrollen over mit liv og mig. Jeg ringede kort tid efter til politiet for at høre, hvordan jeg skulle forholde mig til min daværende kærestes lille forsvindingsnummer med mine papirer. Svaret dertil lød pragmatisk og kortfattet: "Vi kan anmelde det som en tyverisag, men vi vil foreslå, at du i stedet for får lavet nogle nye papirer, da han formentlig ikke er i besiddelse af dem længere". Det lød på mange måder ligetil; vi befinder os jo trods alt i Danmark, tænkte jeg igen. Politiet blev desuden nødt til at lukke mine konti af hensyn til sikkerhed, som led i en standardprocedure, sagde de. De

De Hjemlose 02.indd 102 11.07.2022 18.48

identifikationspapirer, som jeg netop havde meldt stjålet, skulle nu bruges til at genåbne mine konti. Det lød knap så lige til.

Intetanende og fortrøstningsfuld susede jeg ned til borgerservice, manøvrede mig vej gennem to svingdøre, trak et nummer, ventede i køen, ventede… og ventede lidt længere. I min iver efter at få udleveret et NemID, genåbne mine konti og få adgang til min data, fortalte jeg minutiøst historien fra begyndelsen. Damen på den anden side af skranken virkede tom i blikket. Øjenæblerne gav genskin i den glasplade, som adskilte os. Jeg fortsatte med at forklare, hvordan min daværende kæreste havde taget alle mine identifikationspapirer, og spurgte, om hun havde mulighed for at hjælpe mig med at få lavet nogle nye. Jeg så ind i hendes beherskede blik med mine bedende øjne. Hun fortrak ikke en mine, men svarede blot retorisk på mit spørgsmål: "Må jeg se noget ID?"

Jeg kiggede forvirret op. Jeg havde lige forklaret hende, at jeg har fået stjålet mit ID. Jeg gentog min problemstilling og sagde lavmælt: "Du må forstå, at jeg ikke har noget ID. Min ekskæreste tog det med sig, da vi gik fra hinanden". Hun smilte mekanisk og sendte mig videre til næste kommunale dør. I næste rum blev jeg sendt videre til banken, som sendte mig videre til kirkekontoret. På døren til kirkekontoret stod der, at de havde lukket på ubestemt tid på grund af Covid-19 situationen.

Der stod jeg tilbage med afslag fra kommunen, et afslag fra politiet, et afslag fra banken, et lukket kirkekontor og en gæld, som JEG hæftede for ene og alene. Jeg så ingen anden mulighed end at opsige alle faste udgifter, ALLE. Desto hurtigere jeg kunne betale gælden af, desto hurtigere kunne jeg genvinde kontrollen. Planen var fire måneder. Fire måneder til at tilbagebetale hele gælden og genvinde kontrollen over mit navn og mit liv.

Efter et par uger blev det for trangt hos jamaicaneren. Han introducerede mig for et internationalt kollektiv, som lå på den anden side af Limfjordsbroen. Nærmere Lindholm Brygge. Disse mennesker husede allerede flere uden en folkeregisteradresse. De var usandsynlig gæstfrie for alle, som havde interesse i at deltage i fællesskabet. 8-10 mennesker boede på 40 kvadratmeter, uden faste sovepladser, men efter først til mølle-princippet. Det var liv og glade dage. Devisen 'én dag ad gangen' blev på én og samme gang mit mantra. De andre unge i kollektivet syntes at leve efter samme devise. De lod mig flytte ind. Ind i en struktur, som var blevet etableret, så alle kunne bidrage til fællesskabet. 1. Generation, hvori jeg indgik, havde til opgave at passe vores skole. 2. Generation stod for huslige opgaver. 3. Generation skulle betale regningerne

De Hjemlose 02.indd 103 11.07.2022 18.48

og få tingene til at køre. Opdelingen virkede på papiret og til dels i virkeligheden. Egentlig virkede hierarkiet bedst, når en joint skulle gå på omgang. Men hjertevarmen var aldrig til at tage fejl af. Store som små og unge som gamle var altid velkomne. João, som udgjorde den anden halvdel af 1. generationsklassificeringen, spurgte mig, om vi ikke skulle starte på International Baccalaureate, som er en 2-årig international gymnasial uddannelse. Jeg havde en smule vanskeligheder ved engelsk på daværende tidspunkt, men João forsikrede mig om at hjælpe med lektierne, hvis jeg startede med ham. Jeg tog chancen og startede på IB i foråret 2020. João gav mig desuden lov til at bruge sin konto, så jeg løbende kunne betale min gæld af.

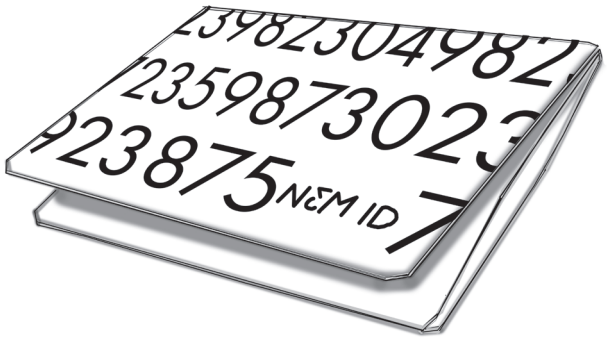
Efter skole lagde jeg ofte vejen forbi borgerservice og forsøgte gang på gang at få udleveret et NemID. De sendte mig gang på gang videre til næste dør, som sendte mig hjem med beskeden om, at jeg manglede et ID-kort. Hver anden uge lagde jeg vejen forbi, og hver anden uge fik jeg samme besked: "Du kan kun få udleveret et NemID, hvis du kan fremvise identifikationspapirer på, at disse konti tilhører dig". Kirkekontoret havde fortsat lukket på grund af pandemien, så heller ikke de kunne hjælpe. Ruten blev hurtig genkendelig. Jeg gik fra den ene store kommunale bygning til den anden, forbi en lukket dør på kirkekontoret, videre til banken og hjem igen. Tomhændet. Alt imens forsøgte jeg at jonglere mellem gymnasie, kollektivet og forskellige jobs, så jeg kunne betale VORES gæld af, som stod i mit navn, og derfor på papiret blev kategoriseret som MIN.

Efter et par måneder tog jeg valget om at flytte ud af kollektivet. Hjertet var fyldt op af varme og glæde, men min krop havde brug for en kende mere struktur. Faste måltider og mere eller mindre faste sengetider. Uden fast bopæl sov jeg på sofaer hos venner og bekendte og hjalp til med huslige pligter i gengæld. Gælden blev langsomt tilbagebetalt med pengene fra jobbet hos det lokale pizzeria og lange aftener på værtshuset Buffalo. Jeg forsøgte at passe skolen efter bedste evne og gav en hånd med, hvor der var brug for det. Om aftenen hoppede jeg fra sofa til sofa og til trods for, at jeg var afhængig af andres gæstfrihed, så følte jeg mere fri end nogensinde før – ingen regninger, forpligtelser eller faste fire vægge. Bare et ansvar for mig, to små hunde, én lille taske og et nærliggende depotrum, hvor jeg havde flyttet alle mine ting hen. I folkemunde lyder betegnelsen "hjemløs" ikke ligefrem som noget, der klinger på det frie valg og selvstændighed, men ikke desto mindre var det sådan, jeg følte det. Jeg følte mig mere fri end nogensinde før. Jeg tog et

De Hjemlose 02.indd 104 11.07.2022 18.48

valg, som skulle gavne mig på sigt: at løsrive mig fra den situation, som jeg var havnet i. Jeg havde skrevet under på nogle papirer, som gældsatte mig, givetvist fordi jeg var naiv, men ikke desto mindre var det en kamp, som jeg måtte tage op.

Dagene gik, og det samme gjorde jeg – hen til kommunen, videre til næste kommunale dør, videre til banken og hjem igen. Uden et NemID, men med et retorisk svar om, at de ikke kunne hjælpe mig, medmindre jeg havde mine identifikationspapirer. Sætningen satte sig fast, og jeg kunne hverken gøre til eller fra. Jeg forsøgte at fremlægge min sag igen og igen og igen, men intet nyttede det. Damen på den anden side af skranken, med den sorte skjortebluse og det dybe suk, var tydeligvis lige så træt af mine utallige forsøg på at tale min sag, som jeg var af hendes indøvede svar. Jeg kunne se bolden, men jeg kunne ikke nå den. Jeg kunne heller ikke få nogen til at række bolden til mig. De måtte ikke, sagde de. Det stod i deres arbejdsbeskrivelse, sagde de. Jeg skulle desuden have en folkeregisteradresse, inden vi kunne komme videre, sagde de. Jeg sagde, at det krævede et NemID. Og det kan du ikke få uden ID, sagde de. Og så stod vi der…

En eftermiddag tikkede en mail ind. Jeg skulle genansøge om min SU. Den sang, som kommunen gang på gang havde sunget for mig, var efterhånden blevet min sang. Jeg ville ønske, at min sang havde en smule mere genklang, men den lød mere og mere hul. SU var betinget af et NemID. Et NemID, som jeg hverken havde eller kunne få udleveret. Til trods for, at jeg havde lært samtlige smutveje til kommunens lokaler, forsøgt talvise gange at få adgang til mine konti, min e-boks og mine papirer, boet på må og få i syv måneder. Min krop og mit sind var udmattet. Jeg var udmattet.

De Hjemlose 02.indd 105 11.07.2022 18.48

Luften var krystalklar på min vanlige tur hen til borgerservice. Mit spejlbillede var sløret i butiksvinduerne. Selvom jeg blinkede mine øjne våde, blev billedet ikke skarpere. Jeg følte mig omtumlet og manglede et sted at gribe fat. Én at gribe fat i. Det føltes som frit fald. Jeg havde længe forsøgt at klynge mig til idéen om, at der måtte være hjælp at hente. Jeg skulle have et NemID. Det kunne ikke vente længere. Jeg kunne ikke vente længere. Mine ben føltes tunge som bly, og jeg ænsede knap nok de forbipasserende. Jeg forsøgte at holde blikket stift rettet mod fortovet, selvom det flakkede i vilden sky. Det var koldt. Juleudsmykningen lyste gaderne op, men alt, jeg så, var genskær. Genskær fra de kulørte lamper, som forbandt gaderne. Vejen derhen føltes uendelig lang. Jeg satte langsomt én fod foran den anden og tog et skridt ad gangen. Da jeg nåede borgerservice og slog blikket op, sad damen bag skranken med det opgivende blik foran mig. Hun havde udskiftet den sorte skjortebluse med en mørkeblå og sad med sin faste grimasse. Hun spurgte mig retorisk: "Hvad kan jeg hjælpe dig med?" Jeg blev slået tilbage. Jeg havde gennem de seneste syv måneder været forbi borgerservice hver anden uge. Hver gang skulle jeg forklare min situation forfra. Hver gang sad jeg indædt tilbage med et ønske om, at jeg havde slugt de ord, som jeg havde sendt min daværende kæreste afsted med. Danmark var ikke det Danmark, som jeg troede, at jeg kendte så godt. I Danmark er jeg født. Der har jeg hjemme. Der har jeg rod, og derfra min verden går, troede jeg. Alt det var blevet taget fra mig. Jeg var intet på papiret, fordi jeg ikke havde noget papir. De behandlede min sag forfra igen og igen. Denne gang nåede vi lige akkurat til spørgsmålet om identifikationspapirer, inden hun sammenbidt fortalte mig, hvordan hun ikke havde mulighed for at hjælpe med at gendanne mit ID uden at se mit ID. Jeg forsøgte mig igen, men det føltes som om, at vi ikke talte samme sprog. Hun talte i paragraffer, jeg i erfaringer.

Jeg kunne ikke holde frustrationen tilbage. Vreden spredte sig i kroppen. Jeg forlod bygningen og fortsatte min vej i retning mod banken. Jeg nåede kun lige ind gennem svingdøren i hovedindgangen, før en tåre lod sig trille ned ad kinden på mig. Jeg forsøgte at tage en dyb indånding, men frustrationerne boblede i mig. Jeg forsøgte at fremstamme et råb om hjælp, men jeg kunne ikke holde tårerne inde. Hele banken frøs med ét. Jeg var blevet til et nervevrag, der stod midt i banken. Jeg kunne ikke rumme mere, og ænsede knap nok de mennesker, som omringede mig. Jagten på et NemID hang over mig som en forbandelse, som jeg ikke kunne bryde. Tårerne var blevet til gråd, idet en medarbejder i banken

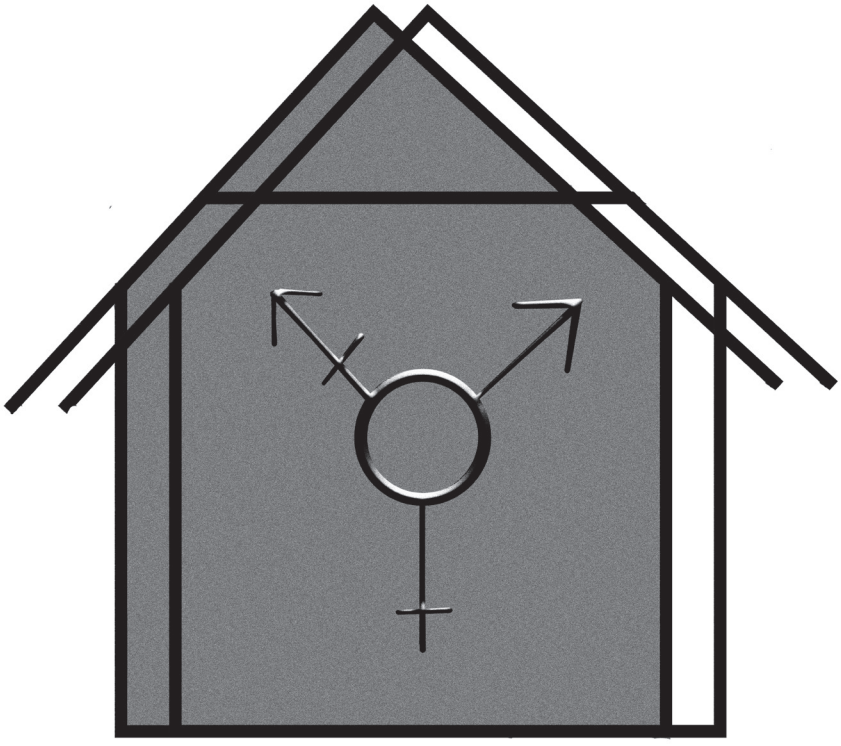
De Hjemlose 02.indd 106 11.07.2022 18.48

udbrød pludselig, "Silke, dig kan jeg godt huske". Med en behersket stemmeføring forsøgte hun at tale mig til ro. Hun satte sig roligt og spurgte ind til mine oplevelser. Hun ville sågar følge med mig ned på borgerservice og identificere mig, således damen bag skranken ville underskrive min SU-anmodning og udlevere et NemID. En håndsrækning. Jeg fortalte om mine oplevelser og oplevede, at hun blev harm på mine vegne. Paragrafferne var blevet altoverskyggende, og jeg var fanget lige midt i dem.
Vi var nået hen til de to svingdøre. Bankdamen vadede direkte hen til skranken og holdte et bestemt og målrettet blik igennem glaspladen. Hun fremlagde sine argumenter. Jeg blev lille, meget lille. Damen bag skranken gjorde det samme, og efter en lettere ophævet diskussion lykkedes det at få damen bag skranken til at underskrive SU-anmodningen for mig. Bankdamen kunne åbenbart både tale i paragraffer og i erfaringer.

Den 21. dec. 2020 oprettede banken et nyt NemID til mig. Syv måneder tog det, syv måneder at tilbagebetale hele gælden, stå med plus på kontoen og skrive under på en ny lejlighed. Og mit nye pas, ja, det ved kun jeg, hvor er henne.

Skrivemakker: Kirstine Pahuus Lassen

De Hjemlose 02.indd 107 11.07.2022 18.48

Adam

Jeg mangler bare et sted at sove

Hjemløs. Alene ordet giver associationer med det samme. Når jeg fortæller dig, at jeg har været hjemløs, kan du nemt have den forforståelse, at jeg er en midaldrende mand, der sidder på strøget og tigger om penge. Iført en gammel, slidt jakke, har nok et misbrug af en grad, en hund på siden, der skal have mad, som man også kan aflæse ud fra det falmede papskilt. Jeg behøver nok ikke beskrive meget mere, før du kan se billedet for dig. Som det er med alle grupper af mennesker, så er en hjemløs ikke kun én type eller én slags. Der er over 6000 hjemløse i Danmark, og blandt dem findes der også dem, der ikke passer ind i den førnævnte beskrivelse. Der er nogle udstikkere, og én af dem er mig.

Bare SUrt

I sommeren 2020 blev jeg hjemløs. Jeg havde boet hos min mor hele mit liv, men jeg havde altid haft et presset forhold til hende. Hendes problemer kom altid først, kæresten blev prioriteret højere end mig, og mine søskende og jeg blev ligefrem ignoreret. Jeg var lige fyldt 18, da hun smed mig ud hjemmefra. Det var ikke en overraskelse for mig, at hun ville smide mig ud; jeg havde faktisk regnet med det. Jeg blev smidt ud, fordi jeg kom ud som transkønnet.

Min mor har altid sagt, at vi nødigt skal skille os for meget ud fra mængden. Så da jeg kom ud som transkønnet, ødelagde det nok hendes "ønske" for familien. Vi har jo aldrig været "familien

De Hjemlose 02.indd 109 11.07.2022 18.48

Danmark", men måske hun mente, at vi faktisk var det. Så at jeg kom ud som transkønnet, smadrede måske hendes forestilling om, at vi netop var familien Danmark. Det passede måske ikke ind i det billede, at jeg var en mand, klædte mig som en mand, begyndte at bruge han/ham pronomener. Jeg var nu hendes søn og ikke længere hendes datter.

Jeg ventede med at komme ud til et par dage inden min 18-års. Jeg havde timet det på forhånd, fordi jeg havde regnet med, at jeg nok ville blive smidt ud. Jeg ventede til, at jeg var fyldt 18, da jeg håbede, at jeg med en SU ville have råd til at flytte ind i noget andet. Problemet var bare, at jeg har fødselsdag på et dumt tidspunkt i forhold til SU, som man får pr. kvartal. Så jeg måtte vente tre måneder på at få min SU.

Pardon

Hvad gjorde jeg så? Det typiske svar ville nok være, at jeg tog hjem til min far. Han sad bare i fængsel, hvilket umuliggjorde det. Så jeg var mildest talt på røven, undskyld mit fransk. Det var faktisk en forholdsvis fredelig situation, da jeg kom ud. Jeg kom ud til min mor, og det var egentlig ret afslappet. Der var ingen, der græd, bare en masse spørgsmål, de fleste fra min lillesøster. Det var nogle helt

De Hjemlose 02.indd 110 11.07.2022 18.48

almindelige og forventelige spørgsmål, såsom hvad de skulle kalde mig, hvem jeg var kommet ud til, hvor længe jeg havde vidst det og så videre.

Der kom nogle underlige kommentarer og spørgsmål fra min mor i de efterfølgende dage. Hun brugte også mit tidligere navn, når hun snakkede til mig. Utroligt nok var den eneste gang, hun kaldte mig for Adam, da hun et par dage senere sagde: "Adam, jeg tror, at du bliver nødt til at flytte ud. Jeg har det ikke så godt med din situation." Historien her handler som sagt ikke om, hvordan jeg håndterede min situation. Historien her handler om min hjemløshed. Min historie er måske ikke, hvad man lige ville regne med, når jeg fortæller, at jeg var hjemløs. Det er lige præcis derfor, at jeg godt vil fortælle min historie.

Life As Hjemløs

Som nævnt tidligere blev jeg smidt ud i sommeren 2020, samme år jeg startede i 1.g på gymnasiet. Jeg var blevet hjemløs kort inden skolestart, så det var en kaotisk start på mit Life As Hjemløs. Det var vigtigt for mig, uanset min situation, ikke at få fravær - i hvert fald ikke for meget. Jeg prøvede en periode at være hos min ven, men efter jeg havde fået to dages fravær, mente jeg ikke længere, at det var en god ide. Jeg prøvede, så vidt jeg kunne at overnatte hos venner eller hos min kæreste, det var bare ikke altid lige nemt at forklare hvorfor. De fleste af mine venner vidste godt, at jeg var kommet ud til min mor. Så når de undrede sig, sagde jeg bare til dem, at jeg lige ville give min mor tid til at vænne sig til tanken. Andre gange fortalte jeg, at min mor bare ikke havde det så godt for tiden. Jeg så heller ikke mig selv som hjemløs i starten. De første tre måneder var jeg jo bare én, der manglede et sted at sove.

Memory foam eller træbænk?

Du har nok allerede lagt to og to sammen og konkluderet, at min hverdag ikke var som for en almindelig 18-årig studerende. Hvor de fleste af mine medstuderende højst sandsynligt vågnede hver morgen i deres senge og under deres varme dyne, til lyden af deres iPhone alarm, der efterhånden kan trigge alle indenfor en afstand på hundrede meter, så min morgen en del anderledes ud. Min bløde seng var bænkene på stationen, og min alarm var lyden af de tidlige morgentog, der tøffende kom ind på perronen. Gulvvarmen på badeværelset var i mit tilfælde erstattet med de kolde klinker på DSB-toilettet. Der var ikke et varmt brusebad, der stod klar til mig, når jeg rullede ud af sengen, så jeg kunne være frisk.

De Hjemlose 02.indd 111 11.07.2022 18.48

Der var ikke smidt rundstykker i ovnen til mig, så jeg kunne mætte morgensulten.

Det første, jeg gjorde, når jeg vågnede, var at finde det nærmeste toilet. Et DSB-toilet var ofte, hvad det kunne blive til, ellers stod den også på toilettet hos det køkken til hjemløse, der var; det lå nemlig på vej i skole. Jeg fandt hurtigt ud af, at hvis jeg mødte tidligt nok på skolen, altså lige når sekretærerne var mødt, kunne jeg bruge omklædningsrummene til at tage et bad. Så det var ofte det, jeg gjorde.

Strøm-stjæleren

Min skoledag var ikke meget anderledes end alle andres; den varede fra 8.00 til 15.10. Jeg købte ofte mad i kantinen på skolen, de dage jeg ikke lige havde haft tid til at "få smurt en madpakke" (købe bake off i Netto). Når jeg så havde fået fri hen på eftermiddagen, ville jeg nogle gange blive siddende, så længe jeg kunne på skolen. Det vil altså sige, indtil de slog alarmen til. Der var gratis wifi og strøm, så mere skulle jeg ikke bruge. De fleste dage ville jeg faktisk tage på biblioteket, når jeg havde fået fri. De havde nemlig også wifi og strøm, som jeg kunne snuppe af. Hvis jeg ikke havde fået så meget søvn, var det bagerste hjørne af biblioteket også et udmærket sted at få sig en lur. Jeg brugte næsten alle dagene, hele dagen, på biblioteket.

Aftenerne

Når det var tid til at få mig noget aftensmad, havde jeg forskellige muligheder, som jeg benyttede mig af. En af mulighederne var Folkekøkkenet, hvor jeg selv havde været frivillig før. Så det var en spøjs situation, at jeg pludselig stod som én af dem, der havde brug for hjælp, når jeg selv havde været med til at hjælpe andre i samme situation før. De muligheder, jeg havde for aftensmad, udover Folkekøkkenet, hvor det var gratis, var et pizza slice til 25 kroner, eller den gode gamle bake off. Corona gjorde det også besværligt at finde noget mad. De spisesteder, jeg ville have haft mulighed for at bruge, lukkede hele tiden ned og åbnede op igen. Så det var der ingen stabilitet i. Efter det havde lykkedes mig at få noget mad, måtte jeg finde min seng for natten. Som nævnt før var det bænkene på stationen.

Jeg var så "heldig", at jeg var hjemløs om sommeren.

I den forstand, at jeg ikke skulle sove udenfor i minusgrader. Det var dog ikke, fordi jeg havde de varmeste nætter; jeg befandt mig jo stadig i Danmark. Det betød selvfølgelig sommerregn og

De Hjemlose 02.indd 112 11.07.2022 18.48

sommerstorm. De dage, hvor det var slemt, overvejede jeg af og til at bryde ind i et skur for at komme i læ. Det gjorde jeg ikke, men det var fristende. De værste tider ville jeg lægge mig ind i en busk; der var nemlig forholdsvis læ. Så kunne jeg sove der for natten, de gange jeg gjorde det.

Rygsækken

Weekenderne var ikke lige så "sjove", som hverdagene var. Jeg havde ikke lyst til at være inde i byen om aftenen og om natten i weekenderne. Man kunne nemt støde på fulde mennesker, der havde tendens til at være gustne. Jeg frygtede, at de kunne finde på at stjæle min taske med alt mit grej. Så jeg ville gøre det, at jeg ville gå rundt i de stille villakvarterer indtil omkring kl. 2 om natten. Så kunne jeg i fred bevæge mig ind på stationen for at sove. Min rygsæk var mit transportable "hjem", altså det var der, jeg havde alt, jeg ejede. Jeg havde alt, hvad man kunne have brug for, for at leve et normalt liv, i den. Min tandbørste og tandpasta, tamponer, min dansk grammatikbog, den unødvendig tunge matematikbog, deodorant, hårbørste, computer, opladere og så videre.

Det var selvfølgelig begrænset, hvor meget jeg kunne have med i rygsækken. Jeg var så i den heldige situation, at min lillesøster, der stadig boede hjemme, gik i skole i nærheden af mig. Hun hjalp mig med at få nyt tøj og få vasket det tøj, der trængte til det. Der var altså udskiftning i det tøj, jeg havde med i tasken - så stillede folk heller ikke spørgsmål til, at jeg havde det samme tøj på hver dag. Mine søskende var generelt meget støttende i min situation; de tog ikke afstand til mig, hverken på grund af at jeg var kommet ud som transkønnet, eller at jeg var blevet hjemløs. Det var enormt rart at have et støttende bagland i en ellers tumult situation.

32 kvadratmeter

Som jeg nævnte helt i begyndelsen, kunne jeg få min SU tre måneder efter, at jeg var blevet hjemløs. Så da de tre måneder var gået, kunne jeg spare sammen til at flytte ind i en lejlighed. Det betød, at jeg rykkede ind i en lille 32 kvadratmeter studielejlighed, efter fire måneder uden fast tag over hovedet. 111 dage uden et hjem, godt og vel 888 timer på en DSB-bænk, plus/minus timerne i en busk. DSB-toilettet blev skiftet ud med mit eget badeværelse, bake off blev skiftet ud med mit eget køkken med to blus, stationsbænkene blev erstattet med min helt egen seng.

Jeg skulle ikke længere bekymre mig over, hvor jeg skulle sove. Jeg skulle ikke længere undre mig over, hvornår der mon var frit for

De Hjemlose 02.indd 113 11.07.2022 18.48

klamme, fulde mennesker i midtbyen. Jeg kunne endelig bruge af min egen strøm og internet, i stedet for at nasse fra diverse offentlige steder. Jeg kunne sove uden at bekymre mig om, hvis der kom en stations-vagt, der ville smide mig væk. Jeg var fri fra alt det, som det "hjemløse liv" bragte med sig. Ja ja, det var kun 32 kvadratmeter, bevares, men det var mine kvadratmeter. Alle 32 af dem.

To år senere

Så hvor er jeg nu, knap to år senere, spørger du måske. Jeg nævnte, at min familie havde været støttende i det, men de fortjener altså et større shout-out, for det er dels takket været dem, at jeg stadig er et velfungerende menneske. Det er desværre ikke alle, der er i samme situation, som jeg var dengang, der kan komme solidt ud på den anden side. Det er heller ikke alle, der kan formå ikke at miste sig selv, når tingene spidser så meget til, som det gjorde for mig. Derfor er jeg også dybt taknemmelig for, at min familie har været så støttende for mig. Det betyder, at jeg i dag bor i et godt kollektiv, studerer og kan have så meget indsigt og ro i mig selv og min historie, at jeg kan fortælle den her, helt sårbart.

Pointen, med at jeg ville fortælle min historie, var at bidrage til en nuancering af ordet "hjemløs". Så det første du tænker på, når du hører ordet hjemløs, ikke er en gammel, udmagret, tiggende mand med en lige så udmagret hund på siden. Det er svært at fortælle andre, at man er hjemløs, når ens situation er så langt fra den beskrivelse. Jeg overbeviste endda mig selv om, at jeg ikke var hjemløs, men bare manglede et sted at sove. Jeg identificerede slet ikke mig selv med den gamle mand med hunden, for det var jo ikke min situation. Derfor er min pointe ved at fortælle min historie at nuancere din virkelighedsopfattelse af hjemløse.

Der er flere, der bliver smidt ud eller bliver hjemløse på anden vis, fordi de kommer ud som LGBTQ+, og de skal ikke koges ned til beskrivelsen af den gamle mand på strøget. Man skal ikke defineres, som noget man ikke er, for hvem skal egentlig være dommer over det? En hjemløs kan være alle dem, du møder på gaden, i skole, på arbejdet. Du ved det måske ikke, de render hverken rundt med en tom hundeskål eller et papskilt under armen. Men de er en del af statistikken. En del af Danmarks over 6000 hjemløse og kan derfor være hjemløse på 6000 forskellige måder, ligesom jeg var hjemløs på min måde.

Skrivemakker: Celine Mathilde Vendel Hansen

De Hjemlose 02.indd 114 11.07.2022 18.48

De Hjemlose 02.indd 115 11.07.2022 18.48

Gry Moberg

Det var som at have to liv

Da jeg var omkring 18 år, boede jeg i en lejlighed i Kokkedal og gik på handelsskolen. Det var på mange måder et liv ligesom de fleste andres på min alder. Jeg skulle tage min ungdomsuddannelse, og så skulle jeg finde ud af, hvad jeg ville bagefter. Men jeg blev ramt af angst, og det gjorde, at jeg ikke kunne blive på min uddannelse, jeg kunne ikke passe et job, og al min energi skulle bruges på at få det bedre og blive fri for angsten. Jeg fik det så dårligt, at jeg til sidst blev nødt til at droppe ud, og jeg kom på kontanthjælp, mens jeg var i behandling.

Jeg ved stadig ikke hvorfor, men på et tidspunkt holdt kommunen op med at udbetale min kontanthjælp. De sagde dengang, at jeg ikke opholdt mig i kommunen. Men det var jo der, jeg boede. Det var der, min adresse var. Fra den ene dag til den anden mistede jeg min indkomst uden nogen begrundelse, og jeg gik hverken på uddannelse eller kunne varetage et job. Selvom jeg kontaktede dem og bad om hjælp, holdt de dengang fast i deres beslutning. De mente, jeg skulle søge i Københavns Kommune.

Jeg blev en kastebold imellem kommunerne. Mens jeg ikke kunne få hjælp i Fredensborg, sagde de også nej til at hjælpe mig i København, når min adresse var i Fredensborg Kommune. For reglerne er, at min bopælskommune skulle hjælpe mig. Der gik fire måneder, hvor jeg kæmpede med dem. Fire måneder, hvor jeg ikke kunne betale min husleje. Selvom Fredensborg Kommune til sidst

De Hjemlose 02.indd 117 11.07.2022 18.48

indrømmede, at de havde lavet en fejl, var det for sent. Jeg mistede min lejlighed, fordi jeg var bagud med huslejen, og jeg flyttede selv ud. Ellers var jeg bare blevet smidt ud.

Jeg havde ikke et bagland ligesom andre folk; jeg kunne ikke tage hjem til familie og var derfor afhængig af mine veninders hjem. De betalte alting for mig dengang. Tøj, mad, husly. De holdt hånden under mig. Efter at jeg mistede min lejlighed, flyttede jeg ind hos mine venner. Over årene har jeg boet hos mange forskellige venner og på mange forskellige måder. På sofaen i mine venners stue. På et værelse hos min veninde og hendes far. Sammen med en kæreste. Jeg har delt seng med mine venner i perioder, fordi de ikke har haft andet at tilbyde mig. I de år tænkte jeg egentlig ikke på mig selv som hjemløs. Det var sådan mit liv var, og jeg håbede på, at min situation ville løse sig, men det var først meget sent, at det gik op for mig, at jeg reelt var hjemløs i flere år af mit liv.

Når man ikke har sit eget sted at bo og bliver nødt til at bo hos sine venner, tager ens relationer rigtig meget energi fra én. Det er svært at finde ud af, hvordan man er en god ven, hvordan man er en god kæreste, uden at skille det fra ens eget behov for at holde sig gode venner med dem, der tilbyder husly. Hvad hvis jeg trådte nogen over tæerne? Det kan vi alle sammen komme til; at gøre hinanden sure eller kede af det ved en fejl, men når konsekvensen er, at man ikke har et sted at sove, bliver man meget påpasselig. Jeg sørgede altid for at rydde op efter mig selv for at undgå ballade. Men hvis dem, jeg boede hos, ikke ryddede op, sagde jeg ikke noget. Jeg bad heller ikke om, at de skulle tage opvasken, for jeg følte allerede, at jeg havde bedt dem om en kæmpe ting ved at lade mig bo der. Det var jo deres hjem, og jeg var hele tiden bange for, at en konflikt ville betyde, at de ikke ville have mig boende længere.

Der er rigtig meget på spil, når ens boligsituation er afhængig af ens venskaber. Jeg tror, at alle har prøvet at komme op at skændes med deres venner, men det er noget helt andet, når man sover på sofaen hos dem. I en periode boede jeg hos min veninde Amalie. Vi var meget tætte, hun var nok min allerbedste veninde dengang. Hendes sofa var lille, så jeg sov i den samme seng som hende. Det var jo bare sådan, det var; jeg havde ikke andre muligheder. Faktisk gjorde det mig ikke noget at dele seng med hende, fordi vi var så tætte. Vi havde køkken og spisebord i det ene rum, og så sov vi og havde stue i det andet rum. Selvom det var småt, havde vi det rigtig rart. Men på et tidspunkt blev vi uvenner, og hun valgte at smide mig ud. Fra den ene dag til den anden stod jeg ikke bare uden tag over hovedet, men jeg havde også mistet en af mine bedste

De Hjemlose 02.indd 118 11.07.2022 18.48

veninder. Det var uden tvivl noget af det hårdeste, jeg har oplevet i mit liv.

Da hun smed mig ud, begyndte jeg for alvor at mærke, hvor presset jeg var over ikke at have et fast sted at bo. Jeg blev grebet af panik. Det var den største stress at vide, at jeg hele tiden risikerede at stå et sted, med mit tøj i en rygsæk, nødsaget til at ringe folk op i min telefonbog og spørge, om jeg måtte bo hos dem. Jeg følte virkelig, at jeg skulle til at presse mig på hos andre for at have et sted at overnatte. Det gjorde det også svært at behandle min angst, at jeg hele tiden befandt mig i en så usikker boligsituation.

På et tidspunkt fik jeg en kæreste, Sara, og mens vi var sammen, boede jeg skiftevis hos hende på Amager og hos min veninde Marie i Hvidovre. Hos Marie var der ofte gang i den, der var fest og mange mennesker, så hvor jeg overnattede henne var lidt et spørgsmål om, hvad jeg havde brug for på den givne dag. Havde jeg brug for kærlighed og omsorg, så var jeg hos Sara. Havde jeg brug for fest og farver, så var jeg hos Marie. Det var som at have to liv. Et familieliv med min kæreste og et festliv med de problemer, der dukker op der.

Festerne gjorde, at det var svært at finde balance i mit liv. Jeg ville jo gerne være med, men jeg havde en følelse af, at jeg ikke kunne trække mig. Det samme gjaldt for Marie og mine venner; deres hverdag blev også meget vildere af, at jeg var der. Man kunne ikke gå i seng, for der var fest i stuen. Så ofte opgav jeg rent ud at gå i seng.

Festlivet begyndte at påvirke mit forhold til Sara. Lige så snart festen var sjov, glemte jeg Sara, og så blev hun vred på mig. Men det var ikke kun festerne, det handlede om; Sara og jeg var dårlige for hinanden, vi blev ofte uvenner, og så ville hun smide mig ud af og til. Så måtte jeg tage hjem til Marie. Bum, ned i festen. Og nogle gange, når jeg ikke kunne holde til festen,

De Hjemlose 02.indd 119 11.07.2022 18.48

måtte jeg trodse mig selv, for at jeg kunne være hos Sara, som at sige undskyld for ting, jeg egentlig ikke ville undskylde for. Jeg blev nødt til det, selvom det hang mig langt ud af halsen. Jeg havde både en ustabil boligsituation og et ustabilt parforhold. Alt i mit liv var utrygt.

Mine veninde Josefine sagde til mig, at jeg skulle ringe til et herberg, hun kendte, der hedder Nøjsomhedsvej. Jeg havde fået nok af det hele, nu skulle jeg have styr på mit liv. Jeg var træt af at være frem og tilbage mellem to adresser, og jeg vidste godt, at dagene med min kæreste var ved at rinde ud. Jeg følte, at jeg holdt vores parforhold kunstigt i live bare for at have et sted at sove og for at have nogen at læne mig op ad. Det var jo af de helt forkerte årsager. Da jeg kom hen på Nøjsomhedsvej, gik der heller ikke lang tid, før Sara og jeg gik fra hinanden. Jeg kunne være mig selv, jeg var ikke afhængig af nogen.

Fra jeg ringede til herberget, gik der en uge, måske 14 dage, før jeg flyttede ind. Det var første gang i flere år, at jeg følte en ro og lettelse. Her kunne jeg være, alene, og gøre ting i mit eget tempo. Jeg havde været sammen med andre mennesker 24 timer i døgnet i flere år! Når jeg vil hjem nu, så tager jeg hjem; jeg skal ikke ringe til min kæreste først. Jeg behøver ikke længere at have mit tøj i en taske hos en kammerat. Nu har jeg mit eget værelse, med mine egne billeder hængt op på væggen.

Når man har sit eget sted at bo, tager ens relationer ikke lige så meget energi fra én. Var det, fordi min kæreste var sur, at jeg var ked af det og undskyldte, eller undskyldte jeg, fordi jeg ikke havde nogen andre steder at tage hen, hvis jeg ikke sagde undskyld? Jeg var blevet så vant til at gøre det sidste, men nu kunne jeg mærke efter, finde mig selv og sige fra.

Det, jeg gerne vil frem til, er, at jeg dengang var tvunget til enten at være i den her lejlighed, hvor vi festede, eller hos min kæreste i et dårligt kærlighedsforhold. Alle har jo dårlige relationer, men når du er hjemløs, så er du tvunget til at være i dem 24 timer i døgnet, og det ødelægger meget for dig som menneske. Du kommer ikke frem i livet, men du ryger i stedet dybere og dybere ned. Nogle kommer aldrig videre. Jeg kunne have siddet der stadig den dag i dag. Heldigvis kom jeg ud af det, og heldigvis kom jeg ud af mit forhold, men hvad nu hvis?

Det var vigtigt, at der var nogle, der ville lytte til mig. Josefine, der sagde, jeg skulle ringe til herberget, sagde det, fordi hun var bekymret for mig. Hun kunne godt se, at jeg ikke gjorde noget ved mine problemer, og hun kunne godt se, at jeg havde det dårligt. Alle

De Hjemlose 02.indd 120 11.07.2022 18.48

omkring mig kunne se, at jeg havde det dårligt og ændrede mig. Jeg havde tabt mig rigtig meget. Jeg var udmattet, for jeg havde ikke tid til at passe på mig selv, og jeg hoppede i stofferne for at få en pause fra alt det, der var hårdt.

Jeg talte flere gange med kommunen, men de gav mig ikke nogen specifik hjælp. Det ville jeg ønske, de havde gjort. Hjælp kunne have været en liste med herberger, et telefonnummer til en mentor, der kunne støtte mig, noget opbakning af en eller anden art. Jeg fortalte dem, at jeg var hjemløs, at jeg havde et misbrug, at jeg har borderline og angst. Jeg kunne ikke klare alle de her ting selv, men det blev jeg nødt til. Og det gjorde jeg, heldigvis, men der gik alt for lang tid, hvor jeg flyttede rundt fra sofa til sofa. Der er mange eftervirkninger af mine oplevelser som hjemløs, jeg skal kæmpe med stadigvæk i dag. Jeg tror ikke, jeg nogensinde var nået så langt ud, hvis jeg ikke havde været hjemløs.

Men nu har jeg fået et sted at bo, og det er en kæmpe ro og tryghed i mit liv. Det er et gigantisk problem, der nu er fjernet fra mit hoved, så jeg kan tage fat i nogle af de andre ting, jeg går og dealer med. Nu er jeg i behandling for mine psykiske udfordringer og misbrug. Det er jeg rigtig glad for, at jeg endelig kan tage hånd om.

Men det er også vigtigt for mig at sige, at man bliver nødt til at kæmpe hårdt i det her system. Jeg ved, at der er rigtig mange, der bliver helt vildt uretfærdigt behandlet, og at man kan møde mange i systemet, der ikke lytter til én. Men hvis din første sagsbehandler ikke hører, hvad du siger, så må du ikke give op, sætte dig ned og sige, at det er synd for dig. Det kan godt være, at det er rigtigt, men det nytter ikke noget. Du bliver nødt til at tage sagen i egen hånd. Du må bede om en ny sagsbehandler, og du må blive ved, til du finder én, der tager dig og dine problemer alvorligt. Bliv ved med at undersøge tingene på egen hånd, google herberger, google "hvad gør jeg, hvis jeg bliver hjemløs," og "hvor kan jeg få hjælp". Gør et eller andet. Det tog lang tid for mig at få den rigtige hjælp, og det var sindssygt hårdt, fordi jeg ikke havde noget overskud til sidst. Men jeg håber bare, at du kan finde noget styrke i dig selv og sige fra, når det ikke fungerer. Du skal blive ved.

Skrivemakker: Karoline Schwartz Hvingelby

De Hjemlose 02.indd 121 11.07.2022 18.48

Efterord af
Astrid Krag, social- og ældreminister

Hjemløshed er konsekvensen af en omverden, der ikke har lyttet og grebet ind

Nogle bøger gør ondt at læse. De giver en klump i halsen og udfordrer ens fornemmelse for retfærdighed. Det gælder i høj grad de historier, du sidder med lige nu. En rejse gennem nogle unge tilværelser, som burde være forløbet anderledes.

Det er smertende at læse om Jennis barndomshjem. Ikke til at bære at læse om Silke-Sif og en tilværelse, der gled ud mellem fingrene på hende, da ekskæresten forsvandt med alle personlige dokumenter. Og man kan næsten mærke kulden hos Jonas og hunden Basse, når man læser om deres tilværelse i campingvognen. Det er uendeligt hårde og urimelige vilkår for unge mennesker, som burde have travlt med venner og kærester, uddannelse, drømme og håb for voksentilværelsen. Men netop fordi de er ubehagelige, er det vigtige historier, som skal fortælles. Historier, som vi politikere skal tage med os, når vi skal løfte opgaven med at hjælpe flere mennesker ud af hjemløshed.

Jeg har selv haft fornøjelsen af at møde et par af dem, der står med bag denne bog. I sommeren 2021 mødte jeg Jonas, Cæcilie og Simon. Tre stærke unge, som er blevet slået ud af kurs i tilværelsen, og som ikke i tide blev grebet af velfærdssamfundet. Faktisk var de, blandt mange andre, med

De Hjemlose 02.indd 122 11.07.2022 18.48

til at give input, mens vi arbejdede på det udspil, som i efteråret endte som en vigtig aftale på bolig- og hjemløseområdet. En aftale, hvor vi politikere så hinanden i øjnene og blev enige om at afskaffe langvarig hjemløshed. Dermed vil vi gøre op med en af de store uretfærdigheder i vores samfund.

I de seneste ti år er hjemløsheden steget med næsten 30 procent, så der i dag er knap 6.500 hjemløse i Danmark. Ud af dem er ca. en tredjedel unge under 30 år. Det kan vi som rigt samfund ikke være bekendt. Hver gang et ungt menneske, som har hele voksentilværelsen foran sig, havner på gaden, et herberg eller skal hutle sig igennem tilværelsen på sofaen hos venner og bekendte, har vi som velfærdssamfund svigtet.

Vi ved heldigvis, hvad der virker. Housing First-tilgangen, hvor mennesker i hjemløshed får tilbudt egen bolig kombineret med bostøtte, har vist sig så effektiv, at mere end otte ud af ti stadig er i egen bolig efter ét år. Vi kan ikke bekæmpe hjemløshed, hvis ikke de rette boliger er til rådighed. Simon har selv fortalt mig om frustrationen ved at se sit navn uoverskueligt langt nede på ventelisterne hos boligselskabet. Sådan må det ikke være. Med bolig- og hjemløseaftalen har vi derfor for første gang sørget for at tilvejebringe flere betalelige boliger for borgere i hjemløshed. Der er aftalt at bruge over 1 mia. kr. i de kommende år til over 4.000 billige boliger målrettet udsatte mennesker i hjemløshed. Både ved at bygge nyt og ved at give huslejetilskud til eksisterende boliger. Vi giver også kommunerne mere fleksible rammer til at give huslejetilskud til en udslusningsbolig for borgere i hjemløshed, eller som er i risiko for at havne i hjemløshed.

Daniel kommer dog i sin historie med en meget vigtig pointe; en bolig er ikke det samme som et hjem. Selv var han ikke klar til at passe et hjem og endte igen på gaden. Med den rette støtte var det måske gået anderledes. Et menneske med sociale udfordringer, som får sin egen bolig, må aldrig blive efterladt alene ved postkassen i den tro, at problemet er løst. Vi kan ikke forvente, at så snart man får en bolig, så går de sociale problemer væk. Og så vågner et indbygget menneskeligt instinkt, som fortæller, hvordan man vasker tøj, laver mad og kommer godt ud af det med naboen. Derfor er en af de centrale ændringer i bolig- og hjemløseaftalen, at vi i højere grad vil bruge ressourcerne på individuel støtte alt efter, hvilke udfordringer det enkelte menneske har med i flyttekasserne. Det kan være misbrug. Psykiske vanskeligheder. Gæld.

Historierne er forskellige. Men der er en tydelig rød tråd med problemer, som ikke er blevet håndteret, og som førte til hjemløshed. Forældres svigt og manglende forståelse og støtte. Psykiske lidelser. Alle her i bogen er unge, som ikke er grebet i tide, før tilværelsen ramlede sammen. Flere af de unge fortæller om de øjeblikke, hvor de for alvor tabte kampen og balancen. Øjeblikket, hvor tilværelsen går fra hinanden, og stumperne rasler ned gennem et sikkerhedsnet, som ikke var fintmasket nok. Christine, som

De Hjemlose 02.indd 123 11.07.2022 18.48

blev udskrevet til ingenting og stod som hjemløs i en alder af 15 år. Adam, som blev smidt ud, fordi moren ikke kunne acceptere hans kønsidentitet. Jonas, som kom på kant med familien med en campingvogn som eneste alternativ. I den slags øjeblikke skal vi være bedre til at gribe de unge. Her skal maskerne i sikkerhedsnettet være tættere. Her har vi som politikere selvfølgelig også et ansvar. Med den nye aftalte når vi langt, men jeg følger fortsat udviklingen tæt, fordi problematikkerne netop er så komplekse, som historierne tydeligt viser.

Noget af det, der gør dybt indtryk på mig, når jeg læser bogen, er de unge menneskers styrke og mod. Det kræver overmenneskelig styrke at stå på benene efter den modgang, som alle forfatterne har været igennem. Jeg håber, at historierne kan være med til at vise, at hjemløshed ikke er en svaghed eller et valg. Det er konsekvensen af omverdenen, der ikke har lyttet og grebet ind. Problemer, der har vokset sig for store.

Jeg vil til sidst af hjertet sige tak. Tak til alle jer, der, i denne bog og i andre sammenhænge, fortæller historierne. I er med til at bryde tabuer og udviske fordomme. Vi politikere, organisationer og alle andre, der arbejder for at få mennesker ud af hjemløshed, kan ikke gøre det uden jer. Sammen kan vi gøre en stor forskel for mennesker i hjemløshed.

De Hjemlose 02.indd 124 11.07.2022 18.48

Bag om bogen

De Hjemløse er syvende bog i Ungdomsbureauets bogserie, Deserien, der giver ordet til stigmatiserede grupper af unge. Bogen er blevet til over en periode på otte måneder fra januar-august 2022.

I samarbejde med Hjem til Alle alliancen og via sociale medier fandt vi 22 unge med hjemløseerfaring, som gerne ville fortælle deres historie i bogen. Ligeledes fandt vi 22 unge skrivemakkere, som har skullet understøtte forfatterne i skrivearbejdet ved enten at sidde ved tastaturet og formulere teksten eller ved at stille nysgerrige spørgsmål og komme med redaktionelle forslag. De kommer fra hele landet og har alle medvirket i projektet som frivillige.

Forfatterne er med i bogen alene på baggrund af at have hjemløshedserfaring, mens de fleste skrivemakkere som regel har lille eller ingen kendskab til hjemløshedsområdet. De er i stedet udvalgt på baggrund af relevant skrive- og/eller relationel erfaring. Den prioritering har vi valgt, fordi vi gerne vil have, at mødet er så "frit" som muligt: Frit for fagtermer og forforståelser.

Både forfattere og skrivemakkere er blevet klædt på til projektet gennem et introforløb og er efterfølgende blevet matchet to og to baseret på deres geografiske placering i landet samt forfatterens ønsker til skrivemakkeren (f.eks. alder, køn, skriveerfaring, kendskab til hjemløshedsområdet osv.). Herefter har det været op til skrivemakkerne at etablere kontakt og aftale det første møde.

Parrene har mødtes i en periode på 2-3 måneder. En proces, hvor makkerparrene først har skullet lære hinanden at kende, så de har haft et sundt fundament for samarbejdet og skriveprocessen. Derefter er teksten blevet nedskrevet og efterfølgende redigeret af en af redaktørerne på Ungdomsbureauet.

Undervejs i forløbet er 11 forfattere faldet fra projektet. Det har formet bogen meget, som det også fremgår af bogens forord. Ikke

De Hjemlose 02.indd 125 11.07.2022 18.48

kun i form af store spørgsmål om frivillighed og demokrati, men også helt konkret i form af bogens layout og illustrationer. Færre forfattere betyder færre tekster, som til gengæld har givet layouter og illustrator mere plads at boltre sig på. Derfor adskiller bogens indvendige udseende sig fra de tidligere bøger i De-serien.

Men formålet er stadig det samme: At give en platform til at stigmatiserede eller udsatte grupper af unge kan tage ordet og ejerskab over deres egen fortælling. At have kontrol over sin egen historie er et vigtigt skridt på vejen mod et selvstændigt ungdomsliv med masser af livsmod og drømme – præcis som det burde være.

De Hjemlose 02.indd 126 11.07.2022 18.48

Taksigelser

De Hjemløse er blevet til med en god portion støtte og hjælpende hænder. Det vil vi gerne sige tak for.

Tak til jer forfattere, som fortæller jeres historie i bogen. Vi håber, at det har gjort en forskel for jer at skrive og fortælle, og at jeres historier kommer til at gøre indtryk på enhver, der læser med. Og vi håber, at I fortsat har mod på at tage ordet.

Tak til jer forfattere, der faldt fra undervejs. Jeres samtaler med os i redaktionen og jeres skrivemakkere har gjort indtryk på os og har formet projektet og vores forståelse af, hvordan det er at være ung i hjemløshed. Jeres engagement var ikke forgæves.

Tak til jer skrivemakkere, som har støttet forfatterne i tilblivelsen af deres historier. Nogle af jer har ført pennen, mens andre af jer har rådgivet i skriveprocessen. Men alle har I været åbne, nysgerrige og oprigtige i jeres møde med bogens forfattere.

Tak til Hjem til Alle alliancen for vores samarbejde i rekrutteringen af frivillige og i udbredelsen af den. Jeres faglige sparring og rådgivning undervejs i forløbet har været uvurderlig og afgørende for, at bogen er blevet til virkelighed.

Tak til Lauritzen Fonden for at finansiere bogen og gøre projektet muligt. Jeres støtte er en forudsætning for, at unge i hjemløshed nu – igennem denne bog – kan komme til orde og bidrage til den offentlige samtale med deres vigtige erfaringer.

På vegne af redaktionen,

Markus Kleinbeck
Ungdomsbureauet

De Hjemlose 02.indd 127 11.07.2022 18.48

De Hjemlose 02.indd 128 11.07.2022 18.48